

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՕՐԵՐ ԱՌԱՋ ԵՐԵՒԱՆՑԻՆԵՐՈՒ 60-65 ՏՈԿՈՍԸ Կ'ԱԶԱԿՑԻ ՅԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՆԿՐԵՍԻՆ

ՍԴՅԿ-Ի ԱՍԵՆԱՊԵՏԸ Կ'ԸՍԷ.- «ԵԹԷ ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԸՆԴԴԻՍՈՒԹԵԱՆԸ ՅԱՆՁՆԻ ԵՐԵՒԱՆԸ, Կ'ՈՒԺԵՂԱՑՆԻ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ»

Յառաջիկայ Կիրակի, Մայիս 31-ին տեղի ունենալիք Երեւանի քաղաքապետական ընտրութիւններուն Հայ Ազգային Գոնկրէսը ունի մայրաքաղաքի բնակիչներու 60-65 տոկոսի աջակցութիւնը:

Հայաստանի ընդդիմադրութեան Բարոցարշաւի ընթացքին

Ընդդիմադրութեան առաջնորդ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի խօսնակ Արման Մուսիսեան վկայակոչելով քարոզարշաւի ընթացքին իր ստացած տպաւորութիւնները եւ իրենց կողմէ կատարած հարցախոյզերը ու 2008 թուականի նախագահական ընտրութիւններուն Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի հաւաքած ձայները, յայտարարեց թէ, Գոնկրէսը ունի երեւանցիներու մօտ 60-65 տոկոսի աջակցութիւնը:

Մակայն, Գոնկրէսը հաւանական կը նկատէ ընտրութիւններու կեղծումը: Մուսիսեան յայտնեց, թէ ընդդիմութիւնը ընտրացուցակներու մէջ արդէն իսկ յայտնաբերած է Երեւանի մէջ հաշուառում չունեցող եւ հազարներու համաող ընտրողներու տուեալներ: «Այս պահի դրութեամբ, մենք ունենք ցուցակներում 2038 Երեւանում հաշուառում չունեցող անձինք, 300 անձանց տուեալներ՝ անուն, ազգանուն, հայրանունները, ծննդեան տարեթիւը, ամսաթիւը, կրկնում են: Բայց կրկնում են ոչ թէ մէկ անգամ,

այլ երբեմն՝ 7, երբեմն՝ 10, երբեմն՝ 5», - ըսաւ Մուսիսեան: «Բանակը՝ ի դէմս պաշտպանութեան նախարարի, հրահանգներ է ուղարկել համապատասխան կառույցներին՝ գինձառայողների ապօրինի մասնակցութիւնն ապահովելու համար», - աւելցոց Մուսիսեան: «Սրան կարելի է գումարել նաեւ, որ ոստիկանութիւնն անմիջական ներգրաւուած է գործընթացներին: Շաբաթ օրը մենք ֆիքսել ենք փաստը, որ էրեբունու ոստիկանութեան բաժանմունքի պարեկապահակային ծառայութեան պետը անձամբ զբաղ-

ուած է եղել Հայ Ազգային Կոնգրէսի քարոզչական պատասխաններ պոկելու գործով»: Մուսիսեանը յայտնեց, թէ ընդդիմութիւնը ընտրակեղծիքներուն հակազդելու միջոցներ եւս ունի. «Բայց եթէ խօսքն այն մասին է՝ 50 հոգով մտնել ընտրատարածք, ջարդուփշուր անել, վատահոլած անձին ծեծել, այդտեղ իսկապէս խնդիր ունենք: Որովհետեւ այդ 50 հոգին դա քրէական տարրն է, ոստիկանութիւնն է, ԱԱԾ-ն է (Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութիւնը), ձեզ յայտնի սպեցնազն է, թաղային օլիգարխներն են, մենք դա տեսել են նախագահական ընտրութիւններ

Շաբ.ը էջ 4

ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ՏԱԿԱՒԻՆ ԼԱԻԱՏԵՍ ՅԱՅ-ԹՐՔԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՅԱՐՑՈՎ

Սերժ Սարգսեան պատասխանելով լրագրողներու հարցին՝ հայ-թրքական յարաբերութիւններու յոռետեսական կանխատեսումներուն վերաբերեալ, կոչ ըրաւ շտարուիլ լրատուամիջոցներու «սաղարանքներուն» եւ չմիացնել Լեւոնային Ղարաբաղին եւ հայ-թրքական յարաբերութիւններուն առնչուող հարցերը: Սերժ Սարգսեանի կարծիքով, դժուար խնդիրներու լուծումը կը պահանջէ՝ անցնիլ դժուար ճանապարհ: «Եւ այս դժուարին ճանապարհն անցնելու ընթացքում ակնյայտ է, որ Հայաստանում, Թուրքիայում եւ այլ երկրներում կը լինեն ինչպէս լաւատեսներ, այնպէս էլ յոռետեսներ, որոնք, չտիրապետելով ամբողջ ինֆորմացիային կարող են էմոցիոնալ կերպով արտայայտել իրենց ուրախութիւնը, կամ դժգոհութիւնը», - ըսաւ Հայաստանի գործող նախագահը: «Ես համարում եմ, որ Թուրքիան դեռեւս պահպանում է իր մեծ հնարաւորութիւնները՝ համաշխարհային հանրութեանը, ինչու է՝ նաեւ Հայաստանի քաղաքացիներին համոզելու, որ ինքը ժամանակակից երկիր է, որ

ինքը դեկավարում է արդի չափանիշներով, միջազգային իրաւունքի սկզբունքներով, եւ դեռեւս, իմ կարծիքով, եզրակացութիւններ անելը շատ վաղ է»: «Այնպէս որ, ինչպէս սկզբում, ես շատ ոգեւորուած էի լաւատեսների յայտարարութիւններով, այնպէս էլ հիմա այդպէս դժգոհ չեմ, կամ էլ հիասթափուած չեմ յոռետեսների յայտարարութիւններով», - աւելցոց Սարգսեան: Պատասխանելով Լեւոնային Ղարաբաղի հակամարտութեան կարգաւորման բանակցային գործընթացին մէջ Հայաստանի դիրքորոշման կոչտացման վերաբերեալ հարցին, Սերժ Սարգսեան ըսաւ, որ Հայաստան կոչտացուցած է իր դիրքորոշումը: «Ինչպէս գիտէք, Լեւոնային Ղարաբաղի հակամարտութեան առանցքային խնդիրը Լեւոնային Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցն է եւ եթէ բանակցութիւնների ընթացքում մենք աւելի յստակօրէն ենք դնում այդ հարցերը ակնկալելով պատասխաններ, դա դեռ չի նշանակում, որ մենք կոչտացրել ենք մեր դիրքորոշումները», - ըսաւ Սերժ Սարգսեանը:

ԱՐԱ ԳՈՉՈՒՆԵԱՆԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ «ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻՆ

Պոլսոյ «Ժամանակ» օրաթերթի խմբագիր Արա Գոչունեան այցելեց «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրատունը, Փաստինա, Ուրբաթ 22 Մայիս 2009, կէսօրէ ետք ժամը 3 ին, նախապէս առնուած ժամադրութեան համաձայն: Իրեն կ'ընկերակցէր գաղութէյններս

մշակութային գործօն ներկայութիւն պահող Պոլսահայ Միութեան Մշակութային յանձնախումբի ատենապետ՝ Տօքթ. Յովհանէս Գուլակ-Աւետիքեան: Պրն. Արա Գոչունեան, իբրեւ Շաբ.ը էջ 4

ԸՆԴՀԱՆՍՈՒՅՑԱԿԱՆ ՄԱՍԻՍ

ԸԱՅԵՐԸ՝ «ՖՈՒՏԲՈԼԱՅԻՆ ԴԻԻԱՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ» ՊԱՏԱՆԴ

Անկախ ամէն ինչից՝ բիզնեսն իր համար ճանապարհ է հարթում ցանկացած իրավիճակում: Չնայած թուրքիայի հետ դիւանագիտական յարաբերութիւնների բացակայութեանը՝ հայերն ու մասնաւորապէս հայաստանցիները թուրքիայում իրենց վատ չեն գտում: Անտեսելով թուրքական ապրանքների նկատմամբ ոչ պաշտօնական բոյկոտը՝ մեզից շատերն օգտագործում են հենց այդ երկրի արտադրանքը, հայաստանեան թանկուկրակ հանգստեան գօտիներից գերադասում են թուրքական լողափերն ու սպասարկումը: Անձնական ոչինչ չկա, բիզնես է, հասկանալի է: Հասկանալի է նաեւ, որ նոյն բիզնեսի տեսանկիւնից աւելի լաւ կը լինէր, եթէ մեր երկրները նաեւ որոշակի պաշտօնական յարաբերութիւններ ունենային, որպէսզի, անկախ փոխադարձ մեղադրանքներից, գործարարութիւնն օրինաչափ զարգացում դրսեւորեր:

Ինձ միշտ մի հարց է յուզել. ինչո՞ւ են միայն հայերը հետաքրքրուած թուրքական ապրանքներով ու ծառայութիւններով: Իսկապէ՞ս թուրքական շուկան այնքան ինքնաբաւ է, որ հայաստանեան ոչինչ նրանց հետաքրքիր չէ: Ինչո՞ւ գրեթէ ոչ մի թուրք Հայաստանում բիզնես չունի, յատկապէս, որ մինչեւ վերջերս հայաստանեան գործարար միջավայրը բաւական գրաւիչ էր օտարերկրեայ ներդրումների համար: Նկատի ունենանք, որ թուրքական շինարդիւնաբերութիւնն աստիճանաբար նորանոր շուկաներ է գրաւում ամբողջ աշխարհում, իսկ շինարարութեան մէջ «կորած» Հայաստանում միայն թուրքական արտադրանքն է, այն էլ՝ միջնորդաւորուած ներմուծման տեսքով:

«40 հազար Հայաստանի քաղաքացի ապրում են աշխատում է թուրքիայում: Մենք նրանց ապաստան ենք տուել, Չերմացրել են կերակրել ենք: Մենք չէինք ցանկանում, որպէսզի նրանք իրենց օտար գգան»:

Սրանք թուրքիայի վարչապետ

Էրդողանի խօսքերն են՝ ասուած մի քանի օր առաջ: Աւելին, իմ հարցերի ուղղակի պատասխաններն են, որ իր վարչապետի բերանով տալիս է թուրքիան: Հիմա հասկանում եմ, թէ ինչու են թուրքերը Հայոց Յեղասպանութեան մասին մտածողին անգամ դատապարտում «թուրքական ինքնութիւնը վարկաբեկելու» համար: Իսկ հայերին իրենց փողերի հետ «փշի-փշի» են անում փալաս-փուլուսի առեւտրի մէջ: Անինքնասէր կանանց, որոնք, իմ կարծիքով, ընդհանրապէս ազգութիւն չունեն, «բարձր վարձատրութեամբ» աշխատանք են տալիս իրենց «փնթի չայխանաներում»: Պարզուած է, որ մեզ հերթական անգամ «կուտը տուել» ու պատանդ են վերցրել:

Բացատրեմ. թուրքիայից ապրանք բերողները պիտի համաձայնեն, որ երկրորդ առեւտրական յարաբերութիւնները սառն կամ տնտեսական «պատերազմ» սկսուի Ղարաբաղեան կարգաւորման պատճառով: Ամենայն հաւանականութեամբ՝ ո՛չ: Թուրքիայում իրենց առեւտրական ու այլ գործարար «քրիվաների» հետ գործի մէջ մտած հայ օլիգարխները, որ վատհօրէն մասնակցում են նաեւ երկրի ներքին ու արտաքին քաղաքականութեանը, դէմ կը քուէարկեն մի օրինագծի, որը պատանդ կը թողնի իրենց փողերն ու բիզնեսը: Համոզուած եմ՝ ո՛չ:

Եթէ ուէ մէկը կարծում է, թէ ես գոյները միտումնաւոր թանձրացում եմ, թող ուշադրութիւն դարձնի էրդողանի խօսքերի իմ ընդգծումներին, որտեղ նա ասում է, գուցէ՞ առանց ափսոսանքի, թէ «չէինք ցանկանում, որպէսզի նրանք իրենց օտար գգան»: Ինչ-որ բան փոխուէ՞լ է, պարոն էրդողան, հիմա ցանկանում էք, թէ՞ Ձեզ «սխալ» ենք թարգմանում կամ հասկանում: Ես, որ թուրքիայի տարածքում ոչինչ չունեմ, բացի իլլուած պապենական օջախից, Ձեզ շատ ճիշտ եմ հասկանում:

ԷՆՈՒԱՐԴ ՍԱՐԻԲԵԿԵԱՆ
«7 0Ր» ԿԱՅՔԷՅՁ

ԻՆՉ ԷՔ «ԸՆԴԱՍԵՆԸ ԲԱՆԱԿԻՃՈՒՄ», ՉԷՔ ԿԱՐՈՂԱՆՈՒՄ ՏՂԱՍԱՐԴԱՎԱՐԻ ԿՈՌԻԵԼ

Չնայած ՀՀԿ եւ ԲՀԿ դեկավարների գործադրած ջանքերին, Երեւանի աւագանու ընտրութիւնների քարոզարշաւը աւարտին հասցնել առանց միջկուսակցական պատերազմի եւ արիւնահեղութեան, գրեթէ օր չի լինում, որ մի անհամութիւն, մի կռիւ, մի դալմադալ չլինի այս կուսակցութիւնների ակտիւիստների միջեւ: Եւ չնայած ՀՀԿ եւ ԲՀԿ «աւտարիտետների» ու աւաջնորդների հաւաստիացումներին, թէ երկու կուսակցութիւնները «հակասութիւններ չունեն», թէ «հրահանգուած է չարձագանքել սաղրանքներին», թէ իրենք կողմնակից են «առողջ մրցակցութեան» եւ այլն՝ դնալով յաճախակի են դառնում բախումներն ու ծեծկոտուքները հանրապետականների եւ բարգաւաճ(ող)ածների հրահրմամբ ու մասնակցութեամբ:

Այդ բախումներին, ընդհարումներին, ծեծուղարդին հարկադրուած են լինում միջամտել ոստիկանական ուժերը՝ բարձրաստիճան ոստիկանների մասնակցութեամբ, անձամբ՝ գլխաւոր դատախազը, ինքնըստինքեան՝ Գագիկ Ծառուկեանը... Եւ, երեւակայէք, համատեղ ուժերով առայժմ նրանք կարողանում են ինչ-որ եզր գտնել բարիշեւու, «տեղայնացնել» փոխադարձ թշնամանքի եւ անհանդուրժողականութեան հրդեհը, գապել միմեանց հանդէպ անգուսպ ատելութեան կիրքը...

Այսպիսով, Հայաստանում ձեւաւորում է միանգամայն նոր քաղաքական «մշակույթ». ընտրութիւնների շեմին բախում են ոչ թէ ընդդիմութիւնն ու իշխանութիւնը, այլ կողալիցիոն գործընկերները. իշխանական ուժերը:

Չենք կարծում, թէ սա ընդամէնը նախընտրական նուէր է ընտրազանգուածին եւ նպատակ է հետապնդում գոտարձալի տեսարանների բեմականացմանը բովանդակագրկել ընտրապայքարը, ստեղծել ներիշխանական հակասութիւնների պատրանք, սեւեռել ամէնքի ուշադրութիւնը այդ հակասութիւնների

վրայ, այդպիսով խաղից դուրս թողնելով ընդդիմութեանը. ուղածդ պահին իշխանական քարոզիչները կարող են քարերը շարտել նաեւ ընդդիմութեան ուղղութեամբ:

Աւելի, շուտ սա ապացոյց է այն բանի, որ իրավիճակը այլեւս վերահսկելի չէ, որ հանրապետութիւնում, մասնաւորապէս՝ մայրաքաղաքում եղանակ թելադրող թափփփուկը ձգտում է ինքնահաստատուել դիմացինին ջարդելով, ծեծելով, ահաբեկելով, նուաստացնելով: Ինքնահաստատուելու այլ միջոց, այլ ռեսուրս չի մնացել: Եւ որքան էլ իշխանական երկու ուժերի գերիմդիրը մնում է իշխանութիւնը մայրաքաղաքում ընդդիմութեանը չզիջելը՝ բանը հասել է նրանց անձնական շահերի բախման սահմանին:

Ո՞վ չգիտի, որ իւրաքանչիւր նման դէպքի հետեւանքները լինում են առնուազն ջարդուած կողեր, արիւնտոտուած քթեր, ատամների կրճատց, լաց եւ արտասուք:

...Գիտակցութիւնը յաջորդում է «սորալէ», ազգի վիճակը ծանրանում է սրտներին, եւ հասարակութեան աչքին վերջնականապէս չվարկաբեկուելու բնազդով երկուստեք փորձում են լողակ հերթական ընդհարումը, իբր՝ ընդամէնը եղել է խօսքուգրոյց, առանձնապէս բան չի եղել:

Տեսնես ինչն է խանգարում, որ քաղաքական որոշակի հարցերի ու մօտեցումների շուրջ այդ «ընդամէնը բանավէճերը» գոնէ տեսազրուեն եւ նախընտրական քա-

Շաբ.ք էջ 6

ԹՈՂ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԱՅԴՊԵՍ ՄՏԱԾԵԼ

«Նոր ժամանակներ» կուսակցութեան նախագահ Արամ Կարապետեանը Երեւանի իր կարճատեւ այցելութիւններին ժամանակ երբեմն ճիշդ դիտարկումներ է անում: Դա, հաւանաբար, պայմանաւորուած է նրանով, որ, պարբերաբար Մոսկուայում լիարժէք հանգիստ ստանալուց չետոյ, այդ գործիչը մեր իրականութեանը նայում է թարմ աչքերով եւ նկատում է այն, ինչ մեզ չի յաջողում տեսնել: Մասնաւորապէս, մեր թերթի հետ գրոյցում նա ուշադրութիւն դարձրեց քաղաքապետի քաղաքականացումը ընտրութիւնների եւ հանրային խորհրդի ստեղծման գուզահեռականութեան վրայ: Թէեւ պարոն Կարապետեանը չզարգացրեց իր մեկնաբանութիւնները, բայց հիմքեր կան ենթադրելու, որ ՆժԿ դեկավարը նկատի ունի հետեւեալը. այդ երկու կառույցները ստեղծելով՝ իշխանութիւնը, ընդդիմութեան որոշակի աջակցութեամբ, ցանկանում է լիցքաթափել իրավիճակը:

Բանն այն է, որ Հայաստանի

խորհրդարանի ներկայիս կազմը բացարձակապէս չի արտայայտում հասարակական տրամադրութիւնները: 131 հոգանոց ԱԺ-ում ընդամէնը 6 ընդդիմադիր ունենալը նախ՝ աներկբայօրէն վկայում է մեր երկրի ոչ ժողովրդավարական լինելու մասին, երկրորդ՝ մշտական լարուածութեան աղբիւր է, քանի որ գոյութիւն չունի բարձրագոյն պետական ատեան՝ խողովակ, որով լիարժէք ձեւով արտայայտում են ընդդիմադիր զանգուածի դժգոհութիւններն ու բողոքները: Այս պայմաններում, իհարկէ, իտէլական կը լինէր արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւններ անցկացնելը: Բայց ոչ մի երկրում ոչ մի իշխանութիւն նման քայլի չի գնայ, եթէ նրան չստիպեն:

Եւ ահա կազմակերպում են «խորհրդարանական ընտրութիւններ»՝ Երեւանի մասշտաբով, որի արդիւնքում ձեւաւորուելու է մայրաքաղաքային խորհրդարան, որտեղ, կասկած չկա, ընդդիմութիւնը կայնօրէն ներկայացուած կը լինի: Զուգահեռաբար ստեղծում է

Հանրային խորհուրդ, որը նոյնպէս մի քիչ լիչեցնելու է «իսկական» խորհրդարանը. այստեղ մարդիկ հաւաքուելու են, հարցեր են քննարկելու, գուցէ նաեւ՝ քուէարկելու են: Ինչպէս յայտնի է, նման «խորհրդարաններ» ստեղծում են նաեւ որոշ դպրոցներում՝ երեխաներին զբաղեցնելու եւ քաղաքական մշակույթ ներարկելու համար: Հանրային խորհուրդը մօտաւորապէս նոյն կշիռն ու ազդեցութիւնը կ'ունենայ, բայց էլի զբաղմունք է՝ «հասարակական կեանքի» նմանակում:

Այսքանից չետոյ շատերը համոզմունք են յայտնում, որ Երեւանի աւագանու ընտրութիւնները քաղաքականացնելը ձեռնարկ է ընդդիմութեանը (որի յաղթելով սկսուելու է իշխանափոխութիւնն ու վերականգնուելու է սահմանադրական կարգը) եւ ձեռնարկ է իշխանութեանը (որը պատրաստուած է խօսել գուտ մայրաքաղաքի ինդիւրներից): Թող շարունակեն այդպէս մտածել:

ԱՐԱՄ ԱՐԱՆԱՄԵԱՆ
«ԱՌԱՒՕՏ»

ՄԱՍԻՍ ՇՄԱՍԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԶՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳՐ՝
ՏՕՔԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱՋԱՆՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ՝
ԳԱՐԻԷԼ ՄՈԼՈՅԵԱՆ
ՍԱՅԱԿ ԹՈՒԹՅԵԱՆ
ՏՕՔԹ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՂՐԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԹԵԱՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Քեռ. (626) 797-7680
Ֆաքս. (626) 797- 6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail), \$125.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

ՐԱՅԱՍԱՆ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԸ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ Է 7-8 ՏՈԿՈՍ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՆԿՈՒՄ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»: Հայաստանի կենտրոնական բանկի փոխնախագահ Վաչէ Գաբրիէլեանը Մայիս 25-ին լրագրողներին ասել է, որ այս տարի Հայաստանի տնտեսական անկումը կարող է հասնել 7-8 տոկոսի, ինչը զգալիորեն ավելի է կենտրոնական բանկի կողմից վերջերս հրապարակուած 5.8 տոկոս անկման ցուցանիշից:

Ելույթ ունենալով «Հայաստան. Դիմակայելով համընդհանուր ա դէտին» անուանմամբ տնտեսագիտական ֆորումում՝ Վաչէ Գաբրիէլեանը ներկայացրել է տնտեսական ճգնաժամի պայմաններում Հայաստանի կառավարութեան կողմից իրականացրուող դրամավարկային եւ մակրոտնտեսական քաղաքականութիւնը:

«Մեր կարծիքով, տնտեսութեան ավելի խորը անկում սպասել պէտք է: Ամենայն հաւանականութեամբ, կարելի է սպասել 7-8 տոկոս տնտեսական անկում՝ տարուայ կտրուածքով», - իր ելույթում ասաց Վաչէ Գաբրիէլեանը:

Աւելի ուշ, պարզաբանումներ տալով «Ազատութիւն» ռադիոկայանին, Գաբրիէլեանը նշեց, որ կենտրոնական բանկը պարբերաբար հանդէս է գալիս Հայաստանի մակրոտնտեսական ցուցանիշների եւ սպասուող անկման մասին գնահատականներով եւ այս տարի արդէն երկու անգամ հանդէս է եկել համապատասխան

կանխատեսումներով: «Առաջինում [տնտեսական անկման] մեր գնահատականը միջինում 2.9 էր, հիմա 5.8 է, երրորդում կարող է ավելի ցածր լինել: Ամէն դէպքում, մենք յատկեցում ենք, որ երկրորդ կիսամեակը լինելու է շատ ավելի արդիւնաւէտ, որովհետեւ հական մեծ հոսքեր ուղղուելու են տնտեսութիւն», - ասաց կենտրոնական բանկի փոխնախագահը:

Մայիսին Ազգային վիճակագրական ծառայութիւնը հրապարակել էր այս տարուայ առաջին 4 ամիսներին Հայաստանում գրանցուած մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնց համաձայն երկրի տնտեսութեան համախառն ներքին արդիւնքը (ՀՆԱ) նուազել է 9.7 տոկոսով, ընդ որում տնտեսական անկման տեմպերն արագացել են Ապրիլ ամսուայ ընթացքում:

Արժույթի միջազգային հիմնադրամը (ԱՄՀ) այս ամիս նույնպէս հանդէս էր եկել Հայաստանի տնտեսական իրավիճակի մասին կանխատեսմամբ՝ նշելով, որ Հայաստանի տնտեսութիւնն այս տարի կը կրճատուի 5 տոկոսով: Միաժամանակ, ԱՄՀ-ն հերթական անգամ աջակցութիւն էր յայտնել Հայաստանի իշխանութիւնների կողմից տնտեսական ճգնաժամի յաղթահարմանն ուղղուած ռազմավարութեանը:

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱԻԱԳԱՆՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒՄԸ ԶԷՁՈՔ Է ԸՆԹԱՆՈՒՄ

«ՓԱՆՈՐԱՄԱ. AM»: Երեւանի Մամուլի Ակումբի ներկայացուցիչ էլինա Պողոսեկեանն լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ ներկայացրեց հանրապետութեան հեռուստատեսութեան յարմարութեան հետազոտութիւնների առաջին փուլն ընդգրկում է Ապրիլի 16-ից Մայիսի 1-ը՝ մինչ նախընտրական քարոզչութեան սկիզբը:

Դիտարկումն ընդգրկում է Հայաստանի 7 հեռուստատեսութեան մեդիային 3 հեռուստաընկերութիւն՝ «Հ1»-ը, «ԱԼՄ», «Հ2»-ը, իսկ մայրաքաղաքային 4 հեռուստատեսութեան՝ «Արմինիա», «Երկիր Մեդիա», «Կենտրոն» եւ «Շանթ»: Նշուած հեռուստաընկերութիւններով դիտարկման առարկայ է դարձել Երեւանի ավագանու ընտրութիւններին մասնակցելու համար ԿԸՅ-ում գրանցուած 6 կուսակցութեան եւ նախընտրական մէկ դաշինքի քարոզարշաւի լուսաբանումը:

Էլինա Պողոսեկեանի խօսքով, մինչ նախընտրական շրջանում հեռուստաընկերութիւնների դիտարկումն իրականացուել է ժամը 18:00-ից մինչեւ 24:00-ը:

Նրա խօսքով, այս ընտրութիւնների լուսաբանումը, 2008-ի նախագահական եւ 2007 թուականի խորհրդարանական ընտրութիւնների համեմատ ավելի չէր զարգացել: Առաջին փուլում Երեւանի ավագանու ընտրութիւններին մասնակցող կուսակցութիւններին եւ ՀԱԿ-ին տրամադրուած էթերային ժամանակը բաշխուել է հետեւեալ կերպ՝ ԺԿ, ՀՅԴ, ՀՀԿ, ԲՀԿ, ՕԵԿ, ՀԱԿ եւ ՀԱՍԿ:

Ըստ նրա, այս փուլում էթերա-ժամանակի հաշուարկով առաւել լայն լուսաբանում են ստացել այն կուսակցութիւնները, որոնց գործունէութեան ավելի լայն յարմարութեան արդարադրձել այս կամ այն հեռուստատեսութեանը: Տուեալ դէպքում ԺԿ՝ «ԱԼՄ»-ով, ՀՀԿ-ն «Արմինիա»-ով, ԲՀԿ-ն «Կենտրոնով», ՀՅԴ-ն՝ «Երկիր Մեդիայով»:

Հայաստանի 7 հեռուստատեսութեան

Երեւանի մամուլի ակումբի ներկայացուցիչ էլինա Պողոսեկեան

ներով 6 կուսակցութիւնների ու դաշինքի յիշատակումների յաճախականութեան առումով առաւել ուշադրութեան են արժանացել՝ ՀՅԴ-ն՝ 387 յիշատակում, ՀՀԿ-ն՝ 229 յիշատակում եւ ԲՀԿ-ն՝ 154:

Էլինա Պողոսեկեանի վստահեցմամբ, դիտարկման առաջին փուլում կուսակցութիւնների եւ դաշինքի դրական, բացասական եւ չէզոք յիշատակումներում երակշրուող՝ 94,6 տոկոսը եղել են՝ չէզոք:

Դրական յիշատակումներով ակնյայտ առաջատար են ՀՀԿ-ն՝ 22, որից 16- եղել է «Արմինիա»-ով, ԲՀԿ-ն՝ 19, որից 15-ը «Կենտրոնով»: Նրա խօսքով, ՀՀԿ-ի բոլոր 22 դրական յիշատակումներն էլ վերաբերել են կուսակցութեան ընտրական ցուցակի առաջին համարը ներկայացնող Գաբրիլ Բեգլարեանին:

Ինչ վերաբերում է կուսակցութիւնների եւ դաշինքի կողմից առաջադրուած թեկնածուների ընտրական ցուցակների առաջին համարներին՝ այսինքն Երեւանի քաղաքապետի թեկնածուներին յատկացուած էթերաժամանակի առումով ճնշող մեծամասնութիւն ունի Տիգրան Կարապետեանը՝ 44, 327 վրկ: 2-րդ տեղում գտնուող Գաբրիլ Բեգլարեանը ստացել է 6,056.5 վրկ: Ընդ որում, ԺԿ-ին տրամադրուած էթերաժամանակի 99.8 տոկոսը նուերուել է հենց ԺԿ առաջնորդ Տիգրան Կարապետեանին:

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱԻՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՌՈՒՄՈՎ ՐԱՅԱՍԱՆԸ «ՄՆՈՒՄ Է ՏԵՂՈՒՄ»

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»: Արմէն Յարութիւնեանը նշեց, որ «կառուցը (Մարդու իրաւունքների պաշտպանի գրասենեակը) կայ, մարդիկ դիմում են, շատերը իրենց հարցերի պատասխանները ստանում են:

«(Սակայն) իրաւունքների պաշտպանութեան առումով մնում ենք տեղում», - յաւելեց նա: - «Իսկ մնալ տեղում վտանգաւոր է, որովհետեւ, եթէ տեղում ենք մնում, դա վաղ թէ ուշ կը դառնայ հետընթաց»:

Հայաստանում Մարդու իրաւունքների Պաշտպանի գրասենեակի հիմնադրման 5-րդ տարեդարձին նուիրուած կոնֆերանսին չէին մասնակցում երկրի գլխաւոր դատախազ Աղուան Յովսէփեանը եւ ոստիկանապետ Ալիկ Մարգարեանը [թէեւ հրաւիրուած էին], ինչը, Արմէն Յարութիւնեանի խօսքով՝ խորհրդանշական է, քանի որ մարդու իրաւունքների իրաւտուները Հայաստանում շարկապաւում են հենց նրանց ղեկավարած կառույցների հետ: «Այն կառույցները, որոնց դէմ

շատ բողոքներ ենք մենք ստանում, դեռ նրանք տեղից չեն շարժուած: Նրանք իրենք էլ չեն գիտակցում, որ դառնում են արդէն արգելակ երկրի ժողովրդավարացման, զարգացման տեսանկիւնից: Յատկապէս խօսքը դատախազութեան եւ Յատուկ քննչական ծառայութեան մասին է, - ասաց Յարութիւնեանը՝ շարունակելով. - «Ինչպէս տեսաք, մեր կոնֆերանսին գլխաւոր դատախազը նոյնպէս չէր եկել: Դա ցոյց է տալիս, որ նրանք ոչ թէ փորձում են ուղղուել, այլ ինչ-որ դիրք են բռնել մարդու իրաւունքների հարցում»:

«Երեք-չորս ամիս առաջ ես տարբեր նամակներ էին յղում այդ մարմիններին, որ տարբեր բողոքներ ունենք, որ մարդկանց ճնշում են ցուցումներ տալու համար: Ասում էին՝ չի հիմնաւորուում: Այսօր մարդիկ գալիս են եւ հրաժարուած են», - յաւելեց նա՝ նկատի ունենալով յետընտրական զարգացումների առնչութեամբ կալանաւորուածներին եւ նրանց գործերով դատակոչուած վկաներին:

Յ. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ. «ՄԵՁ ՄՕՏ ԳԻՏԱԿՑՈՂ ԸՆՏՐՈՂՆԵՐԸ ՇԱՏ ՔԻՉ ԵՆ»

«ՓԱՆՈՐԱՄԱ. AM»: Հայաստանի քաղաքագէտների միութիւնն անցկացրել է երկու սոցհարցում՝ Մայիսի 1-ին եւ երկու օր առաջ, որի արդիւնքներն իրարից շատ են տարբեր: Այս մասին ասուլիսում յայտնեց միութեան ղեկավար Հմայեակ Յովհաննիսեանը:

Ինչպէս նշեց նա, հարցմանը մասնակցել է Երեւանի բոլոր համայնքներից 50 մարդ. ընդհանուր առմամբ 500 մարդ, որի արդիւնքում, ըստ Մայիսի 1-ի տուեալների, մայիսի 31-ին կայանալիք Երեւանի ավագանու ընտրութիւններին հաստատ մասնակցուելու է ընտրողների 54 տոկոսը, որից 32 տոկոսը մասնակցում է՝ ելնելով ընտրութիւնների քաղաքական նկատառումներից, հաշուի առնելով ներկայացուած կուսակցութիւնների նախընտրական ծրագրերը, իսկ մնացածը գնում են ընտրութիւնների՝ ինչ-որ մէկի ասելով՝ ում ընտրի:

«Այս 32 տոկոսի զգալի մասն ասել է, որ իրենք գնում են ընտրութիւնների, քանի որ կան քաղաքատարկեալներ, ու հենց իրենց ընտրութիւնից է կախուած նրանց ճակատագիրը», - ասաց նա: Իսկ ըստ երկու օր առաջուայ

սոցհարցումների արդիւնքների, ինչպէս նշեց Հ. Յովհաննիսեանը, ընտրութիւնների մասնակցելու են ընտրողների 65, 5 տոկոսը, որից միայն 18 տոկոսն է սեփական համոզմունքները պաշտպանելու համար գնում ընտրութիւնների:

«Թէեւ այս ընտրարշաւն իր նշանակութեամբ շատ կարեւոր էր, սակայն անցում է շատ տաղտկալի», - ասաց քաղաքագէտների միութեան նախագահն ու նշեց, որ ընտրութիւնների ժամանակ ստեղծուել է նոր մասնագիտութիւն՝ ձայներ բերող, որը Հայաստանում դարձել է պրոֆեսիա, աւանդոյթ: «Մեզ մօտ գիտակցող ընտրողները շատ քիչ են», - ընդգծեց նա:

Ըստ Հ. Յովհաննիսեանի, ՀԱԿ համամասնական ցուցակը գլխաւորող Լեւոն Տէր-Պետրոսեանն այս նախընտրական քարոզարշաւում չի հասնել իր նպատակին, քանի որ ոչ մի հեռուստաբանավէճի չի մասնակցել, իսկ առանձին մենախօսութիւնները (Լեւոն Չուրաբեան եւ ուրիշներ) ոչ մի արդիւնք չեն տալիս, ինչպէս նաեւ չեն եղել հասարակութեանը ցնցող լուրջ բացառիկություններ՝ յատկապէս թաղապետների վերաբերեալ:

ԺԻՐԱՅՐ ՄԵՖԻԼԵԱՆԸ ԴԻՄԵԼ Է ԲԱԿՕ ՍԱՅԱԿԵԱՆԻՆ

Մայիսի 25-ին «Հայ Կամաւորականների Համախմբում» ազգային քաղաքական նախաձեռնութեան համակարգող, Շուշիի առանձնակի գումարտակի նախկին հրամանատար Ժիրայր Մէֆիլեանը դիմել է Լեւոնային Ղարաբաղի հանրապետութեան նախագահ Բակօ Սահակեանին ԼՂՀ քաղաքացիութիւն ստանալու խնդրանքով:

Դիմումի մէջ մասնաւորապէս նշուել է.

«Հայուի առնելով այն իրողութիւնը, որ Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացի դառնալու իմ դիմումը յայտնի պատճառով մերժուել է, եւ առկայ են անյաղթահարելի խոչընդոտներ, ուստի դիմում եմ Ձեզ ստանալու ԼՂՀ քաղաքացիութիւն»:

ԼՈՒՐԵՐ

ԹՈՒՐԲԻԱՅԻ ԱՐՏԳՈՐԾՆԱԽԱՐԱՐԸ ՔՆՆԱԴԱՏԵԼ Է ԵԱՅԿ-Ի ՄԻՆՍԿԻ ԽՄԲԻՆ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»:
Թուրքիայի արտգործնախարար Ահմետ Դավութօղլուն անցած շաբաթավերջին քննադատել է ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբին՝ նշելով, որ դարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման հարցում առաջընթաց չի տեսնուած:

Թուրքիայի արտգործնախարար Ահմետ Դավութօղլու

Թուրքական Today's Zaman պարբերականի փոխանցմամբ, Իսլամական կոնֆերանս կազմակերպութեան անդամ երկրների արտգործնախարարների հանդիպման ժամանակ հնչեցրած իր ելույթում Դավութօղլուն ասել է, թէ չի կարող չհամաձայնել Մինսկի խմբի գործունէութեան վերաբերեալ Ադրբեյջանի նախագահ Իլհամ Ալիևի հնչեցրած քննադատութեանը՝ յայտարարելով, որ վերջին 17 տարիների ընթացքում դարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման գործում որեւէ առաջընթաց տեղի չի ունեցել:

Միցս հանդիպելու առիթներ կ'ունենան եւ յոյս է յայտնել, որ դրանց արդիւնքում նախագահները կը լսնան անպիսի մի լուծման, որը կը բաւարարի հակամարտութեան բոլոր կողմերին:

«Այս մասին վկայում են պատմական փաստերը: Որեւէ առաջընթացի չի գրանցուել: Ժամանակն է վերակենդանացնել այս գործընթացը: Թուրքիան կը շարունակի ջանքերը լայն ուղղութեամբ», - ասել է Դավութօղլուն:

Դավութօղլուն լրագրողներին նաեւ տեղեկացրել է, որ իր ադրբեյջանցի գործընկեր էլժար Մամեդեարովի հետ պատրաստուած է Դամասկոսից մեկնել Բաքու, որտեղ նախագահ Իլհամ Ալիևի հետ կը քննարկի Ղարաբաղեան հակամարտութեան հետ կապուած հարցերի լայն շրջանակ:

Թուրքիայի արտգործնախարարը նաեւ ասել է, թէ Ալիևը եւ Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանը առաջիկայում բազմապիսի հարցերը չեն մասնակցում Հայաստանում տեղի ունեցող կամ էլ Հայաստանի հետ կապուած միջոցառումներին: Երեւանում լրագրողների հետ հանդիպմանը նման տեսակէտ յայտնեց Ռուսաստանում Հայերի Միութեան նախագահ Արա Աբրահամեանը:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆՈՒՄ ՀԱՅԵՐԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԴԺԳՈՅ Է ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՍՓԻՌՔԻՑ

ԱՄՆ-ի հայերը չեն մասնակցում Հայաստանում տեղի ունեցող կամ էլ Հայաստանի հետ կապուած միջոցառումներին: Երեւանում լրագրողների հետ հանդիպմանը նման տեսակէտ յայտնեց Ռուսաստանում Հայերի Միութեան նախագահ Արա Աբրահամեանը:

Ռիկեան պիւլուքի հայերը չեն աշխատում այդ երկրի ղեկավարութեան հետ: ԱՄՆ-ում հայերի հարցը առաւել յաճախ բարձրացնում են օրէնսդիր մարմինների՝ Կոնգրեսի ու Սենատի ներկայացուցիչները:

Նրա խօսքով, ԱՄՆ-ում հայերը միմեանց չեն օգնում եւ շատ յաճախ քննադատում են Հայաստանին ու իշխանութիւններին: Միութեան նախագահը նշեց, որ Միացեալ Նահանգներում բաւարար դաշտ կայ միութիւն կամ միաւորում ստեղծելու համար, սակայն այնտեղի հայ համայնքը միահամուռ չէ: Բացի այդ, Ամերիկեան պիւլուքի հայերը չեն աշխատում այդ երկրի ղեկավարութեան հետ: ԱՄՆ-ում հայերի հարցը առաւել յաճախ բարձրացնում են օրէնսդիր մարմինների՝ Կոնգրեսի ու Սենատի ներկայացուցիչները:

Ա. Աբրահամեանը յայտնեց, որ այս տարի Ռուսաստանում հայերի միութիւնը կը տօնի իր տասնամեակը, դրան նուիրուած միջոցառմանը կը մասնակցեն Հայաստանի եւ Ռուսաստանի նախագահները: Արդէն մշակուած են 2010-ի ծրագրերը, բացի այդ արդէն պատրաստ են մի քանի խոշոր ծրագրեր՝ նախատեսուած Հայաստանի համար: Դրանք կը քննարկուեն Հայաստանի ղեկավարութեան հետ:

ԱՐԱ ԳՈՉՈՒՆԵԱՆԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ «ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻՆ

Շարունակուած էջ 1-էն

զլխաւոր խօսող՝ Պոլսահայ Միութեան յատուկ հրահրով կը գտնուէր Լոս Անճելըս, իր խմբագրած հարիւրամեայ «Ժամանակ» օրաթերթի յոբելինական հանդիսութեան բարեբաստիկ առիթով: Հանդիսութիւնը տեղի ունեցած էր Պըրպէնքի Ազգային Առաջնորդարանին մէջ:

Րի եւ աշխատակիցներու ազգային, մշակութային եւ հայրենասիրական հետեւողական առաքելութիւնը, թրքահայ համայնքէն ներս:

Պրն. Արա Գոչունեան եւ Յովհաննէս Գուլակ-Աւետիքեան, խմբագրատունէս ներս ջերմ ընդունելութեան արժանացան «Մասիս»ի խմբագիրներուն կողմէ: «Մասիս»ի խմբագրապետ Տօքթ. Ա. Գազանճեան, բարի գալուստ, հաճելի կեցութիւն եւ ծրագիրներու յաջողութիւն մաղթեց: Ան նաեւ, ջերմօրէն շնորհակալեց «Ժամանակ» օրաթերթի հարիւրամեակը: Գնահատեց այժմու երիտասարդ խմբագրի եւ աշխատակիցներու ազգային, մշակութային եւ հայրենասիրական հետեւողական առաքելութիւնը, թրքահայ համայնքէն ներս:

Մօտ երկու ժամ տեւած այս հանդիպումին, մեր հիւրը, ի մէջ այլոց, (կրթական, մշակութային, ազգային կեանքը հայ համայնքէն ներս) նաեւ՝ անդրադարձաւ Պոլսոյ Պատրիարք Զօր Մեսրոպ Արք. Մութաֆեանի առողջութեան հետ կապուած մեր համայնքը յուզող պարագաներու մասին: Հայ մամուլի կողմէ միակ հրաւիրեալը իբրեւ, ան նկարագրեց Նախագահ Կիլիի հետ միասին, իր երեւան օդանաւային ուղեւորութիւնը: Ան պատմեց Նախագահ Կիլիի բարձր տրամադրութեան մասին, մասնաւորաբար երեւանի «Հրազդան» մարզադաշտի եւ Անգարայի մէջ տեղի ունեցած մամուլի ներկայացուցիչներու հետ ունեցած գոյգ հարցազրոյցները ընթացքին: Պրն. Գոչունեան համառօտ վերլուծումը կատարեց «առաջին անգամ ըլլալով, պետութեան պետութիւն հայ-թուրք բանակցութիւններուն» միջազգային շահագրգռուածութեան:

ՈՎՔԵՐ ԵՆ ԼԻՆԵԼՈՒ ԳԱԼԻՔ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՖԱՎՈՐԻՏՆԵՐԸ

Երեւանի աւագանու ընտրութիւնների նախընտրական քարոզարշաւը կ'աւարտուի այս աշխատանքային շաբաթուայ վերջում: Մինչ ընտրութիւնների արդիւնքները կ'արձանագրուեն ընտրական ակտից ցետոյ, Tert.am-ը ընտրութիւններին մասնակից 6 կուսակցութիւններից եւ մէկ քաղաքական դաշինքից փորձել է պարզել, թէ այս պահի դրութեամբ ովքեր կը լինեն ընտրութիւնների յաղթողները:

տում են այդ լծակներին: «ՀԱԿ-ն առաջին տեղում է լինելու, եկէք իրատես լինենք», - ասել է Շահվերդեանն ու աւելացրել, որ ՀՀԿ-ն ու ԲՀԿ-ն եւս 7 տոկոսի շեմը յաղթահարող ուժեր են, մինչդեռ ՀՅԴ-ն ու ՕԵԿ-ը լուրջ խնդիրներ ունեն: Ինչ վերաբերում է ՀԱՍԿ-ին, Մովսէս Շահվերդեանն ասել է, որ իրենք եւս անցողիկ ուժ են:

Երեւանեան ընտրութիւններում յաղթող եռեակում կը լինեն Հանրապետականը, «Բարգաւաճ Հայաստան» ու Հայ Ազգային Կոնգրեսը: Այս միանշանակ կարծիքին է «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան պատգամաւոր Արամ Սաֆարեանը, ով մեզ հետ զրոյցում նշել է, թէ ընտրութիւններում այդ երեք ուժերի միջեւ պայքար է գնալու անգամ մի քանի տոկոսի համար, որը բաւական նշանակութիւն է ունենալու: Ինչ վերաբերում է նախընտրական քարոզարշաւին, ԲՀԿ-ական պատգամաւորի գնահատմամբ, այս անգամ քարոզարշաւն, ընդհանուր առմամբ, հանդարտ եւ կառուցողական մթնոլորտում անցաւ:

Իշխող Հանրապետական կուսակցութեան մամուլի խօսնակ էդուարդ Շարմազանովն ասել է, որ կոռեկտ չէ կանխատեսումներ անելը, բայց միանշանակ է, որ իրենց կուսակցութիւնն այս ընտրութիւնների ֆավորիտն է լինելու: Ինչ վերաբերում է քարոզարշաւին, ՀՀԿ մամուլի խօսնակի գնահատմամբ, այս պահի դրութեամբ այն ընթանում է կոռեկտութեան սահմաններում:

«Օրինաց երկիր» կուսակցութեան մամուլի քարտուղար Մուսաննա Աբրահամեանն անտեղի է համարել մեր հարցը՝ բացատրելով, թէ քանի նախընտրական գործընթացը շարունակութեան մէջ է, դժուար է խօսել արդիւնքներից: «Եթէ մենք դուրս ենք գալիս պայքարի, մենք վճռական ենք ու յաղթելու ենք: Այս առումով անիմաստ է թուերի լեզուով խօսել», - ասել է կուսակցութեան մամուլի խօսնակն ու յաւելել, որ իրենք իրենց մրցակից որեւէ ուժի ոչ գերազնահատում են, ոչ թերագնահատում:

Ժողովրդական կուսակցութեան նախագահ Տիգրան Կարապետեանը, ով ղեկավարում է իր կուսակցութեան համամասնական ցուցակը, եւս Tert.am-ին այն կարծիքն է յայտնել, որ Երեւանի աւագանու ընտրութիւնների առաջատարները ՀՀԿ-ն, ԲՀԿ-ն եւ ՀԱԿ-ն են: Իրենց կուսակցութեան մասով էլ վստահութիւն է յայտնել, թէ շեմը կը յաղթահարեն:

«Մենք շեմն անցնելու ենք, որովհետեւ մի օրուայ կուսակցութիւն չենք, մենք 9 տարի ակտիվօրէն աշխատում ենք ու ձայներ ունենք: Եթէ մի քիչ ընտրութիւնները կանոնաւոր անցնեն, մենք շեմը կը յաղթահարենք», - ասել է Տիգրան Կարապետեանը:

Հայ Ազգային Կոնգրեսի մամուլի քարտուղար Արման Մուսինեանն լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ, պատասխանելով Tert.am-ի հարցին, յայտարարել է, որ իրենց ուսումնասիրութիւններով ու հարցումներով Կոնգրեսը 60-65 տոկոս ձայն ունի: Ինչպէս արդէն առաջին նախագահի ասուլիսը լուսաբանելիս գրել ենք, Մուսինեանը նշել է, որ իշխող ՀՀԿ-ն այլեւս անցողիկ կուսակցութիւն չէ, փոխարէնը որոշակի ձայներ ունի «Բարգաւաճ Հայաստանը»:

Tert.am-ը չի անտեսել նաեւ Երեւանի աւագանու ընտրութիւններին մասնակից քիչ յայտնի՝ Հայաստանի Աշխատաւորական Սոցիալիստական կուսակցութեանը (ՀԱՍԿ): Կուսակցութեան համամասնական ցուցակը գլխաւորող Մովսէս Շահվերդեանը մեզ ասել է, որ այս քարոզարշաւն անցել է այնպէս, ինչպէս անցած տասը տարիների նախընտրական քարոզարշաւները: ՀԱՍԿ-ի ղեկավարի խօսքով, քարոզարշաւի ժամանակ օգտագործուել են ֆինանսական, վարչական եւ լրատուական լծակները, եւ յաղթողներն էլ կը լինեն նրանք, ովքեր տիրապե-

թեման որակեց «անլուրջ»:
Դաշնակցութեան՝ ընդդիմադիր դաշտ անցնելու վերաբերեալ Մուսինեան ըսաւ. - «Մենք Դաշնակցութեան կողմից որեւէ քայլ, որը կ'ապացուցէր, որ նրանք այս պահին ընդդիմութիւն են, դեռ չենք տեսել: Այս պահի դրութեամբ, դեռ որեւէ ապացոյց, որ նրանք կ'ընդվզեն կեղծիքների դէմ, մենք չունենք»:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Շարունակուած էջ 1-էն

ընտրում, Այստեղ խնդիր կայ»:
Ըստ Հայ Ազգային Գոնկրէսի կազմակերպած հարցախոյզերուն, իրենք մրցակից չունին: Մուսինեան յայտարարեց, թէ Հանրապետական կուսակցութիւնը «այլեւս շեմը չ'աղթահարող է», մի քիչ աւելի հնարաւորութիւններ ունի «Բարգաւաճ Հայաստան»-ը, իսկ «Օրինաց երկիր» կուսակցութեան

Պրն. Արա Գոչունեան յայտնեց, թէ եկող Կիրակի, կը վերադառնայ Պոլիս: Փոխադարձ բարեմաղթանքներու ջերմ մթնոլորտին մէջ, հանդիպումը իր աւարտին հասաւ ժամը 5-ին:

ընտրութեան Պրն. Գոչունեան համառօտ վերլուծումը կատարեց «առաջին անգամ ըլլալով, պետութեան պետութիւն հայ-թուրք բանակցութիւններուն» միջազգային շահագրգռուածութեան:

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

ԱՄՆ ՈՒ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ՏԱՊԱԼՈՒՄՆԵՐԸ

ԻԳՈՐ ՄՈՒՐԱԴԵԱՆ (ՀԱՅԱՍՏԱՆ)

ԱՄՆ-ն ու Ռուսաստանը նոր աշխարհաքաղաքական խաղեր են ծառայում Պալեստինայի միջին Արևմտյան ջրհամալիրի սահման ընկած տարածաշրջաններում: Նրանք փորձում են նույնպես նոր դիրքեր, այդ թվում՝ միջամտություններ են տարածաշրջանային հակամարտությունների կարգադրման յայտնի ճանապարհով: Ռուսաստանը, լեռնային զենամատակարարության առաջնությունները և վրայ, փորձում է օգտագործել սահմանակից տարածաշրջաններում իր անմիջական ռազմաքաղաքական ներկայությունը և անհրաժեշտ հնարքները: Խօսքն այն տարածաշրջանների մասին է, որոնք ունեն երապիական հոգեկերտածք, առանձին արտաքին քաղաքական կողմնորոշում, առկա է ռուսաց լեզուի ու մշակույթի գերակայությունները: Մոսկովեան ժամանակակից էլիտան փորձում է իր գործունեությունը կառուցել ամերիկյան ոճով, թէկուզ եւ գնալով առևտրի լավ է գիտակցում, որ դա միանգամայն կեղծ ու փակուղային ճանապարհ է, եւ Ռուսաստանին անհրաժեշտ է, առանց հերթական փորձարարությունների, պարզապես շարունակել Ռուսական կայսրության պատմական փորձը, որքան դա հնարավոր է:

ԱՄՆ-ը, չնայած իր առանձին հակառակորդների ու դաշնակիցների նկատմամբ պաշտպանություններ են անվտանգության բնագավառում ունեցած առևտրի առաջնություններին, ովկիանոսի փոխ մեծ հեռավորություններ վրայ իրականում դժուարանում է իրագործել ոչ միայն ռազմական գործողություններ, այլև արդիւնաւէտ քաղաքականություններ: Իրաքեան պատերազմը ցույց տուեց, որ ԱՄՆ-ը տիրապետում էր միայն 100-հազարանոց մարտունակ բանակային անձնակազմի, որն ի վիճակի էր իրականացնելու ցամաքային գործողություններ: Իրաքեան պատերազմը նկատելի յաջողություններ բերեց ռազմական շինարարության ոլորտում, գինուած ուժերի վերագինման առումով, սակայն հիմա էլ ԱՄՆ-ի բանակին բնորոշ է մայրցամաքների խորքում ցամաքային գործողությունների իրականացումը: Տարածաշրջանային տէրություններից բխող մարտահրավերները, ինչպէս նաեւ Չինաստանի աճող զենամատակարարության նկատի ունենալով, ԱՄՆ-ն ու Ռուսաստանը պարզապէս դատապարտուած են ռազմավարական համագործակցություններ, սակայն միայն տրամաբանօրէն: Առաջժ, ինչպէս Ուաշինգթոնը, այնպէս էլ Մոսկուան, հանդէս են գալիս իբրեւ

«անհամատեղելի» ուժային կենտրոններ:

1990-ականների ընթացքում քաղաքականությունը ենթադրում էր ԱՄՆ-ի ակտիւ եւ բազմակողմանի միջամտություններ գործնականում բոլոր համաշխարհային ու տարածաշրջանային խնդիրներին:

Այն հիմնուած էր ԱՄՆ-ի ձախ-լիբերալ էլիտայի քաղաքական գաղափարախօսություններ վրայ եւ աւարտուեց երկու խոշորագոյն տապալումներով՝ հարաւսլաւական պատերազմով եւ մերձաւորարեւելեան կարգադրման տապալումով: Ժամանակագրական առումով դա համընկաւ Քլինթոն-Կոր-Օլայրայթի վարչակազմի գործունեության աւարտի հետ: Հարաւսլաւական աղէտը հանգեցրեց ալպանական Քոսովոյի անկախութեան ճանաչմանը, արաբա-իսրայէլական հակամարտութեան կարգադրման յոյսերի փլուզմանը, ինչն իր հերթին համաշխարհային ասպարէզ բերեց, Ալ-Ղաիդային եւ աւելի ընդարձակ հնարաւորութիւններ ունեցող ուժի, ինչպիսին է տրանսսպառնային իսլամական արմատական շարժումը: Ներքին քաղաքականութեան մէջ ձախ-լիբերալ գաղափարախօսությունները նոյնպէս փլուզուեց, ինչը ոգեւորեց ԱՄՆ-ում աջ ու աջ-պահպանողական ուժերին, իր հերթին հանգեցնելով բաւական տարօրինակ նշոյգահանողականների թիմի իշխանութեան գալուստ, որը գոյություն ունեցաւ անգամ ճորճ Պոլշի նախագահութեան ողջ շրջանում եւ ասպարէզից հեռացաւ նրա կառավարման առաջին ժամկէտի աւարտից յետոյ:

Նշոյգահանողականների եւ տեխասեան կլանի քաղաքականություններն ԱՄՆ-ի համար հանգեցրեց «երկրորդ Վիեթնամի»: Հանգամանք, որը յաջողութեամբ կանխատեսել էին բազմաթիւ փորձագէտներ եւ ուղեղային կենտրոններ: Իրաքեան աղէտը հեռու է աւարտական փուլից եւ, իհարկէ, չի աւարտուել իրաքից ամերիկեան զօրքերի դուրսբերումով: Ակնյայտ տապալումներին գուրահեռ, տեղի էին ունենում այնպիսի իրադարձություններ, ինչպիսիք էին, օրինակ, Լատինական Ամերիկայի մի ամբողջ շարք երկրների հետեւողականօրէն դուրս գալը ամերիկեան վերահսկողությունից, ի դէմս Հնդկաստանի եւ Փաքիստանի երկու նոր ատոմային տէրությունների վերջնական ձեւաւորումը: Մեծացաւ գանգուածային ոչնչացման գէնքի անվերահսկելի տարածման վտանգը, այդպէս էլ չմշակուեցին երաշխաւորություններ Չինաստանի գաղթելու ուղղութեամբ, վտանգ առաջացաւ նոր տարածաշրջանային տէրությունների

ձեւաւորման՝ ի դէմս Թուրքիայի, Իրանի, Փաքիստանի:

Տարածաշրջանային քաղաքականություններն հարթութեան մէջ ռուսամերիկեան մրցակցութեան համատեքստում կարելի է նշել հետեւեալը. «գոնաւոր յեղափոխությունները» չհանգեցրին ամուր գործընկերությունների հաստատման ԱՄՆ-ի եւ արեւելաեւրոպական ու եւրասիական պետությունների միջեւ: Քաղաքական իրավիճակն Ուրուգուայում ու Վրաստանում շարունակում է մնալ անկայուն, ամերիկեան քաղաքականություններն առնուազն երկու թուիչքները դէպի կենտրոնական Ասիա այդպէս էլ չհանգեցրին միանշանակ դիրքերի ձեւաւորման, ԱՄՆ-ի ռազմական ու քաղաքական ներկայությունն այդ տարածաշրջանում ամուր չէ: Ուաշինգթոնը չկարողացաւ անհրաժեշտ ռազմական ու քաղաքական օժանդակութիւն ցուցաբերել Վրաստանին ռուս-վրացական պատերազմի օրերին, չյաջողուեց Ատրպէյջանին համոզել, որ ռազմական հակամարտութեան դէպքում այդպիսի լուրջ օժանդակութիւն կը լինի:

ԱՄՆ-ը մեծ գոյուցութեամբ եւ վերապահութեամբ է իրագործում իր ծրագրերը Վրաստանում եւ կենտրոնական Ասիայում ռազմաբազաների տեղակայման ուղղութեամբ: Մերձաւորարեւելեան երկրներն արդէն համոզուել են, որ Ուաշինգթոնն ի վիճակի է պաշտպանելու տարածաշրջանը թուրքական զօրքերի իրաք ներխուժելուց, ինչպէս նաեւ իրանական գաղափարաքաղաքական ազդեցությունից:

Ոչ շատ վաղուց հանդէս գալով կոնգրեսում, պետքարտուղար Հիլարի Քլինթոնը, իբրեւ ԱՄՆ-ի կարեւոր տարածաշրջանային գործընկերներ, նշեց երեք պետություններ՝ Պարագիւիան, Ինտոնէզիան եւ Թուրքիան, որոնց վրայ պէտք է յենուել տարածաշրջանային քաղաքականութեան իրագործման ժամանակ: Այդ ելույթը շատ հետաքրքիր էր, քանի որ Թուրքիան դիտարկուում է նոյն երկրների շարքում, որոնք չունեն յստակ ձեւաւորուած արտաքին քաղաքականություն ու յաւակնութիւններ, առաւել եւս չեն տիրապետում այդպիսի քաղաքականութեան իրագործման քաղաքական ռեսուրսներին:

Ակնյայտ է, որ ԱՄՆ-ը փորձում է վերակենդանացնել որոշ կաղապարներ Թուրքիայի նկատմամբ իր քաղաքականություններն մէջ եւ վերածել նրան վերահսկելի գործընկերոջ, այդպիսով վերադառնալով այն իրավիճակին, որը կար երկրորդ համաշխարհային պատերազմին հետեւած մի քանի

տասնամեակներում: ՆԱԹՕ-ի նոր ձեւաչափի ստեղծման հետ մէկտեղ, որը ներառելու է ձաբոնիան, Քորիան, Աւստրալիան եւ այլ ժողովրդավարական պետություններ, ԱՄՆ-ը պէտք է մտահոգուի այն պետությունների հետ յարաբերությունների կարգաւորմամբ, որոնք տարածաշրջանային տէրութիւններ լինելու յայտ են ներկայացնում, սակայն առաջժ չունեն համապատասխան դիրքեր տարածաշրջաններում եւ աշխարհում: Նոյնիսկ ոչ այնքան լայն խնդրում, ինչպիսին է հայ-թուրքական յարաբերությունների կարգաւորումը, ինչպէս նաեւ Ղարաբաղի հարցը, Թուրքիան, միեւնոյն է, զգուշանում է ընդգրկուել ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականութեան ուղեծրում: Ուստի անիմաստ է խօսել ռազմավարական ուղղություններով համագործակցութեան մասին, ինչպիսիք են Մերձաւոր Արեւելքը, Սեւծովեան տարածաշրջանն ու կենտրոնական Ասիան: ԱՄՆ-ի փորձերը՝ Թուրքիային վերադարձնել քիչ թէ շատ յուսալի գործընկերոջ կարգավիճակին, շուտով կը տապալուեն եւ հրատապ կը դառնայ միայն Թուրքիային գաղթելու տարբերակը: Ի դէպ, Թուրքիայի հաւատարիմ գործընկեր Պենտագոնում վաղուց արդէն յոռետեսօրէն են վերաբերում Անքարային յուսալի գործընկերոջ կարգավիճակին վերադարձնելու հնարաւորութեանը, եւ արդէն մի քանի տարի ԱՄՆ-ի պաշտպանութեան նախարարութիւնն իրագործում է իր քաղաքականությունները՝ ամէնից առաջ ստեղծելով առաջնային բազաւորման օբիեկտների տեղակայման նոր սխեմա՝ Թուրքիայի նկատմամբ վերահսկողութեան բացակայութիւնը հաշուի առնելով: Պահեստային տարբերակ չկայ, այն սպառուած է:

Միաժամանակ ամերիկեան քաղաքականություններն տապալման ներկայացումը լիարժէք չի լինի առանց ամերիկա-եւրոպական 20-ամեայ յարաբերությունների արդիւնքների: ԱՄՆ-ը չկարողացաւ խուսափել տրանսատլանտեան յարաբերությունների ճգնաժամից: Չնայած Ֆրանսայի ու Գերմանիայի որոշ քայլերին, արեւելաեւրոպական երկրների ամերիկեան քաղաքականությունները միանալու, ճգնաժամն ու տրոհումը ՆԱԹՕ-ում շարունակուում է: Հասկանալի չէ, թէ ինչի կը հանգեցնի Ֆրանսայի վերադարձը ՆԱԹՕ-ի գինուժի կազմ: ԱՄՆ-ը եւ եւրամիութեան առաջատար պետությունները կարծես համաձայնութեան են եկել եւրոպական գինուած ուժերի ստեղծման հարցի շուրջ, բայց դեռ հարց է, թէ ով է շահել այդ

Շարք էջ 19

Advertisement for JANSEZIAN LAW FIRM, PC. Text: 'If you're facing overwhelming debts, bankruptcy laws may eliminate all your debts permanently!' Address: 225 South Lake Avenue, Third Floor, Pasadena, California 91101. Phone: 626-432-7209. Includes a photo of Nazareth V. Jansezian, Esq.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԽԱՂԻ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ՌՈՄԻԿ ՅԱՐՈՒԹԻԻՆԵԱՆ «ԱԶԱՏԱՄՏՈՒԹԻՒՆ»

Ղարաբաղեան հակամարտութեան շուրջ վերջին շրջանում ծաւալուող իրադարձութիւնները յուշում են, որ թուրք-ատրպէյճանական տանդեմը հերթական փորձն է անում՝ նպատակ ունենալով փոխել հակամարտութեան կարգաւորման ոչ միայն սլաքներն, այլև սլաքավարները մէկին: Խօսքն այս դէպքում վերաբերում է Ռուսաստանին, որն այս պահին Հարաւային Կովկասը կորցնելու իրական վտանգի առջեւ է:

Ընդհանուր առմամբ, այն միամտութիւնը, որ այժմ նկատուում է այս գործընթացը գնահատել փորձողների վերլուծութիւններում, յստակ ապացուցում է, որ հնարքը յաջողուել է:

Ատրպէյճանն ու թուրքիան գրեթէ բոլոր հարցերում հակասում են միմեանց. թուրքերը յայտարարում են, թէ փորձելու են գնալ հայ-թուրքական յարաբերութիւնների բարելամանը, Ատրպէյճանը պնդում է, թէ Անքարան այդպիսով դաւաճանում է ազգային շահերին: Ատրպէյճանն իր հերթին կոշտ քննադատում է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբին՝ վերջինին մեղադրելով հայկական կողմի օգտին կողմնապահութեան համար, իսկ թուրքիան, դրան գուզահեռ, պնդում է, թէ ամէն կերպ աջակցելու է ԵԱՀԿ ՄԽ-ի շրջանակում Ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման ջանքերին: Ըստ որում, Անքարան այս երաշխիքը տուել է նաեւ երէկ Ֆրանսացի համախազահ Բեռնար Ֆասիէին, որը Պաքու ու Երեւան այցերից յետոյ անմիջապէս ուղեւորուել էր թուրքիա: Եւ ամենայտկանշականն այն է, որ այս ամէնում չկայ Ռուսաստանը:

Իրականում, ռուսական քաղաքականութեան մեծագոյն բացթողումը, որ պարբերաբար մատնանշում են հենց իրենք՝ ռուսները, կովկասեան յստակ եւ մշակուած քաղաքականութեան բացակայութիւնն է: Մոսկուան, յատկապէս ԽՍՀՄ փլուզումից յետոյ, այդպէս էլ չկարողացաւ յստակ ձեւակերպել իր ազգային շահերը տարածաշրջանում՝ հիմնական շեշտը դնելով երկու բաղադրիչի վրայ՝ ընթացիկ լուծումներ եւ դրանց միջոցով ներկայութեան ապահովում: Ընդ որում, արդէն 90կանների կէսերից Ռուսաստանը ստիպուած եղաւ հիմնական շեշտը դնել ռազմական ներկայութեան վրայ, քանի որ տնտեսապէս գրեթէ անմխիթար վիճակում էր:

Այժմ, առաջին հայեացքից, վիճակը պիտի արմատապէս փոխուած լինէր, քանի որ, մասնաւորա-

պէս, քաղաքական մի շարք գործիչներ հաւատացնում էին, թէ Ռուսաստանը վերջնականապէս սկսել է կովկասեան քաղաքականութեան մշակումը, եւ, որպէս արդիւնք, առաջիկայում սկսելու է Ռուսաստանի դիրքորոշումների յստակեցում: Եթէ առաջնորդուենք այս տրամաբանութեամբ, ապա կը ստացուի, որ կովկասեան ռուսական քաղաքական նոր հայեցակարգը հիմնուած է բացառապէս «հակասահակաշփոխութեան» վրայ՝ հաշուի առնելով միայն Հարաւային Օսիայի եւ Աբխազիայի գործօնները: Մնացեալ բոլոր դէպքերում Մոսկուան շարունակում է պատահապաշտական քաղաքական ուղեգիծը՝ պարբերաբար թեքուելով մէկ Հայաստանի, մէկ Ատրպէյճանի կողմը՝ այդպիսով անվստահութեան որոշակի չափաբաժին «նուիրելով» թէ մէկ, թէ միւս կողմին:

Ստեղծուած իրավիճակը բա-

ւական վտանգաւոր է դառնում այն առումով, որ ամերիկեան վարչակազմը տարածաշրջանում սկսել է հերթական ու բաւական վճռական գրոհը՝ ընդ որում օգտագործելով ձեռքի տակ եղած բոլոր ռեսուրսները: Թերեւս, սրանով է պայմանաւորուած թուրքական կողմի ակտիւացումը, որն, ի դէպ, առայժմ հանդէս է գալիս ընդամէնը որպէս ամերիկեան քաղաքական գործիք, եւ որը Պաքուին հարկադրել է մտնել «լաւ ոստիկան, վատ ոստիկան» գուտ հոլիվուտեան խաղի մէջ: Խաղի ամբողջ հմայքը այն է, որ Հայաստանը, Ռուսաստանի պասիւռութեան հետեւանքով յայտնուելով թուրք-ատրպէյճանական աքցանի մէջ, ստիպուած լինի հայեացքն ուղղել դէպի Ուաշինկթոն՝ արդէն վերջինին վստահելով հիմնական ու հաւատարիմ դաշնակցի դերակատարումը: Քաղաքական այս նոր ուղեգծի հիմնական գինը լինելու է Լեռնային Ղարաբաղում ստատուս-քվոյի պահպանումն ու Հայաստանի մասնակցութիւնը տա-

րածաշրջանային ծրագրերին: Ամենայտկանշականը, սակայն, այն հանգամանքն է, որ վերջին շրջանում, ընդ որում թուրքիայի նախաձեռնութեամբ, նկատուում է ռուս-թուրքական յարաբերութիւնների նկատելի ջերմացում, ինչը նոյնպէս կարելի է դիտարկել որպէս հոգեբանական գրոհ Հայաստանի նկատմամբ: Գաղտնիք չէ, որ հայերը խիստ զգայուն են Ռուսաստանի եւ թուրքիայի յարաբերութիւնների նկատմամբ այն առումով, որ ենթագիտակցական մակարդակում մշտապէս ակնկալում են որոշակի թակարդ եւ տարածքային կորուստներ: Այսինքն, կարելի է մի պահ եզրակացնել, որ ամերիկեան նախաձեռնութեամբ սկսուած այս մերձեցումը նոյնպէս ուղղուած է նրան, որ Հայաստանը վերջնականապէս հիասթափուի իր ռազմավարական գործընկերոջից: Իսկ ամենատարօրինակն այն է, որ Ռուսաստանը, կարծես, դրան առանձնապէս նոյնիսկ չի էլ փորձում դիմադրել:

Հովանաւորութեամբ՝ Գերաշնորհք Տէր Յովնան Արք. Տէրութեանի ՀԲԸԱ Կլէնտէյ/Փասատինա Մասնաճիւղի Մշակութային Յանձնախումբի Համագործակցութեամբ՝ Տոքթ. Միսաք Էքմեքճեանի

Under the Patronage of His Eminence Archbishop Hovnan Derderian

AGBU Glendale/Pasadena Chapter Cultural Committee with the participation of Dr. Missak Ekmekdjian

Presents

Symphony in Black & White

photo exhibit by "QOVADIS" Avo Magarian

Official opening Friday, May 29, 2009 at 7:30 p.m.
The exhibit will stay open Sat. 3:00-11:00 p.m., Sun. 11:00-7:00 p.m.
AGBU Alex Manougian Center Art Gallery
2495 E. Mountain Str., Pasadena, CA 91104

ԻՆՉ ԷՔ «ԸՆԴԱՍԵՆԸ ԲԱՆԱՎԻՃՈՒՄ»

Շարունակուած էջ 2-էն
բողոքաւի ժամերին ցուցադրուեն բոլոր հեռուստաալիքներով: ՀՀԿի եւ ԲՀԿի թշնամութեան վերաբերեալ, այլեւ ընտրապայքարը կը տեղափոխուի քաղաքակիրթ բանավէճերի դաշտ: Իսկ եթէ լուրջ, ապա ժամանակն է հարց ուղղել ՀՀԿին ու ԲՀԿին. «Ինչ էք «ընդամէնը բանավիճում», չէ՞ք կարողանում սղամարդավարի կուռել»:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ՏԱՐԵԳԻՐ»

For more information please contact AGBU office (626) 794-7942

ՉՐՉԻԼԻՆ ԵՒ ՍԵՐԺԻՆ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Յամի Տեառն 1945 Մայիս 9:
 Համաշխարհային Բ. պատե-
 րագմի ընթացքին չորս տարի իր
 պլից-քրիքներով աշխարհը դողդ-
 դացուցած նացիական Գերմանիան,
 Սովիետ Միության դեմ ճակատու-
 մի աւարտին, Մայիսեան այդ աղուոր
 օրը անձնատուր եղաւ դաշնակից
 ուժերուն՝ վերջ տալով միլիոնաւոր
 մարդոց սպանդին, ընդհանուր մարդ-
 կուլթեան տառապանքին եւ համաշ-
 խարհային աւերին:

Այս առթիւ, ի միջի այլոց,
 միտքս ինկաւ այդ օրերու Մեծն
 Բրիտանիոյ վարչապետ Ուինսթըն
 Չըչիլը, որ իր բուռն ու վճռական
 նկարագրով եւ հետեւողականու-
 թեամբ մեծ դեր խաղաց արեւմտեան
 ճակատին վրայ դաշնակից ուժերու
 յաղթանակին բերած օժանդակու-
 թեան: Զօրաւոր անհատականութեան
 տէր, սկզբունքային եւ անկաշառ
 մարդ էր Չըչիլ: Գէթ այդպէս էր իր
 մասին տարածուած համբաւը:

Բայց սատանան պարապ կենալ
 չի սիրեր եւ կ'աշխատի այնպիսի
 մարդոց վրայ, որոնք սկզբունքային
 մարդու համբաւ ունին եւ փորձու-
 թեան դիմադրելու կամք ունին կը
 կարծուի: Եւ սատանան իբրեւ միլի-
 ոնատէր գործատիրոջ մը կերպա-
 րանքով ներկայացաւ Չըչիլին, անոր
 կամքին ուժն ու սկզբունքայնու-
 թիւնը փորձի ենթարկելու համար:
 Հաստ ու երկար սիկաուր շրթներէ
 կախ՝ Չըչիլ ընդունեց հիւրը, որ
 գործառնութեան մը մենաշնորհը
 ունենալու համար վարչապետին ար-
 տօնութիւնը կը հայցէր, կամացուկ
 մը հասկնելով որ պարտաւոր է մէկ
 միլիոն սթերլին նուիրելու: Չըչիլ,
 բնականաբար, գայրացաւ զինք կա-
 շառել ուզող մարդուն դէմ եւ վտա-
 րեց գայն: Ժամանակ մը յետոյ
 մարդը վերադարձաւ հինգ միլիոն
 սթերլին առաջարկելով: Չըչիլ աւելի
 գայրացած՝ դարձեալ վտարեց մար-
 դը, ազդարարելով որ անգամ մըն
 ալ չերեւայ աչքին: Բայց սատանան
 ալ Չըչիլին պէս կամքի տէր ըլլա-
 լով, շարունակեց իր առաքելու-
 թիւնը, երրորդ այցելութեամբ տաս
 միլիոն առաջարկելով: Չըչիլ հան-
 դարտօրէն սատանային ներկայա-
 ցուցիչին թեւանցուկ ընելով, գայն
 առաջնորդեց մինչեւ արտաքին դու-
 ուր, խնդրելով որ անգամ մը եւս
 չգայ, քանի որ, ըսաւ ան, կրնայ
 ըլլալ որ փորձանք տեղի տալ ի
 վերջոյ:

Չըչիլ իր նախկին դաշնակից
 Սովիետ Միության անհաշտ թշնա-
 մին էր, սկզբունքայնօրէն դէմ ըլլա-
 լով անոր համայնավար վարչակար-

գին: Սակայն իր սկզբունքայնութե-
 նէն զիջում կատարելով՝ համայնա-
 վար Գուպայի սիկաուներուն եւ
 խորհրդային Հայաստանի քոնեա-
 կին մեծագոյն սիրահարն ու յաճա-
 խորդն էր:

Չեմ գիտեր ինչ առնչութեամբ,
 այս հանգրուանին Հայաստանի նա-
 խագահ Սերժ Սարգսեանը միտքս
 եկաւ: Կ'երեւի սատանան հոս ալ դեր
 մը ունի: Սերժ Սարգսեանն ալ
 սկզբունքայնօրէն թուրքիոյ դէմ ըլ-
 լալով հանդերձ, երկար ատենէ ի վեր
 կ'աղաչէ որ թուրքիան սահմանը
 բանայ եւ այդ նպատակին յաջողու-
 թեան համար մասնաւոր քաղաքա-
 կանութիւն մը մշակեց, որուն տրուե-
 ցաւ ֆուլթալային քաղաքականու-
 թիւն անուրը, երբ ան իր պաշտօնա-
 կից թուրքիոյ նախագահ Ապտալլա
 Կիւլը Հայաստան հրաւիրեց Հայաս-
 տան-թուրքիա ֆուլթալի մրցումը
 դիտելու: Բայց հակառակ Ս. Սարգս-
 եանի բոլոր զիջումներուն Հայաս-
 տան-թուրքիա սահմանը չբացուե-
 ցաւ: Սակայն Սերժն ալ կամքի տէր
 մարդ է, զգացումներէ տարուող
 մարդ չէ: Հայպա՞, քաղաքական դե-
 կավարը այդպէս պէտք է ըլլայ:
 Ատոր համար ալ Ապրիլ 24ի նախօր-
 եակին, Չուրիցերիոյ մէջ թուրքիոյ
 հետ երկխօսութեան ձեռնարկեց, որու
 ընթացքին թուրքերը դարձեալ իրենց
 յանկերգը կրկնեցին, թելադրելով
 որ Հայաստան հրաժարի Յեղասպա-
 նութեան մասին պնդելէ, մասնաւոր
 այդ կապակցութեամբ սիւրբաբա-
 յութեան անգիջող պահանջկոտու-
 թիւնը վանցէ, այդ հարցին քննու-
 թիւնը զատահելով պատմաբաննե-
 րուն: Եւ Ս. Սարգսեան վստահ
 ըլլալով պատմութեան ճշմարտու-
 թեան եւ պատմաբաններուն արդա-
 րամտութեան՝ համաձայն եղաւ այդ
 առաջարկին, պատրուակ տալով Մ.
 Նահանգներու նախագահ Պարաք
 Օպամային յայտարարելու, թէ 1915ի
 ցաւալի դէպքերու մասին հաստատ
 կը մնայ իր նախկին համոզումնե-
 րուն վրայ եւ Մեծ Եղեռն որակեց
 համատարած կոտորածները, առանց
 ցեղասպանութիւն կոչելու գայն:

Ահաւանական չէ որ Չըչիլին
 այցելած այդ նոյն սատանան Սեր-
 ժին ալ այցելած ըլլայ, հմայիչ
 գումար մըն ալ անոր առաջարկե-
 լով, բայց Հայաստան աղքատ երկիր
 մը ըլլալով, Սերժ Սարգսեան չէ
 կրցած մերժել սատանային նուէրը՝
 հարկաւ ոչ թէ սեփականացնելու,
 այլ կարիքաւոր ժողովուրդին բաշ-
 խելու համար...:

Ահաւանակ տարբերութիւնը
 Չըչիլին ու Սերժին:
 Այսպէս կ'ըլլայ նախագահ ըս-
 ուածը:

ՆԻԹԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆԸ ՕՐՅԱՆՔԻ ՎԵՐԱԾՈՒԱԾ

ԵՐԱԺՇՏԱԳԷՏ ԳՐԻԳՈՐ ՓԻՏԵՃԵԱՆ

Այսու, հոգեկան անհուն բաւարարութեամբ կու գամ ընթեր-
 ցասէր հասարակութեան իմացնելու թէ՛ անցեալ տարուան «Որ տայ
 աղքատին տայ Աստուծոյ» վերնագրով յօդուածիս առ ի պատաս-
 խան, բարի ու գիտակցող ազգակիցներ փութացած էին իրենց
 նուիրատուութիւններով օգնութեան ձեռք կարկառել հայրենի
 կարօտեալ երաժիշտ-երաժշտագէտներու ու երաժշտութեան հետե-
 ւող չքաւոր ուսանողներու:

Այս առթիւ կ'ուզեմ իմ խորին երախտագիտութեան զգացումներս
 յայտնել նախ՝ թերթիդ պատուարժան խմբագրութեանը, որ սիրով իր
 սուղ սիւնակներուն մէջ տեղ տալով գրութեանս առաքելութեանս
 յաջողութիւնը կարելի դարձուց, ապա՝ բոլոր անոնց, որոնք սրտաբուխ
 գումարներով օգնեցին մեր ազգակիցներուն:

Այս գործը կը կոչեմ նուիրական առաքելութիւն, որովհետեւ
 կը տեսնեմ եւ կը զգամ թէ՛ ձեր օժանդակութիւններով որքան
 կարօտեալներու կենսունակութեան տարրական պահանջները կը
 թեթեւցնէք:

Թուեմ մի քանի պարագաներ.
 Օգնած եղաք երեք վաստակաշատ տարեց (80-90-ը անձ) երաժշտա-
 գիտուհիներու: Փանաքերաւանի Արուեստից Վարժարանի չքաւոր աշա-
 կերտներու: Ստեղծագործող երաժշտուհիի մը: Երեք երաժիշտ ընտանիք-
 ներու: Ջիվանիի Անուան Աշուղական դպրոցի, չորս աղքատ աշակերտ-
 ներու մէկ տարուան երթեւեկութեան ճանապարհածախսը: Համբաւաւոր
 Գուսան Աշոտի աղջկան: Կոմիտասի Անուան Պետական Երաժշտանոցի
 չորս ծնողագուրկ ուսանողուհիներու, ու այլոց:

Աստուած բոլորին օգնութեան համար:
 Որքան Աստուածահաճոյ եւ մարդասիրական գործ է ծարաւին
 գաւաթ մը ջուր տալը, աղքատի սեղանին վրայ հաց դնելն ու ծերունիին
 տունը տաքուկ պահելը: Այսպիսիներուն արտայայտած շնորհակալու-
 թիւնները, մաղթանքներն ու օհրնանքները օրուան թուականներով,
 կ'առաքեմ որպէս ստացական իւրաքանչիւր նուիրատուի:

Վստահ եմ նուիրատուներուն ալ մեծագոյն վարձատրութիւնը այդ
 կ'ըլլայ:

Այս տարի եւս, Սեպտեմբեր 1ին, տիկնոջս հետ նոյն առաքելութեամբ
 կ'երթանք հայրենիք:

Արդէն իսկ մի քանիներ դրկած են իրենց օգնութիւնները:
 Այսու, պիտի խնդրէի որ, պահ մը կտրուելով ամէն բանէ ձեր խղճին
 հետ զրոյցի նստէիք, մտածէիք հայրենի վերոյիշեալ կարիքաւորներու եւ
 անոնց նման բազում այլոց մասին եւ Աստուածապարգեւ ձեր հացէն ու
 ջուրէն բաժին հանէիք անոնց եւս:
 Կրնաք ձեր նուէրները հասցէիս ուղարկել.
 Krikor Pidedjian
 72 Pilgrim Avenue
 Yonkers, N.Y. 10710 հեռախօս՝ (914) 793-0913:
 Յիշեցէք: Ձեր օգնութիւնը օրհնանքի վերածուած կը վերադարձուի
 ձեզի:

833 W. Glenoaks Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

Dr. Missak Ekmekdjian
Chiropractor

Dr. Anahid Ekmekdjian
Chiropractor

Մեծածախաներու եւ մանուկներու Քայրափրօքքի բուժում:
 Գլխացաւ, վզի, մէջքի, յոզային եւ սկզբնային ցտաք:
 Ինքնաշարժի վթարի հետեւանքով պատահած
 վնասուածքներու բուժում:

Ձեր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է

Blue Cross of California
Authorized Agent

Blue Shield of California
Authorized Agent

A.A.A. INSURANCE SERVICES

SERVING SINCE 1975

BEDROS S. MARONIAN

(818) 500-9585
BMaronian@AOL.com

FAX 500-9308 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway . Glendale, CA 91205

ԵՐԻՔԵՔ ՈՒՆ ԶԷ ՎԵՐԱՔՆՆԵԼՈՒ ԶԵՐ ԱՊԱԹՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ՊՈԼՍԱՅԱՅ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՆՇԵՑ «ԺԱՄԱՆԱԿ»Ի ԴԱՐԱԴԱՐՁԸ

Գ. ՄՈԼՈՅԵԱՆ

Լոս Անճելըսի Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբը գեղեցիկ գաղափարն ունեցած էր յատուկ հանդիսութեամբ մը նշելու Պոլսոյ «Ժամանակ» օրաթերթի հիմնադրութեան 100-ամեակը: Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի հովանաւորութիւնը վայելող սոյն տօնակատարութիւնը տեղի ունեցաւ Պրազայի քաղաքի առաջնորդարանին մէջ, Չորեքշաբթի, Մայիսի 20ին:

Ընտրանի հասարակութիւն մը փութացած էր ներկայ գտնուելու սոյն տօնակատարութեան, որոնց մէջ կը գտնուէին առաջնորդ Յովնան Սրբազան, նախկին առաջնորդ Վաչէ Արք., հոգեւորականներ, հայ մամուլի, մշակութային կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ, Պոլսահայ Միութեան անդամներ, ինչպէս նաեւ «Ժամանակ» թերթի խմբագիր՝ Արա Գոչունեան, որ յատկապէս այս առիթով քաղաքս ժամանած էր:

Երեկոյի հանդիսավարն էր Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի ատենապետ՝ Տօքթ. Յովհաննէս Գուլակ-Աւետիքեան: Ան իր բացման խօսքին մէջ ողջունեց ներկայութիւնը օրուան հիւրերուն, յատկապէս «Ժամանակ» օրաթերթի խմբագիր Արա Գոչունեանի, ինչպէս նաեւ թերթի հիմնադիր՝ Սարգիս Գոչունեանի դուստր ԳՅ-ամեայ Ալին Գոչունեանի:

Անուհետեւ ելոյթ ունեցաւ «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրատեղապետ՝ Տօքթ. Արշակ Գազանճեան: Ան իր ելոյթին մէջ յատուկ կերպով շնորհակցեց թուրքի մէջ ապրող փոքրամասնութիւններու հանդէպ տիրող անբարեացակամ պայմանները, որոնք ցոյց կու տան այդ փոքրամասնութիւններուն լրագրական անկախութեան եւ ազատ կարծիքներու դրսեւորման դէմ գոյութիւն ունեցող վտանգները: «Այս է եղած կացութիւնը 100-ամեայ «Ժամանակ» օրաթերթին, անոր հիմնադրութեան շրջանէն մինչեւ օրս: Հրանդ Տինքի ահաբեկումը ապացոյց» ըսաւ ան: Տօքթ. Գազանճեան, իր խօսքի աւարտին, դիտել տալէ ետք թէ հերոսներ են անոնք, որոնք օսմանեան բիրտ պայմաններու տակ հիմնեցին «Ժամանակ» օրաթերթը, խմբագրեցին եւ տակաւին կը խմբագրեն ներկայիս՝ Չերմօրէն շնորհաւորեց անոր հիմնադրութեան 100-ամեակը, գնահատեց անոր կրթական, մշակութային, ազգային դարձուր վաստակը եւ մաղթեց յարատեւ աշխատանք ու ամենայն բարիք:

Ողջոյնի խօսքերով հանդէս եկան նաեւ «Նոր Օր» շաբաթաթերթի անունով Խաչիկ Ճանոյեան եւ Պոլսահայ Միութեան Մայր վարչութեան ատենապետ՝ Սիմոն Աճիլաջօղլու:

Օրուան գլխաւոր բանախօսն էր The Armenian Observer թերթի խմբագիր Փրոֆ. Օշին Քէշիշեան: Ան համառօտ պատմական ըրաւ հայ մամուլին եւ ըսաւ թէ առաջին պարբերականին՝ 1794ին Հնդկաստանի Մատրաս քաղաքին մէջ լոյս տեսած «Ազդարար»էն ետք մեր իրականութեան մէջ հրատարակուած է շուրջ 4 հազար անուն թերթ: Ապա Օ. Քէշիշեան հանգամանաւոր կերպով անդրադարձաւ 1908ին ի վեր լոյս տեսնող Պոլսոյ «Ժամանակ» օրաթերթին, անոր առաջին հիմնադիր՝ Մ. Գոչունեանին (Քասիմ) ինչպէս նաեւ երկրի դժուարին պայմաններուն մէջ բերած ազգօգուտ ծառայութեանց մասին:

Շնորհակալական խօսքով հանդէս եկաւ օրուան գլխաւոր հիւրը «Ժամանակ» օրաթերթի երիտասարդ խմբագիր՝ Արա Գոչունեան: Ան շնորհակցեց հայ մամուլին վիճակուած կարեւոր առաքելութիւնը մեր ազգային կեանքին ներս, յատկապէս արտասահմանի տարբեր պայմաններու մէջ իր գոյապայքարն ապրող հայութեան համար: Արա Գոչունեանի ելոյթը մեծապէս սպաւորեց ներկաները իր ճոխ բառապաշարով եւ յստակ ու մաքուր հայերէնով:

Առաջնորդ Յովնան Սրբազան իր փակման խօսքին մէջ երեկոն որակեց իսկապէս պատմական եւ տօնական օր: Ան բարձր գնահատեց երիտասարդ խմբագիրի ծառայասիրութիւնը հայ ժողովուրդին եւ հաւատարմութիւնը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի հանդէպ: «Արա Գոչունեան քաջ խմբագիր մըն է, որ գիտէ արհամարհել բոլոր տեսակի դժուարութիւնները եւ իրականութիւններն արտայայտել յստակ կերպով» նշեց ան:

Տեղի ունեցաւ նաեւ յուշանուէրներու փոխանակում: «Ժամանակ» օրաթերթի ղարադարձին աթիւ Արա Գոչունեան Յովնան Սրբազանին յանձնեց թերթի հիմնադիր Սարգիս Գոչունեանի փոքր կիսանդրին: Հիւր խմբագիրը՝ փոխադարձ յուշանուէրներ ստացաւ առաջնորդ Յովնան Սրբազանէն եւ Պոլսահայ Միութեանէն:

Երեկոյի գեղարուեստական յայտագրին իրենց մասնակցութիւնը բերին Յարութիւն Գարամանուկեանի ղեկավարած լարային քառեակն ու շնորհալի ամուսնաբող ժպիտ Չինարը:

ԱԻԵՏԻՍ ՄԱԿԱՐԵԱՆԻ (ՔՈՎԱՏԻՍ) ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՅԱՆԴԵԱԸ

Մայիս 29-ին 31, 2009, Հ.Բ.Ը.Մ. Արք. Մանուկեան Կեդրոն «Պոչաճեան» սրահէն ներս տեղի կ'ունենայ Աւետիս Մակարեանի (Քովատիս) լուսանկարչական ցուցահանդէսը, ուր կը ներկայացուին նմոշներ, իր աւելի քան 50 տարիներու հարուստ հաւաքածոյն:

Շատ կանուխ տարիքէն, Քովատիսի մօտ ի յայտ եկած է սէրն ու նուիրումը դէպի լուսանկարչութիւն: Իր առաջին եւ միակ դաստիարակվարպետը եղած է եւ մեծ լուսանկարիչ հայագրի Մուրատ Տաղատանցին, որ իր սանին մէջ տեսած էր ապագայի վարպետ արուեստագետ-լուսանկարիչը, որ հայ անհատի անունը բարձր պիտի պահէր ամբողջ Իրաքի եւ Արաբական աշխարհի մէջ: Յիրաւի, Իրաքի առաջին տասը լուսանկարիչներուն նուիրուած կարեւոր հատորին մէջ, առաջին երկու տեղերը պիտի գրաւէին Մուրատն ու Քովատիսը:

Իր ծննդավայր Մուսուլը, իր հարուստ հնութիւններով վստահաբար մեծ ազդեցութիւն ունեցած է, որ Քովատիսի սիրած թեման դառնայ հնութիւնները, 2-3 հազար տարուան հին մշակոյթի կոթողները, որոնք թէ՛ ուշագրաւ են եւ թէ՛ ուսանելի պատգամ մը ունին ներկայ դարու արուեստասէրին համար: Ան տարիներու ընթացքին շրջագայած եւ լուսանկարած է հնագոյն Իրաքի եւ Եգիպտոսի Փարաւորներու հնութիւնները, ինչպէս նաեւ Յունաստանի եւ Հռովմի կայսրութեան ժամանակաշրջանի հնագոյն հրաշալի արձանները, կոթողները եւ աղօթատեղիները: Անոր պրպտող եւ սուր նայուածէն չեն վրիպած նաեւ

Հայաստանի հնագիտական արժէք ներկայացնող արուեստի հրաշալի կոթողները:

Քովատիսի գործերը ներկայացուած են բազմաթիւ հաւաքական թէ՛ անհատական ցուցահանդէսներու ընթացքին, արժանանալով մեծ գնահատանքի եւ ընդունելութեան, ինչպէս նաեւ մրցանակներու, նոյնիսկ դժուարահաճ Փարիզի մէջ: Իր մասին անդրադարձած են զանազան երկիրներու հայերէն, արաբերէն, ֆրանսերէն եւ անգլերէն թերթերը, մեծապէս գնահատելով իր արուեստը 2003ին, Իրաքի մէջ լոյս տեսած «Հայերը Իրաքի մէջ» արաբերէն գիրքին մէջ, իր արժանաւոր տեղը ունեցած է նաեւ Քովատիս որպէս Իրաքի հնութիւններու վարպետ-լուսանկարիչ:

Ցուցահանդէսի իւրայատուկութիւններէն մին է նաեւ որ ներկայացուած 50 սեւ-ճերմակ գործերը ոչ թէ տպուած են լուսանկարչական թուղթի վրայ, այլ՝ վերարտադրուած լաթէ պատտուի վրայ, յաւելեալ հմայք մը տալով լոյսի եւ շուքի նրբութիւններուն եւ խաղերուն, որոնց «գրաւումը» Քովատիսի լուսանկարչական հմտութեան առանցքը եղած է: Լուսանկարները պատտուի վրայ վերարտադրութեան ջատագովն ու իրականացնողը եղած է համայնքիս ծանօթ անձնաւորութիւններէն, արուեստի սիրահար եւ իր կարգին արուեստագէտ Տօքթ. Միսաք էքմէքճեանը:

Քովատիսի այս ցուցահանդէսը բոլոր սուրբ ունի գոհացնելու նրբաձաշակ արուեստասէրները եւ անոնց պարգեւելու հոգեկան ապրումի հաճելի պահեր:

Բնաբոցիք

ԸՐԸՄ ՓԱՍՏԱՏԻՆԱՅԻ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ԿԱՐԺԱՐԱՆԸ
Չեր Զաւակին Լատագոյն Գասպիարակոյրեան Համար

AGBU PASADENA HIGH SCHOOL
(WASC ACCREDITED HIGH SCHOOL)

**New Student Enrollment
Grades: 9-12**

- College Preparatory Academic Program
- Honors and Advance Placement (AP) Level Instruction in All Subject Areas
- Small Class Sizes and Individual Attention
- Promoting Personal Growth and Academic Success
- Comprehensive Armenian Curriculum
- College Counseling and Annual University Visitations
- Co-curricular and Extra Curricular Activities Including Competitive Sports
- Safe and Secure Environments; Closed Campus

Make the Quality Choice...
Choose AGBU High School - Pasadena for your child's high school education.

For more information, campus tour and meeting with the administration, call:

626 794-0363

2495 E. MOUNTAIN STREET, PASADENA, CA 91104
(CORNER OF ALTAGENA DRIVE AND MOUNTAIN STREET)

Massis Weekly

Volume 29, No. 19

Saturday, MAY 30, 2009

Armenian National Congress Confident of Yerevan Mayoral Elections Victory

YEREVAN -- On March 24 the Armenian National Congress (HAK) held a pre-election meeting with residents of Malatia-Sebastia district.

The HAK leaders were welcomed with bread and salt. People even slaughtered a sheep under the feet of opposition leaders.

Before the meeting, HAK's candidate for Yerevan's mayor, Levon Ter-Petrosian visited the relatives of political prisoners Smbat Ayvazian and Hakob Hakobian charged with last year's post-election deadly clashes.

One of the victims of the March 1 events, Gor Qloyan, also lived in Malatia-Sebastia.

"Today I was to be beside my son, but I found strength inside me to be with you at this square as our Cause is very important and fair. My son stood before the army barehanded and asked them to have mercy on him. But he was shot dead. I am here to ask you all to vote for the blood of the ten victims," Gor's father, Sargis Qloyan said.

World Boxing Champion Samson Khachatrian made an addressing speech. "How can one open fire at his compatriots. This vandalism cannot be justified. The one who distorts the

truth is a traitor. I have nothing in this country but four tombs of my brothers. Let's put an end to falsifications. Let's conduct a fair election for the sake of our country, for the sake of our children."

The Leader of the People's Party of Armenia (HZhK), Stepan Demirtchian said voter turnout is highly encouraged at the election. "The more people participate in the vote, the closer the victory will be."

With regard to the release of Armenian political prisoners, HAK's mayoral candidate President Levon Ter-Petrosian said: "The issue will be settled within weeks. If people behave well the prisoners will be freed after the May 31 Mayoral election regardless of the election outcome."

Ter-Petrosian also referred to the next session of the Parliamentary Assembly of the European Council (PACE).

Levon Ter-Petrosian addressing opposition supporters

"During the previous session they promised to release the political prisoners after the amendments to the Criminal Code. But they failed to keep their promise. I am confident that this time the PACE will make a tough decision towards Armenian authorities. These authorities are bandits who don't even respect the law of the underworld."

Turning to the Armenian leadership Levon Tert-Petrosian said: "Do behave like real gentlemen, at least for once. Don't disturb us or you will be punished. Don't try to gain public contempt."

Armenian Unrest Probe In Deadlock

YEREVAN -- A bipartisan body conducting a supposedly independent inquiry into last year's deadly post-election violence in Yerevan has been effectively paralyzed by mounting tensions between its members chosen by Armenia's government and opposition.

Vahe Stepanian, chairman of the Fact-Finding Group of Experts not linked with either rival camp, said on Monday that he has failed to reconcile his wrangling pro-government and pro-opposition colleagues and will step down as a result.

The group resumed its work on May 17 only to suspend it again two days later because of Stepanian's intention to resign.

The group's activities reached deadlock after it submitted its first report to a special commission of the Armenian parliament also investigating the deadly clashes. The confidential report, leaked to the opposition press late last month, focused on circumstances of the death of Captain Hamlet Tadevosian, one of the two police servicemen killed in pitched battles with opposition protesters who barricaded themselves in central Yerevan.

If Serzh Sarkisian "Gives" Yerevan to the Opposition He Will Make the State Stronger

Interview With Chairlady of Social Democratic Hunchakian Party Lyudmila Sargsyan

- You are probably aware of the "case of seven" as it was called before. You know that the witnesses, who gave testimonies against the political prisoners, state that those testimonies were seized from them with the help of violence and now they are stating completely different things at the courtroom. What would you say in this connection?

- This case was a balloon. The government understands it very well. This is the reason why they separated the cases for the court hearings to be held separately. Nevertheless, it is seen that they will not be able to make any verdict with these criminal accusations because they are not able to find anything against the political prisoners. Those, who come and refute their preliminary testimonies regardless violence, are to be honored. I think that the office of the prosecutor general appeared in a very miserable state. When there is no criminal case and there is such a powerful movement, it is evident that one day it will explode.

- You noted that the government is not able to make any verdict in connection with these criminal cases. In this case what is the way out?

- I think there is only one way out from this situation. The president has

to declare an amnesty. There is no other alternative. If the authorizes are smart and want to change anything to be able to present themselves to the external world and to shape a positive opinion about them in the home life, they have to declare an amnesty.

- So, may this create grounds for not taking up any punitive measures against Armenia at the PACE June session and for the country not to be monitored any more?

- I think the problem is not the PACE but their not knowing. They just do not know what to do with these criminal cases. Let them examine the case for other six months and what are they going to do after? There are no witnesses or people who would confirm those accusations, so the regime reached a deadlock. In order to save his reputation at the PACE, Serzh Sarkisian has to declare amnesty.

- Several days are left until the Yerevan Mayor election. Summing up the mayoral electoral campaign, what conclusion can be made? Is the Armenian National Congress satisfied with its electoral campaign and the public moods?

- It is already time to make conclusions and I'm completely satisfied with the HAK electoral campaign. We held meetings in each of the communes of Yerevan. When we had just

Lyudmila Sargsyan

launched the campaign there was not so much energy and enthusiasm among the public as we note in the last week. The people's enthusiasm shows that we have a lot of votes. We held meeting in the yards too, we spoke to people and answered their questions. And the society realizes what we are struggling for and why to vote Levon Ter-Petrosian. I can say that unlike the HAK, the other political forces did not hold an electoral campaign. Some kind of exception may be considered the Bargavach Hayastan party, the electoral campaign of which was a little alike to that of the HAK. But it is

Continued on page 2

Azeri, Turkish Leaders See No Progress In Karabakh Talks

DAMASCUS -- Armenia and Azerbaijan have made no progress in resolving the conflict over Nagorno-Karabakh, the Azerbaijani and Turkish foreign ministers said over the weekend, sharply contradicting optimistic statements made by international mediators.

"Despite the development of a new situation in the region, Armenia has unfortunately begun having a negative influence on the peace process," Azerbaijani Foreign Minister Elmar Mammadyarov told the Trend news agency.

"We achieved everything with the previous Armenian administration in the peace process, but with the current Armenian administration we have achieved nothing," he said. "As a person leading the negotiations, I cannot boast that we have made even some progress in outstanding issues."

Mammadyarov's Turkish counterpart, Ahmet Davutoglu, had a similar take on the current state of the Armenian-Azerbaijani negotiating process. "There has been no progress," he told the Anatolia news agency on Sunday. "It is time to revive this process. Turkey will continue its efforts."

The two ministers spoke in Damascus, Syria where they attended a high-level meeting of the Organization of the Islamic Conference countries.

Seminar on “The Outlook for Armenian-Iranian Relations”

YEREVAN -- The Armenian Center for National and International Studies (ACNIS) and Yerevan State University's Center for Civilization and Cultural Studies convened a roundtable discussion, entitled “The Outlook for Armenian-Iranian Relations,” assessing the current state of relations between the two countries in light of recent agreements on energy and transport and in the wake of the official state visit to Iran last month by an Armenian governmental delegation led by President Serzh Sarkisian.

After welcoming the participants and attendees to the joint event, ACNIS Director of Administration Dr. Karapet Kalenchian presented an overview of Armenian relations with Iran, explaining that “the recently signed bilateral agreements on energy and transportation provided a new momentum for the deepening of the strategic relationship between Yerevan and Tehran.” He further added that Armenian-Iranian relations were stable and noted that Iran was “Armenia's only neighbor that had no history of conflict” with Armenia. Dr. Kalenchian then noted that although Armenia was “not fully utilizing its energy links (with Iran), Iran held an important place within Armenian national security.”

ACNIS Director Richard Giragosian then presented a four-part evaluation of Armenia's strategic engagement of Iran. First, Giragosian noted that “Armenia and Iran shared a set of common challenges, including a degree of isolation, stemming from the blockade of Armenia and due to the economic and trade sanctions imposed on Iran.” He also pointed to “the common challenge of regional insecurity, defined by the post-war shift in security in the Caucasus and for Iran, the pressure from instability in Iran's neighbors, Iraq and Afghanistan.” Giragosian also noted the “shared geopolitical threats, for Armenia, from the unresolved Nagorno-Karabagh conflict and for both Armenia and Iran, the impact of Turkey's new engagement and activism in the region, especially as Iran

remains excluded from the Turkish Stability Platform for the region.”

Second, Giragosian highlighted “the common interests of each country, such as the pursuit of a greater role in regional development, based on inclusion over exclusion, especially in the energy and transport sectors.” He then spoke of the strategic engagement between Armenia and Iran, stressing four factors: transportation and the \$1.2 billion railway project, the natural gas pipeline, bilateral trade and investment, which he said was “marginal at best, reaching only \$227 million last year,” and political engagement, citing the Armenian president's visit to Iran in April 2009.

In closing, Giragosian stated that “in terms of the outlook for Armenian-Iranian relations, there are both inherent limits, such as the Russian pressure on Armenia over the size of the gas pipeline to prevent the re-export of gas beyond Armenia, and inherent opportunities,” arguing that “Armenia can play a role as a strategic bridge to Iran, and as a platform for Russia, the EU and the US to engage Iran.”

As a co-sponsor of the roundtable, Professor David Hovhannisyan, the Director of the Center for Civilization and Cultural Studies at Yerevan State University, also welcomed the participants before presenting his analysis of Ar-

menian-Iranian relations. Addressing the regional context of bilateral relations, he pointed to two specific trends: “what Armenia was expecting and seeking from Iran and what was driving Iran's engagement of Armenia.” He then stressed that “the wars in Karabagh, and again in Georgia last year, each demonstrated that Iran is an important alternative resource for Armenia.”

Professor Hovhannisyan, who is also a retired senior Armenian diplomat and former Armenian Ambassador to the Syrian Arab Republic, noted that “Iran is crucial for Armenia's national security,” listing four key elements: “military security, energy, as well as social and economic consideration.” He closed by stating that “Iran was using the conflict between Armenia and Azerbaijan, and over Nagorno-Karabagh, as a way to enhance its role in the region and to compete with Turkey.”

Finally, ACNIS Senior Analyst Manvel Sargsian provided concluding comments regarding the stability of Armenian-Iranian ties, but noting that “Iran's problems with the international community also impacted Armenia.” His comments were then followed by a series of questions and answers, as well as a lively exchange among many leading Armenian analysts, experts and journalists.

Yerevan Police Prevented From Illegally Arresting Witness

Yerevan Police were prevented by Armenian opposition activists from illegally detaining a key witness before he retracted his incriminating testimony against one of the six opposition political prisoners accused of organizing last year's post-election violence in Yerevan.

The witness, Mushegh Antonian, was due to testify on Monday during the ongoing trial of parliament deputy Hakob Hakobian. As Antonian was about to take the stand in a Yerevan court handling the case, several plainclothes police officers approached and tried to take him to a police station in the city's Malatia-Sebastia district. They did not explain reasons for his questioning or show a relevant police summons required by Armenian law.

Antonian refused to obey their orders and was quickly surrounded by mostly female opposition supporters who forced the officers to back away. The latter made another unsuccessful attempt to detain him outside the court building with the help of a group of uniformed policemen. The opposition supporters, joined by parliament deputy Armen Martirosian and another well-known oppositionist, Aram Karapetian, then escorted the young man to the offices of the opposition daily “Chorrord Ishkhanutyun.”

Antonian spent the night there and was driven to the court by Martirosian the next morning. Opening the court hearing, the presiding judge read out a statement by the Malatia-Sebastia police that accused Martirosian, Karapetian, ordinary opposition supporters and journalists covering the trial of illegally hampering their work. The statement did not specify whether any of them will face criminal proceedings as a result.

Both opposition leaders denied any wrongdoing and said it is the police that broke law. “I didn't see a single uniformed individual who tried to approach

Continued on page 3

If Serzh Sarkisian “Gives” Yerevan to the Opposition He Will Make the State Stronger

Continued from page 1

understandable that unlike the BHK meetings, people attend those of the HAK voluntarily.

- Usually, the real results of the election and the figures published by the Central Electoral Commission do not have anything in common with each other. If the government tries to rig the elections this time too, how is the opposition going to struggle against it?

- Electoral breaches are the only weapon the government tries to use. Let us see what the Republican Party is doing today. Nothing at all. During the presidential election, they held a very big electoral campaign; they spent a lot of money and understood that nevertheless they do not have votes. And, they made Serzh Sarkisian win the election with the help of electoral breaches. They came to conclusions, and now they set hopes only on electoral breaches. Here there is

another problem, the BHK struggles for the majority of votes too. It is noticeable that these two parties have serious disagreements. In case of the presidential election, it was difficult for the opposition to control the election all over the country; in this case, we will concentrate our power only in Yerevan. And, in case the government takes up rough measures this will completely break the rating of Armenia in the world. This is the only and the best opportunity for Serzh Sarkisian to try to win legitimacy. If he realizes this fact and “gives” the city to the opposition, in other words, if he does not make breaches and lets the opposite win, he will make our state stronger.

- You noted that the BHK will try to get the majority of votes. There have already been clashes between the representatives of these two parties. Do you think they really have disagreements or these are only imitations?

- Levon Ter-Petrosian, at one of the oppositional rallies, stated that these clashes are just imitations, and are made in order to create a criminal state in the country, which would serve the ground to postpone the election. I don't rule out this kind of scenario. But there is a second version too. These clashes are not imitations but they do not try to repress them because they are expedient for both of the sides.

- What do you think will the BHK and the Republicans clash on the day of the elections too?

- I think that the BHK leads its electoral campaign with one aim to prove to the Republican Party that it has a huge army of voters. Of course, the BHK does it, realizing that those are not votes for a victory. The BHK struggles for equality of breaches: As much, they are going to make breaches for the Republican as much the BHK wants. I do not rule out that there may be clashes, which, unfortunately, will be expedient for the oppo-

sition. In this case, it will be difficult to rig.

- The ARF Dashnaksutyun, before the election, left the coalition and became opposition. What do you think, will the Dashnaksutyun be able to be an alternative for the Armenian National Congress?

- I think that it is even ridiculous to think about it. I don't want to say anything bad about the ARFDashnaksutyun, but we all saw how the Dashnaksutyun became opposition before each election. Though, it is strange, that after becoming opposition and leaving the coalition the Dashnaksutyun is not ready to struggle against Serzh Sarkisian's actions and policy, which he leads in connection with Turkey. They have to prove that they are struggling for the future of Armenia. So, I think that today the political force, which would be able to compete with the HAK, lacks.

Interview by ARMANGALOYAN

Why the Deep State Targets Christians

By Orhan Kemal Cengdz
Today's Zaman

Father Andrea Santoro, a Catholic priest, was killed in Trabzon in 2006. No one realized then that this was the beginning of a pattern. The militant nationalist who killed Santoro was just 17 years old. The Santoro case was completed with lightning speed.

The youngster was sentenced, but nothing was revealed. Then, in 2007, Hrant Dink, a Turkish-Armenian and a liberal journalist, was shot dead in front his newspaper, Agos, by another militant nationalist, who was again a 17-year-old boy from Trabzon. Three months after Dink's murder, three missionaries were brutally killed in Malatya. After the Malatya massacre there were many other attacks and murder attempts targeting Christians once again. A Catholic priest was stabbed in the stomach during a service at a Catholic church in Izmir. In Samsun, Diyarbakır and Antalya, other murder attempts were prevented by successful operations by the police.

In all these "successful" or attempted attacks, the perpetrators had traits in common. They were all very young, mostly under 18 and no older than 19. They all were ultranationalists with very obvious ties to well-known ultranationalist groups. Some good questions to ask would be: Are all these murders and attacks connected? Were these youngsters directed from one single center? And, most importantly, were these murders somehow linked to the illegal apparatus within the state?

The Ergenekon connection

As a lawyer closely watching the Hrant Dink and Malatya massacre cases (and being directly involved in the latter), I can say that all signs point to the Ergenekon gang. Some central suspects in the Ergenekon trial were also indicated in Malatya massacre and Dink cases. Some suspects had either direct or indirect contacts with Gen. Veli Küçük, the retired gendarmerie commander whose name was always involved in extrajudicial killings (also known as "unsolved murders") carried out against Kurdish activists in southeastern Turkey. In both cases other gendarmerie officers were summoned as either suspects or as witnesses.

But if these two incidents, the murder and the massacre, were planned and orchestrated by the Ergenekon gang, what could the purpose or motivation behind them be? Without having an insight into the mental framework of Ergenekon, we can not possibly answer this question.

Ergenekon and past atrocities

Today we have such strong propaganda against the Ergenekon case (in order to whitewash its suspects) that it is almost impossible not to lose the sense of direction. The case is presented as if it were just a fabrication by the government in order to silence its political opponents. This is absolutely not the case.

I cannot go into all details about the Ergenekon case here, so I will just

focus on its connection to the attacks against Christians in Turkey. Even if we just focus on this topic, we can see the "depth" of the organization.

There are many documents in the Ergenekon file produced by the mem-

Hrant Dink was shot dead in front of his newspaper by a 17-year-old militant nationalist

bers of this organization. One of these documents defines the "Special Forces" (Özel Kuvvetler) as "the eye of Ergenekon." The Special Forces, a military unit, is the successor of the Special Warfare Center (Özel Harp Dairesi -- ÖHD), another unit in the Turkish military. According to a retired commander of the ÖHD, Sabri Yirmibesoglu, the pogroms against Istanbul's non-Muslims on Sept. 5-6, 1955 "were the fantastic work of the Special Warfare Center."

Ergenekon and anti-Christian activities

This "fantastic" tradition continues under Ergenekon. Let us start with one of the organization's meeting places: the "Turkish Orthodox Patriarchate" (TOP). TOP was established in the early '20s with the financial support of Turkish state to fight against the Greek Orthodox Church. It is a church with no congregation. Since its inception TOP's only work was to fight against Christians in Turkey. Recently though, the main focus of TOP has been to fight against missionary activity. Sevgi Erenol, who is the spokesperson of TOP and who is in prison now in connection with the Ergenekon case, regularly gave briefings to top officials about the "missionary threat" in Turkey.

Kemal Kerinçsiz, an ultranationalist lawyer who was suing liberal intellectuals for "insulting Turkishness" and who provoked public opinion against Hrant Dink, has also brought cases against missionaries before the domestic courts. Ergün Poyraz, who is apparently responsible for Ergenekon's propaganda war and who wrote many books about Prime Minister Recep Tayyip Erdoğan and President Abdullah Gül, accusing them having non-Muslim roots, has also published a hate-mongering book titled "Six Months Amongst Missionaries." This latter book became the bible of the war against Protestants in Turkey. We now know from the Ergenekon file that Mr. Poyraz was actively using the archives of the gendarmerie.

The Ankara Chamber of Commerce (ATO) also used to publish regular paranoid reports about missionary activities. These "reports" were taken very seriously by the National Security Council (MGK), which is dominated by

generals, and those reports led the MGK to declare that missionary activities were a real threat to national security in Turkey. Sinan Aygün, the chairman of the ATO since 1998, is now one of the suspects in the Ergenekon case.

Ergenekon's mindset

Ergenekon has a long history in Turkey, and it is not possible to go into all of it in one article. However, if you want to understand what Ergenekon is and what kind of mentality it has, just look at the Committee of Union and Progress (I.T.C), which was responsible for the massacres of Armenians while the Ottoman Empire was falling apart. Ergenekon has exactly the same mindset; it is the last inheritor of the

I.T.C in Turkey. Since Turkey has never faced its dark past, it has never dissolved these shadowy structures within the state. It therefore was no coincidence that when NATO sponsored "shadow armies" (widely known as Operation Gladio), they developed very strong and deep roots in Turkey. The country is simply fertile ground for these kinds of illegal structures. In fact Turkey has never attempted to dissolve them. It is the only NATO member country that has not exposed and dissolved this organization.

When it comes to the question of what the purpose of all these attacks and propaganda against Christians is, my conclusion would be as follows: Like its predecessor the I.T.C, Ergenekon also wants to "purify" Anatolia. With all these murders they were trying to send the message to the members of Christian communities in Turkey that they are not welcome in this country. On the other hand Ergenekon wants to give the impression to Turkey and the outside world that as soon as an Islamic-oriented government came to power, massacres against Christians started. Finally, with these and remaining unsuccessful murder attempts, they aim at creating obstacles to Turkey's EU path.

Why were they specifically trying to create paranoia about missionary activity? I think this was aimed at making conservative Muslims more nationalist. They portray missionaries as the agents of "imperialism," which seeks to divide Turkey. In this context, Protestants were used as a kind of scapegoat to provoke Muslims. The main purpose of Ergenekon, after all, is to create an obsessively nationalist country cut off from the rest of the world, and especially Europe. Turkey's democratic system and the rights of its non-Muslim minorities will be only secured if this fascist gang, and its mentality, fails.

Yerevan Police Prevented From Illegally Arresting Witness

Continued from page 2

Mushegh Antonian," said Martirosian. "Nor did anyone produce a written summons or an ID certifying their service in the police."

"I don't quite understand what they mean by 'obstruction,'" said Karapetian. "Someone came up to the witness and said, 'You must follow me.' It was a kidnapping attempt. Why shouldn't we intervene?"

Antonian, meanwhile, renounced his pre-trial written statement in which he claimed that Hakobian organized groups of men who clashed with riot police on March 1, 2008. He told the court that he was forced to sign the testimony and did not even read it.

Antonian's court statement reflects what has become a pattern in the separate trials of the six oppositionists charged with provoking the "mass riots" that left ten people dead and more than 200 others injured. Many of the witnesses called by the prosecution claim to have been bullied and tortured into giving false testimonies backing up the accusations.

The wave of testimony retractions

continued on Tuesday also in the trial of another jailed opposition parliamentarian, Miasnik Malkhasian. One of the witnesses in the case, Gagik Avdalian, said he falsely incriminated Malkhasian after being severely beaten by masked men in police custody in March 2008.

Avdalian disappeared from the court moments before he was due to testify at the trial on May 20. He later claimed to have been forcibly taken to the Inspectorate General of Criminal Investigations at the national police. Avdalian said the chief of the powerful police unit, Colonel Hovhannes Tamamian, promised to free his brother, imprisoned for a criminal offense, if he stands by his initial testimony.

Another witness, Rafik Balbaban, claimed to have been under strong police pressure of late. "They took me to the police station every day, every hour, whenever they wanted," he said, adding that he will nonetheless ignore police warnings and tell "the truth" in the court.

Balbaban may not get to do that, though, as the trial prosecutor asked the judge in the case to cut short the cross-examination of witnesses and move on to the next phase of the trial.

Multimedia Art Exhibit on Artistic Responses to Genocide

TORONTO -- The International Institute for Genocide and Human Rights Studies (A Division of the Zoryan Institute) has announced its upcoming "Remains to Be Seen" multimedia art exhibit on artistic responses to genocide. Support for the exhibit provided in part by the Ontario Arts Council and Toronto Friends of the Visual Arts.

"Remains to Be Seen" is the result of an open call for emerging and established North American artists, invited to convey their thoughts, experiences, and perceptions of issues surrounding genocide. The exhibit runs from May 28th to June 7th at the Lennox Contemporary gallery at 12 Ossington Avenue in Toronto.

Rhonda Corvese, the award-winning curator, has been commissioned by the Institute to oversee the exhibit.

Fifteen artists are participating in the overall event. Eight artists participating in the exhibit only are Ulysses Castellanos, Arie Galles, Joyce Lau, Steven Loft, Katie Pretti, Shannon Scully, Veronika Szkudlarek and Bill Wolff. They work in such media as painting, works on canvas, photography, video, works on paper and bookworks. All have committed to be present on opening night, May 28th at 7:00 p.m.

On the same night, starting at 6:00 p.m., the work of eight other artists who also have tackled the subject of mass human rights violations will be auctioned. These artists are Sara Anjargolian, Vahe Berberian, Sue Goldstein, Sherri Hay, Hagop

Khoubessarian, Jennifer Roberts, Anita Toutikian, and Bill Wolff. Their work will be on display for the duration of the event. They have contributed their art for the auction in support of the Institute's annual Genocide and Human Rights University Program.

In order to explore the role of artistic representation in remembering and understanding genocide, the Institute has arranged a panel discussion on June 4th at Lennox Contemporary gallery. Participating in the panel will be Prof. Doris Bergen, Chancellor Rose and Ray Wolfe Chair in Holocaust Studies; Arie Galles, artist and educator; Helga Stephenson, Chair of the Toronto Human Rights Watch Film Festival; and Atom Egoyan, multiple-award-winning filmmaker; with Marc Glassman, Editor in Chief of POV, Canada's leading documentary and independent film magazine, as the moderator.

The International Institute for Genocide and Human Rights Studies (A Division of the Zoryan Institute) is dedicated to the study and dissemination of knowledge regarding the phenomenon of genocide in all of its aspects. This is achieved through the Genocide and Human Rights University Program, a comprehensive, accredited, graduate-level course, and Genocide Studies and Prevention: An International Journal, published in partnership with the International Association of Genocide Scholars and University of Toronto Press.

For more information about the exhibit, the auction and the GHRUP, visit www.genocidestudies.org

Musa Dagh Photo Collection to be Part of the Armenian Genocide Museum of America

WASHINGTON, DC -- Rare and historically significant photographs of the Armenians of Musa Dagh will be among the Genocide-era images featured in the Armenian Genocide Museum of America (AGMA), thanks to the generosity of a private collector who is providing the museum with exclusive access to the photos.

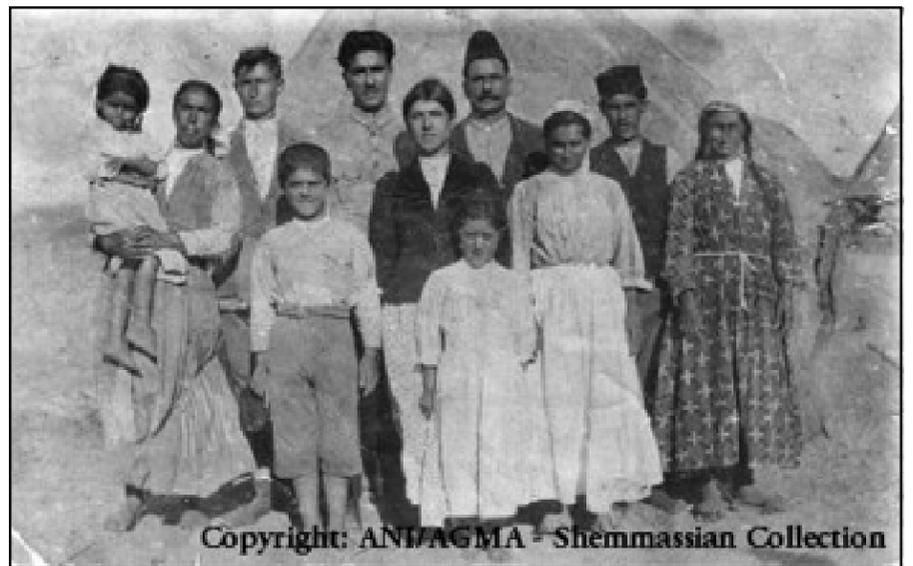
This unique collection of black-and-white photographs, dating from 1915 to 1939, is the life's work of Dr. Vahram Shemmassian, a Los Angeles-based historian who is the world's leading expert on the Armenians of Musa Dagh.

"We are profoundly grateful to Dr. Shemmassian for allowing the museum to use his priceless photo collection to help tell the heroic story of the Musa Dagh Armenians against

said. "They resisted and most of them survived, but they were forced to leave their homes. These photographs document the trying conditions and difficult challenges that the displaced Musa Dagh Armenians faced as survivors and refugees."

According to Dr. Rouben Adalian, Director of the museum's research arm, the Armenian National Institute, "The story of Musa Dagh is one of the rare instances during the Armenian Genocide era where Armenian villagers, who were targeted for annihilation by the Ottoman Turkish Army, put up an organized resistance for 49 days and were eventually rescued by Allied warships patrolling the Turkish coast."

Adalian said, "There are no known photographs of the actual defense of Musa Dagh, however, the rescue and

Copyright: ANI/AGMA - Shemmassian Collection

the backdrop of the larger and much more tragic story of the Armenian Genocide," said Van Z. Krikorian, AGMA Board Trustee and Building and Operations Committee Chairman. "In addition, as the foremost authority on the subject of Musa Dagh, Dr. Shemmassian is able to provide authentication of the evidence documented in these photographs."

Krikorian said the Musa Dagh photo collection is the fourth significant collection of Genocide-era visual materials which, in the past year, have been made available for use by AGMA. AGMA has been granted access to the archives of the Near East Foundation and the Armenian Genocide Museum-Institute in Yerevan, Armenia, and has received a donation of a privately-held research library containing books, maps, photographs and other materials focused on the Armenian Genocide and its documentation.

Dr. Shemmassian has also undertaken pioneering research on the fate of Armenian women and children during and in the aftermath of the Genocide, another focus area of the museum. Shemmassian, who is currently Director of the Armenian Studies Program at California State University, Northridge, said the Armenian Genocide Museum in Washington, DC is a "perfect match" for his collection.

"The thousands of people who will visit the museum will be able to look into the faces of those brave Armenians of Musa Dagh and learn of their unique story," Dr. Shemmassian

delivery to safety in Egypt of over 4,000 survivors made headline news." The Austrian author Franz Werfel also immortalized the gripping events in his "Forty Days of Musa Dagh," which became a best-seller upon its release in 1933 and was subsequently translated into numerous languages.

The AGMA recently received a copy of the Dutch edition of "Forty Days of Musa Dagh" from a Canadian donor whose family had lived through World War II. Adalian added, "The book is important supplemental material to the Musa Dagh photo collection, and points to the world-wide impact of the story of the resistance of the Armenians of Musa Dagh."

"Franz Werfel's book was widely read in Europe and made the Jewish author unpopular with the Nazi regime, prompting Werfel to flee Austria in 1938," Adalian said. He noted that according to Professor Yair Auron of the Open University of Israel, Werfel's novel was a source of inspiration and reflection for Jews who were trapped by the Nazi occupation of Europe. In one historical account, a Holocaust survivor from the Kovno Ghetto in Lithuania stated: "Our analysis of the book indicated that if the world did not come to the rescue of the Armenians, who were Christians after all, how could we, Jews, expect help? No doubt Hitler knew all about those massacres and the criminal neglect by the free world, and was convinced that he could proceed with impunity against the helpless Jews."

Meridianian Students' Achievements in Science Fair

SHERMAN OAKS, CA -- Two Meridianian students, Armen Arslanian and Arteen Galstyan, winning awards in the LA County Science Fair and the Armenian Science Olympiad.

Armen Arslanian, 8th grade student, was among the finalists of the LA County Fair on April 15-17, 2009 and received the silver medal (2nd place) and monetary award in the Junior Product Science category. Armen advanced to the California State Fair on May 18-19, 2009. Last year, Armen had won the Honorable Mention places in the LA County and State Fairs.

Arteen Galstyan, 7th grade student, was awarded the 2nd place medal and monetary award in the Junior Physical Sciences category of the Armenian Science Olympiad organized by the Armenian Engineers and Scientists of America (AESAs) on March 29, 2009.

www.HayastanInfo.net
Armenian-English-German
News . Information . Comments

www.massisweekly.com

ԳՐԱԿԱՆ

ՍԱՐԳԻՍ ՎԱՋԱԳՆԻ «ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱՍՍԵՂՈՒԹԻՒՆ» ՀԱՏՈՐԸ

ԹՈՐՈՍ ԹՈՐԱՆՆԱՆ

Ահա՛ սիրոյ գիրք մը՝ սէր հանդէպ հայ եւ համաշխարհային գրականութեան, որ լոյսին եկած է Լոս Անճելըսի մէջ աշխարհի օրերուն, երբ գիրքէն հետո կը փախչին եւ մամոնային կը կառչին մեր մոլորակին երկոտանիները:

Ահա՛ թէ ինչու, Վահագնի այս գործը սիրագործութիւն կը կոչենք: Առաւել եւս, պիտի ըսեմ, որ այս գիրքը սիրոյ կոչ մըն է ուղղուած մարդոց, կոչ մը՝ որ մեզ կը հրաւիրէ ճանչնալու գեղեցիկն ու վսեմը, ճանչնալու մեզ աշխարհ բերող բնութիւնը իր ծաղկաղաշտերով, ոչ թի աղբիւր ջրվէժներով, խորախոր անտառներով, մարդկային բարութեամբն ու նաեւ՝ մարդոց ստեղծած գարշահոտ ճահիճներով:

Աւետարան մը վերջապէս՝ ուրկէ մեզի կը ժպտին՝ Վահան թէքէեանը իր «հոգիս հանքի մ'է նման, օ ոսկի», ախր՝ թէ կապար»-ով: Թէքէեանի հրաշքը այն է, որ ան, Վահագնի խօսքերով, «վերացականի վարչամակով փոխանցեց մեզի շօշափելիի, իրականութեան մարմնական թանձրութիւնն ու զգացողութիւնը: Եւ անոր ազնուագոյնին եւ գեղեցկագոյնին ձգտումն ու մատչումը սակարկութեան ո՛չ մէկ գիշում հանդուրժեցին»:

Սարգիս Վահագն մեզի կը ներկայացնէ թէքէեան սիրերգակը, մարդասէրն ու հայրենասէրը ինչպէս նաեւ ներհուն բանաստեղծը՝ որպէս, Օշականին իսկ բնորոշմամբ «մէկը մեր նոր քնարերգութեան ամենէն խոր բանաստեղծներէն, եթէ ոչ ամենէն խորը»:

Ապա, հերթականութեամբ տրուած են մեզ ոգեշնչող երգերը Վահան Տէրեանին, որոնք, կը մէջբերեմ դարձեալ, «այսօր ալ գարմանալի թարմութեամբ, առանց կնճիռի, միշտ վճիռ ու պայծառ՝ կը հնչեն երիտասարդական ապրումներու նոյն յոգեբով եւ քնքրութեամբ, համակելով արդի մարդն ալ, փոխն ի փոխ, կարօտի իր մեղմ թախիծով անուշ, գարնանային շառով շողով»:

Չարեանցն է ապա, հանճարեղ քնարերգուն իր «Լուսամփոփի պէս աղջիկ»ով ու «Խելագարած Ամբոխ»ներով որոնք կը ձգտին բոցավառ ապագայի մը: Միշտ մէջբերելով, «Ածականներն ու որակումները տժգոյն կը մնան, երբ կը պատրաստուին Չարեանցի բանաստեղծական հանճարը բնորոշել»:

Շահնուրն է յետոյ ներկայացուածը, Արմէն Կիւպէն՝ «գտարիւն եւ տաղաղաշատ արդիական բանաստեղծը»:

Այս բեմին վրայ են Ռագմիկ Դաւոյեանը իր սքանչելի «Ռեքվիեմ»ով եւ Ջահրատը աննման, որուն «իւրապատկութիւնը լեզուի, ոճի եւ լեզուամտածողութեան նորգութիւն է անպայման»:

Բնութագրելով Ջարեհ Մելքոնեան բանաստեղծը, Սարգիս Վահագն կ'ըսէ. «անոր քերթողութեան առանձնաշատկութիւնը ժխտումն իսկ է զգացականութեան, իր մօտ իւրաքանչիւր զգացական պահ ու ապրում անպայման մտածումէ մը կը բխին եւ կ'ենթարկուին գննումի եւ դատումի ներքին յետանաբարին: Չգացականութիւն եւ մտածողութիւն Մելքոնեանի բանաստեղծական աշխարհին արտայայտման երկու անբաժան բեւեռ»:

ներն են, մէկը միւսը լրացնող»:

Ալիսիա Կիրակոսեանն է ահա՛, վանեցիի գաւակ, հայութեամբ աւլցուն, որ կը մեկնաբանէ սէրն ու հայրենիքը, անոնցմով կ'ապրի ու մեկնաբանելով կը դատապարտէ պատերազմները: «Անոր մօտեցումը այս հարցերուն ունի տիեզերականի չափանիշն ու գիտական բացատրութիւն գոր Կիրակոսեան կոչած է Քուանտա-Quantum»:

Այս ծաղկեփունջին մէջն է նաեւ Վեհանոյշ Թեքեանը որ իր «խաղաղ համոզումով ու միտքով, բայց նաեւ՝ խռովայող հոգիով կը սուզուի իր արմատներուն եւ գոյութեան խորհուրդէն ներս, ապրիլ փորձելով, անցնելով իր նախնիներուն արիւնոտ ճանապարհէն, իր գիտակցութեան բերելու համար անըմբռնելին՝ Եղեռնը»: «Թեքեան բանաստեղծը տակաւին ունի հարուստ ներքին գանձեր մեզի բաշխելու եւ օժտելու մեր բանաստեղծութիւնը նոր խօսքով եւ նոր հանդերձանքով»:

Սարգիս Վահագնէն մէջբերուած բոլոր այս գնահատականները շուշալանքներ չեն բնաւ: Կշիռով եւ փաստարկով անոնք կը համոզեն մեզ: Այսպէս՝ նա իր խօսքը ունի բանաստեղծ եւ արձակագիր Անդրանիկ Ծառուկեանի մասին, անոր քերթուածներէն մինչեւ արձակը, ներառեալ հրապարակագրութիւնը: Այս վերջինը փրկուած՝ իր գրական հանդերձանքով: «Թուղթ Առ Երեւան» պոէման եւ «Մանկութիւն Չունեցող Մարդիկ»ը Ծառուկեանին մեծագոյն աւանդը կը մնան:

Գալուստ Խանենցը հապա՞, որ իրանահայ ու մեր գրականութեան համբուրելի սիրերգակներէն մէկն էր՝ հայրենասիրութեամբ օծուն: Արդարեւ, Վահագնը սիրոյ եւ գնահատականի յուզիչ խօսքեր ունի այս իրաւ բանաստեղծի մասին:

Հոս է նաեւ բանաստեղծ Յակոբ Սարգիսեանը, որ «յորդ եւ շուշալ շարահիւտումով եւ մօտեցումի, ոճի արդիական կառոյցով է որ կը յատկանշուի»:

Գէորգ Քրիստինեանի մասին

է նաեւ հեղինակին խօսքը. «Յորդահոս գետի մը վարար ջուրերով սահանքուած՝ իր բանաստեղծութիւնը կը բխի հայոց լեռներուն ընդերքներէն, բայց դաշտերուն, արօտներուն եւ մեր պապական հոգիներուն բերելով պաղպաղուն զովութիւնը հայրենի բնութեան»:

Հեղինակը ամէն գնով ընթերցողը կը կապէ հին ու նոր մեր քերթողներուն: Միւրոյ հրաւէր մըն է այս գիրքը: Խնձոյթի հրաւէր:

Նոյն հրաւէրը նաեւ միջագային արժէք ունեցող բանաստեղծներու մասին, որոնց գործերուն թէ վերլուծողը եւ թէ թարգմանողն է այս գրքին հեղինակը:

Փոլ էլիւարով կը բացուի այս այգիին դուռը: Բանաստեղծ՝ որ ազատութիւն գրեց դպրոցական տետրակներու վրայ, ամէն մարդու սրտին վրայ: Ֆրանսայի եւ մարդկութեան պարծանքն է Փոլ էլիւարը:

Սէն-ճոն Փերսը նաեւ՝ որ 1960ին տիեզերգակ իր բանաստեղծութիւններուն համար իրաւացիօրէն արժանացաւ Նոպելեան գրական մրցանակին:

Տակաւին՝ Օքթավիո Փազը՝ որուն «վսեմական ձակատը նաեւ նոյնպէս արժանաբար պատկուցան Նոպելեան մրցանակով: Բանաստեղծ՝ որուն «գուսպ, ջրուտ եւ ճշգրիտ լեզուն, գերծ՝ յուզական բեռնաւորումներէ, սակայն բնաւ չի դադրիր ըլլալ յուզական՝ իր պատկերներու ճշգրտութեամբ եւ պարզութեամբ»: Հեղինակը ճշգրիտ բնութագրումով մեկնաբանած է բանաստեղծին աշխարհը:

Ապա, յաջորդը Օսիփ Մանտէլշթայմն է, որ սիրեց Հայաստանը եւ որուն կենսաբան հնձեց Միպերիոյ աքտորավարի ձիւնը, առանց սակայն կարենալ հնձելու անոր վսեմական բանաստեղծութիւնը: 1930ին գրուած անոր «Հայաստան» պոէմը մեր երկրին նուիրուած սիրոյ սքանչելի վկայութիւն մըն է:

Գրքին երկրորդ մասը նուիրուած է արձակագիրներուն: Կը սկսի Ուիլիւմ Մարոյեանով: «Ան հաւատարիմ մնաց իր ուխտին. իր գրիչն ու ձայնը ի սպաս դրաւ, դաւանած իր մարդկայնութեան, արդարութեան եւ բարութեան հռչակումին եւ իրագործումին ի

խնդիր՝ արուեստի եւ գիր-գրակա-նութեան մեծագեղեցիկ ճանապարհով»:

Ապա Ֆրանսահայ մեր գրականութեան վերջին մոհիկանն է հիւրընկալուողը՝ Ջարեհ Որբունին, որ ճաշակելով հանդերձ գերմանական կեղրոնացման կայաններու անդոհանքը, մեր գրականութեան նուիրեց անմեռ էջեր, առաջին անգամ մեր մօտ կիրարկելով «նոր վէճ»ի արդիական ըմբռնողութիւնը: «Ան, կը գրէ Սարգիս Վահագն, տիպարն իսկ էր մտաւորական սահմանումին եւ ազատ մտածողութեան»:

Հասանք մեծատառով գրուելիք, մեծ գիւղագիր Համաստեղի պատմուածքներուն՝ «Գիւղ»ին եւ «Անձրեւ»ին. «Արդարեւ, - կը մէջբերեմ Վահագնէն, - փայլուն, ուժեղ տաղանդ մը՝ Համաստեղը, օժտուած՝ մարդկային բոլոր լարերով թրթալու ատակ հոգիով մը գերզգայուն, որ կը մխար իրմէն դաժանօրէն խլուած մայր հողին ու գիւղին կարօտով, ու կ'ապրէր անոնց յուշերուն յաճախանքով: Անոր վաստակը մեր գրականութեան լաւագոյն նուաճումներէն մին կը մնայ, միշտ սրտամօտ եւ այժմէական»:

Մեր դպրութեան ուրիշ նուիրեալ մը՝ Անդրանիկ Անդրէասեան: «Ան եզակի երևոյթ է ամերիկահայ գրականութեանն ներս: Իր շիջումէն ետք, եթէ տարագումի տակ պիտի բերենք իր գրական վաստակն ու գրողի դիմագիծը, պիտի անպայման ապաւինինք մարտնչող, գաղափարապաշտ եւ յանձնառու գրագէտի բնութագրման»:

«Կոտրած թեւերով Հրեշտակներ»էն ետք Անդրէասեան պատմուածքներու կողքին վէպ մըն ալ գրեց. «Երկար Գիշերին Մէջէն»ը՝ լրիւ ամերիկեան արդի կենսաբան առնուած: «Արդրէասեանին վիճակուեցաւ իմացական եւ հոգեկան միաձուլ կառոյցի մէջ պատկերել արդի մարդուն ամենակենսական հարցադրումը՝ խօսքի, մտածումի եւ խղճի ազատութիւնը»:

Վարդգէս Պետրոսեան քստմունքի ոճի զո՛հ դարձաւ: «Անոր վէպերը կը կարգացունեն հետաքրքրութեամբ: Անոր «Հայկական էս-

Շար.ը էջ 18

ԹԵՐԻՔԻԱՆ Մշակութային Միութեան
Լոս Անճելըսի մասնաճիւղի
կազմակերպութեամբ

ԳԻՆԵՉՕՆ

ՍԱՐԳԻՍ ՎԱՋԱԳՆԻ

«ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱՍՍԵՂՈՒԹԻՒՆ»

Նոր հրատարակուած հայտորիին

Բանախօս
ՓՐՈՅ. ՕՇԻՆ ՔԷՇԻՇԵԱՆ

Ողջոյնի խօսք
ԳԷՈՐԳ ՔՐԻՍՏԻՆԵԱՆ

Հանդիսավար
ԲԱՐՍԵՂ ԳԱՐԹԱԼԵԱՆ

ԿԻՐԱԿԻ, ՄԱՅԻՍ 31, 2009

Երեկոյեան ժամը 6:00-ին

ԿԼԵՆՏԵՅԼԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԳԱՐԱՆ

222 E. Harvard Avenue, Glendale

ՀԻՒՐԱՄԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ

ՄԻՍԱՔ ՄԵԾԱՐԵՆՑ

Մեծարենց Միսաք Կարապետի (իսկական ազգանունը՝ Մեծատուր-եան, Յունուար, 1886, գ. Բինկեան (Արեւմտեան Հայաստան, Ակն Բաղաբիմ մերձ) 22.6.1908, Կ. Պոլիս) հայ բանաստեղծ:

Կենսագրութիւն

Ծնունդը և առեւտրական ընտանիքում, սովորել է հայրենի գիւղի Մեսրոպեան վարժարանում, ապա՝ Սուազի Արամեան դպրոցում (1894-96) եւ Մարգուանի «Անատոլիա» գիշերօթիկ քոլեճում (1896-1901):

1902ին ընտանիքի հետ տեղափոխուել Կ. Պոլիս, որտեղ մինչեւ 1905ը սովորել է Ղալաթիայի Կեդրոնական վարժարանում: Ուսումն ընդհատել է սաստկացող հիւանդութեան պատճառով:

Գրել սկսել է 1901ից: 1903ից սպագրուել է պարբերական մամուլում: Աշխատակցել է արեւմտահայ շատ հրատարակութիւնների՝ «Մասիս», «Հանրագիտակ», «Արեւելեան մամուլ», «Լոյս», «Սուրհանդակ», «Մանգոմէի էֆֆէքթ», «Բիւզանդիոն»: Աշակերտական տարիներին չափազանց փորձերը հաւաքել է «Բաբախումներ» ձեռագիր տետրում:

Կենդանութեան օրոք, 1907ին, Կ.Պոլսում լոյս է տեսել Մեծարենցի բանաստեղծութիւնների երկու ժողովածու «Ծիածան», «Նոր տաղեր»: Մահացել է թոքախտից:

Ստեղծագործական աշխատանք

Մեծարենցի գրական ժառանգութիւնը բաղկացած է աւելի քան 130 քնարական ոտանաւորից, շուրջ մէկ տասնեակ արձակ բանաստեղծութիւններից ու պատմոածքից եւ մի քանի գրական քննադատական յօդուածներից, որոնցում շարադրել է իր ստեղծագործական սկզբունքները, պաշտպանուել թշնամական քննադատութիւնից: Մ.Պէշիկիժաշեանից եւ Պ. Դուրեանից յետոյ Մեծարենցը նոր աստիճանի բարձրացրեց արեւմտահայ պոեզիան, արտացոլեց դարասկզբի թուրքահայ կեանքի բարդ եւ հակասական պայմաններում ապրող ու տառապող առաջաւոր անհատի հարուստ ներաշխարհը: Ընդդիմանալով սուլթանական ռեակցիային, ազգային եւ սոցիալական ճնշմանը՝ Մեծարենցը ստեղծեց մարդասիրական խոհերով, կեանքի ու բնութեան հերոսի կերպար, արտայայտեց դեմոկրատական խաւերի երազանքը արտադրութեան ու ներդաշնակ աշխարհի մասին: Մեծարենցը բնութեան լաւագոյն երգիչներից է հայ պոեզիայում: Բնութեան աստուածացումը նրան հանգեցրել է իւրօրինակ տանիքիտական ըմբռնումների («Ինչ արեցութեամբ...»): Մեծարենցի աշխարհայեացքի ու ստեղծագործութեան բնորոշ կողմերից մէկը նրա մարդասիրութիւնն է, որն ունի որոշակիօրէն արտայայտուած դեմոկրատական բովանդակութիւն: Հակադրուելով անկուսակցին գրականութեան «անմարդկային անձնաբանութեանը», Մեծարենցը գտնում էր, որ բանաստեղծի կոչումը պէտք է լինի սիրոյ, գթութեան եւ անձնագոհութեան քարոզը: Նրա քնարական հերոսը երազում է «անանձնական ուրախութիւն», որը նա պէտք է պարզեւի բոլոր կենդանի էակներին եւ, առաջին հերթին, «պարզ մարդերուն՝ գեղջուկներուն ու բանուորին» («Տո՛ւր ինձի, Տէ՛ր...», «Ըլլայի, ըլլայի» բանաստեղծաշարը): Մեծարենցը իր մի շարք երկերում կերտել է արեւմտահայ գիւղի կյանքի եւ աշխատանքի հովեր գական պատկերները

(«Ջրտուք», «Որթին տէրը», «Տկճորին երգը»):

Մեծարենցի բանաստեղծական արուեստը շատ կողմերով կապուած է դասական ուղեւորիցի եւ սիմվոլիզմի հետ: Նա արեւմտահայ պոեզիայում առաջ քաշեց բանաստեղծական պատկերի կառուցման նոր եղանակներ, ընդգծեց բառի փոխաբերական իմաստը, կատարելութեան հասցրեց ոտանաւորի ձեւերը: Սակայն, ընդհանուր առմամբ, Մեծարենցը հեռու է մնացել սիմվոլիզմի անհատապաշտական բովանդակութիւնից եւ ուրբանիստական թեմատիկայից: Նրա ստեղծագործութեան վրայ մեծ ազդեցութիւն են թողել հայ միջնադարեան պոեզիան եւ ժողովրդական բանահիւտութիւնը: Մեծարենցի ստեղծագործութիւնն իր հերթին ներգործել է արեւմտահայ եւ արեւելահայ պոեզիայի վրայ, յատկապէս բնութեան պատկերների իւրացման, մարդու եւ բնութեան փոխյարաբերութեան գեղարուեստական մեկնաբանութեան հարցում:

ՄԻՍԱՔ ՄԵԾԱՐԵՆՑ Անանուն

Վայրի- ծաղիկ, անունդ ի՞նչ է, ըսէ՛, մասուր ու կանանչէ ցանկապատին շուքին մտած վայրի- ծաղիկ, անունդ ի՞նչ է: Սպիտակ, կաթ ու մազտաքէ բուրող ծաղիկ, անունդ ի՞նչ է. ըսէ՛, քիչ մը գէթ չէ՞ս դողար, հովիկն անուշ երբոր փըջէ...:

Հպարտ ծաղիկ, անունդ ի՞նչ է պարիկին, որ անցաւ քովդ, հեզուկ ու սեւ սաթի վետվետ ցայտք մը ձգած իր քանակէն: Գիտե՛ս, ծաղիկ, անունդ ի՞նչ է դողին՝ գոր քեզ տուաւ հովիկ, ու ձայնին՝ որ զիս կը կանչէ...:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$50,00 for USA
* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.
* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.
Name: -----
Address: -----
City: ----- State:----- Zip Code:-----
Country: -----
Tel :----- Fax : -----

ARMENIAN MEDIA GROUP OF AMERICA
AMGA ՀԵՌՈՒՄՍԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻՍԿ ԱՆԿԱՆ ՀԵՌՈՒՄՍԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲՈՂՁ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ
ՀՅՈՒՄԻՍԱՅԻՆ ԱՍԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻՍԿ ԵՌԱԿԵԶՈՒ ՀԵՌՈՒՄՍԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
24 ԺԱՄ

ՊԵՏԵՐ ԲԱԶՄԱՆԻՍԻ ԶԱՂՈՐԴԱՇԱՐԻՐ՝ ԶԱՅԵՐԵՆ, ՌՈՒՍԵՐԵՆ ԵՒ ԱՂԱԵՐԵՆ
ՕՐՅԵԿՏԻՎ ԵՎ ՀՐԱՏԱՂ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՏԵՂԱԿԱՆ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՌԻՍՕՅՈՒՐԻ ԵՒ ՄԵԶԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՈՒՊԱՐԵՅ ՄԱՍԻՍ
ԲԱՂԱՐԱԿԱՆ ԳԵՂՈՒՍԱԿԱՆ ՕՐԱԿԵՐ ՌԻՍԿՆԱԲԱՐԱՌՅՈՒՆՆԵՐ
ՏԵՍԱԿԵՏԵՐԻ ԿԱՐՏԵՐԵՐԻ ԱԶՍ ԱՐՏԱԶՍԵՍԱՆ ԶՈՐԲԱԶՍՈՒԿԱՄԲՈՆ
ՄԱՂԱԿԱՆ, ՄԵԿՈՒԹԱՅԻՆ ՌԻՍԱԶԱԿԱՆ ՕՐԱԿԵՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՌԻՍԵՐԿՅԱՆ ԵՌՈՒ ԲԻԶՆԵՍ ԱՆԿԱՍԱՐՍ ԼՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ, ԿԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ԵՐԱԿԱԿԱՆ ԶԱՂՈՐԴՈՒՆԵՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ, ՌՈՒՍԱԿԱՆ, ԵՎՈՐՊԱԿԱՆ, ԱՍԵՐԻԿԱՆ ԵՒ ԼԱՏԻՆԱՍԵՐԻԿԱՆ ՈՐԱԿԱՆ ԵՌԱԿԵՐ
ՉԻՇԵՔ, ՄԵԶԳԵՏՈՒՄ ԵՆ
ԱՐԲԱՆԱՅԱԿԱՆ ՀԵՌԱՂԶԱԿԱՄՄ՝ (GLOBECAST WORLD TV) ՈՂԶ ՀՅՈՒՄԻՍԱՅԻՆ ԱՍԵՐԻԿԱՅԻՆ
ԱՆՆ ԿԱՆԱԳԱՆ ՄԵՐՈՒԿԱ
(CHARTER COMMUNICATIONS)-Ի 280 ԱԵԲՈՎ
ԵՌՈՐԶՈՐԵՍԱԻՆՏԵՐՆԱՍԱՅԻՆ ՌԻՂԴ ՀԵՌԱՂԶԱԿԱՄՄ՝ ԱՄԲՈՂՁ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ. www.amga.tv

info@amga.tv
818 547 9696
818 521 3708

ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ

ԱՐԵՒԻ ՅՈՏԸ... (ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ)

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

... Ղարսի գաւառային դպրոցն աւարտած, հետագայում էլ Գերմանիայում տնտեսագետի վկայական ստացած Արշակը վերադարձել էր հայրենի քաղաք եւ աշխատում էր տեղի ոստիկանութիւնում: Որպէս գրագիր, աշխատանքի բերումով մօտիկից ծանօթ էր Թուրքիայի ներքին քաղաքականութեան մոլթ ծալքերին:

Ատանայի կոտորածի մանրամասնութիւնները դեռ թարմ էին թէ թուրքերի եւ, մանաւանդ, հայերի չիշողութեան մէջ: Արշակը գտնում էր, որ վերադասի եւ ոստիկան «ընկերներին» վերաբերմունքն իր նկատմամբ առաջուանը չէր: Գրասենեակ ելումուտ անողները խեթ ու անկընդէտ հայեացքով էին նայում երիտասարդ հային, որը, եւրոպացուն յատուկ հագուկապով մշտապէս ուշադրութեան էր արժանանում շրջապատի կողմից:

Մթնոլորտը գնալով շիկանում էր: Արշակը մտածում էր թողնել աշխատանքը, բայց ինչո՞վ էր զբաղուելու, ի՞նչ էր անելու: Նա միակ աշխատողն էր ընտանիքում: Կինը՝ Հոռոմսիմը (Հոփսիմի), երեք արու գաւակներն ու գեղեցկուհի դատրիկ Հուրիկը, ամէն երեկոյ, աչքերն յառած դարպասին՝ սպասում էին, թէ երբ է հայրիկը շուկայի մթերքներով ծանրաբեռ բաւ մտնելու:

Գնալով աւելի ու աւելի էր մտահոգ դառնում Արշակը: Նա հասկանում էր, որ մօտ է այն օրը, երբ իրեն կը հեռացնեն աշխատանքից:

- Լաւ կը լինի ինքս հեռանամ, - մտածում էր Արշակը, - բայց իմ այդ քայլը աւելորդ կասկածների առիթ չի՞ տայ արդեօք, ի՞նչ եմ ասելու...: Չէ, թող իրենք ինձ ազատեն աշխատանքից, բայց մինչ այդ հարկաւոր է ընտանիքս տեղափոխել Հայաստան, կամ Վրաստան:

Արշակը լսել էր, գիտէր, որ լռելեայն, անադմուկ, առանց իշխանութիւններին տեղեակ պահելու, շատ հայ ընտանիքներ Արաքս գետն անցնելով, հաստատուում էին Թիֆլիսում կամ էլ Երեւանում:

Արշակը չէր կարողանում յստակ որոշում կայացնել՝ ընտանիքին ուղարկել Թիֆլիս, թէ Երեւան: Գիտէր, որ իր ազգականներից ոմանք հաստատուել էին Թիֆլիսում, իսկ Հայաստանում չկար ռեւէ մէկը, կամ մի ընտանիք, որին կարողանար ապահովել առաջիկայում սպասելիք նեղ օրերի պարագային: Ճիշդ է, հոգեպահուստում դեռ ունէր պապենական մի քանի ուսական կարմիր ոսկիներ, բայց յոյս դնել դրանց վրայ՝ այնքան էլ խելամիտ չէր:

Այնուհանդերձ, որոշում կայացրեց հարեւան սայլապան Մկոյի օգնութեամբ գլուխ բերել տեղափոխման գործը եւ Ջաւախքի միջով ընտանիքին հասցնել Թիֆլիս:

- Հոռոմսիմ ջան, - դիմեց նա կնոջը, - էս էրեխէքին սպահով կը հասցնես Թիֆլիս: Լոյսը չբացուած, Մկոյն իր սէլով ձեզ կը տանի: Ես արդէն լուր տուել եմ մերոնց, Հաւլաբարում են ապրում: Ինձ համար դժուար է հիմա աշխատանքից ազատուել: Ես սկողութեան տակ եմ, ինձ հետեւում են, չէ՞ որ ես շատ բան գիտեմ իրենց մոլթ գործերի մասին: Ինչ որ մի բան պատուում է հայերիս գլխին: Դուք

տեղ հասէք, իսկ ես յարմար մի պահի կը փախչեմ:

- Ախր, ո՞նց եմ էս քոռփեքին պահելու Արշակ ջան, իմ ձեռից էլ բան չի գալի: Ի՞նչ պըտի ըլլի մեր վերջը...:

- Հոռոմսիմ, սիրուն ջան, գիտես, մի քանի կլոր ոսկի ունենք իմ պապերից մնացած, առ էս չորս հատը, դրանցով որոշ ժամանակ կ'ապրէք Թիֆլիսում մինչեւ իմ գալը, յետոյ, որքան որ գիտեմ, մերոնք Պեսկի թաղամասում երկաթագործի արհեստանոց ունեն, եւ կարող են օգտակար լինել ձեզ: Իսկ ես կը ջանամ հնարաւորինս շուտ, առանց որեւէ մէկին տեղեակ պահելու հեռանալ այս վտանգաւոր միջավայրից, որին մօտ ժամանակներս փոթորկալից օրեր են սպասում:

... Հոռոմսիմը երեք արու եւ մէկ աղջիկ գաւակների հետ մէկտեղ տեղաւորուեց Հաւլաբարի նեղլիկ փողոցներից մէկի սենեակ չիշեցնող մի գետնայարկում:

Անցան օրեր, շաբաթներ, սակայն Արշակից լուր չկար: Ընտանիքի կարմիր ոսկիներն էլ գնալով հալուում էին: Վիճակը դառնում էր օրհասական: Կարիքից դրդուած, Հոռոմսիմը սկսեց լուացարարութիւն անել: Անհեր ընտանիքի ու նրա անորոշ ճակատագիրը դարձել էր համընդհանուր ուշադրութեան առարկայ: Հայ համայնքը սիրել էր բարի ու ազնիւ Հոռոմսիմին, որը միայնակ, հազար ու մի գոհողութիւնների գնով, սրա-նրա տան լուացքները անելով, չորս անհափասա երեխայ էր մեծացնում:

Հիմնականում հայ ընտանիքներով ամբողջացած Հաւլաբարի հայութիւնը, որոնց մէջ կային նաեւ մեծ թուով դարսեցիներ, մտահոգ էին իրենց համաքաղաքացի, բարի ու ազնիւ նորեկ ընտանիքի ճակատագրի համար, մանաւանդ որ ընտանիքում կային երեք՝ 12-14 տարեկան պատանիներ եւ մի ութամեայ աղջնակ, որի անունն էր Հուրիկ:

Թիֆլիսի Պեսկի թաղամասի արհեստաւորների ողջ բանակը սիրով իր գիրկը բացեց պատանիների առջեւ, որոնք որպէս աշակերտ տեղաւորուեցին թիթեղագործի, ապակեգործի եւ ատաղձագործի արհեստանոցներում, իսկ քնքոյշ Հուրիկը մշտապէս մօր հետ էր՝ որտեղ էլ որ նա լինէր:

Տղաները չէին վարձատրուում: Բաւ էր, որ նրանց հնարաւորութիւն էր տուել արհեստ սովորել: Միակ «վարձատրութիւնն» այն էր, որ նրանք կէսօրին, մեծերի հետ սեղան էին նստում՝ ճաշակելու համեղ ուտեստները, ու, միեւնոյն ժամանակ լսելու հետաքրքիր պատմութիւններ մեծերի կեանքից:

Այսպիսով, տան ամբողջ հոգսը ընկած էր Հոռոմսիմի ուսերին: Որպէս վարպետ լուացարարուհի՝ նրան ձեռքից-ձեռք էին խլում: Լուացարարուհու արհեստը նա հասցրել էր կատարելութեան: Պարզ, սովորական աղտոտ սպիտակեղէն կամ հագուստ լուանալու, այնուհետեւ արդուկելու գործողութիւնը նրա հմուտ ձեռքերում՝ արուեստի էր վերածւում:

Հոռոմսիմի համբաւը որպէս վարպետ լուացարարուհու, դուրս եկաւ Հաւաբար թաղից ու հասաւ կենտրոն՝ Թիֆլիսի Արամեանցի փառաբանուած հիւանդանոց, ուր կա-

րող էին բուժուել միայն պատկառելի դրամ ունեցող հիւանդները: Եւ այսպէս, Հոռոմսիմը յայտնուում է համբաւաւոր հիւանդանոցում:

Իւրաքանչիւր օր, առաւօտ ծէգին, փոքրիկ Հուրիկի ձեռքը բռնած, Հոռոմսիմը շտապում էր հիւանդանոց, ուր մէկ տասնեակի հասնող լուացարարուհիներ ու արդուկողներ սպասում էին նրա կարգադրութիւններին:

Առաջին նորամուծութիւնը, որ նա ներդրեց իր գործունէութեան մէջ, դա այն էր, որ նա ասաց իր բանուորուհիներին. «Լուացքը պէտք է փուշ դրսում, բայց երկնքի տակ, արեւոտ տեղում: Լուացուած սաւանից, սպիտակեղէնից արեւի հոտ պիտի գայ: Եւ յետոյ, լուացքը պիտի արդուկել չուգունէ արդուկով եւ այն պիտի տաքացնել «փայտէ անուխով»:

- Արեւի հոտ, փայտէ անուխով տաքացրած չուգունէ արդուկ, - սա բոլորովին նոր մտածողութիւն էր լուացարարման արհեստի մէջ:

Եւ, հետաքրքիրն այն է, որ հիւանդներն ու հիւանդանոցի բուժքույրերը, ի՛սկապէս զգալի թարմութիւն եւ հաճելի բուրմունք «յայտնաբերեցին» «Հոռոմսիմի լուացքի» մէջ:

Այս ամբողջ նորամուծութեան բոլոր մանրամասները չէին վրիպում Հուրիկի աչքից, աւելին. մայրը նոյնիսկ նրան ներգրաւել էր այդ աշխատանքներում, իսկ Կիրակի օրերին, մասնաւոր յաճախողներին սպասարկելիս, Հուրիկը դառնում էր իր օգնականը: Մի խօսքով, թուում էր թէ մայրն իր աղջկայ մէջ տեսնում էր ապագայ հմուտ ուսուցարարուհու:

- Ի՞նչ կայ որ, - ասում էր Հոռոմսիմը, - հարեւանների դժգոհութիւն արտայայտող հարցումներին պատասխանելով, - արհեստ է,

թող սովորի, ճիշդ է, ծանր գործ է լուացք անելը, բայց նեղ օրուայ համար, ինչպէս հիմա մեր վիճակն է, կարեւոր մասնագիտութիւն է, հարուստներին ո՞վ պիտի սպասարկի, - անշուշտ մեզ նման աղքատներ:

... Իսկ այնտեղ՝ Ղարսում, քաղաքից հեռանալու ուղիներ էր փնտրում Արշակը: Նա արդէն գիտէր, որ իրեն հետեւում են, եւ որ ոստիկանութեանը յայտնի է իր ընտանիքի հեռանալը քաղաքից:

Սկսուել էր Համաշխարհային Առաջին աշխարհամարտը եւ Թուրքիան նոյնպէս մտել էր պատերազմի մէջ:

Եկաւ այն օրը, որին Արշակը երկար էր սպասել: Վերադասն ասաց, որ ինքն ազատուած է աշխատանքից, բայց ինչպէս բոլոր հայերը, այնպէս եւ նա՝ իրաւունք չունէր քաղաքից հեռանալ:

Ամէն վայրկեան վտանգաւոր էր Ղարսում մնալը: Արշակի իւրաքանչիւր քայլ հսկողութեան տակ էր: Նոյնիսկ գիշերները լրտես կար, որն ամբողջ գիշեր կանգնում էր աչքու դարպասի մօտ, առաւօտեան հսկիչ կէտը փոխանցելու համար մէկ ուրիշի: Արշակը մտածում-մտածում՝ ելք չէր գտնում:

Եւ մի օր, երբ Արշակը շուկայից տուն էր վերադառնում, իր տան դիմացի մայրիկն տեսաւ արդէն ծանօթ դարձած լրտեսին, որը բնաւ էլ մտահոգուած չէր իր ինքնութիւնը ծածկելու համար: Հենց այդ պարագան էլ առիթ դարձաւ, որ մի լուսաւոր միտք ծագի իր ուղեղում:

Իբրեւ հին ծանօթներ, նա ձեռքը բարձրացրեց դէպի լրտեսի կողմը՝ ողջոյն տալու շարժումով, ու լայն ժպիտը դէմքին մօտենալով նրան՝ ասաց.

Շաբ.ը էջ 18

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԵՍԻՍ ԿԷՆՏՐՈՆԻ ՀԱՅ ԵՎ ԵՎԼԱՓՈՒՅՆ ԿՐԹԱՍԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ ՊԱՏԱՐԳԻՍ
(700 S. La Verne - E. Los Angeles, CA 90022)
ՀԱՍՏԷԻ ԵՆԵՔԻՆ ՄԷՋ, ԿԻՐԱԿԻ, ՄԱՅԻՍ 31, 2009
Քառասունութ երկա՛ր տարիներու հոգևոր ծառայութեան ևս, Իսթ Լոս Անճելըսի Սուրբ Սարգիս Հայց. Եկեղեցին պիտի տեղափոխուի Նորթ Հոլիուոս, շարունակելով իր ծառայութիւնը հաւատացեալ ժողովուրդին:
1918-1923 թուականներուն Ամերիկա արտագաղթած՝ Կիւմրեցի հայերու կողմէ հիմնուեցաւ Սուրբ Սարգիս Եկեղեցին:
Ներկայ կայուածը գնուեցաւ 1960 թուականին: Եկեղեցին բարենորոգուեցաւ, հայկական գմբէթ՝ Սուրբ Խորան, Մկրտարան և Հայ Եկեղեցւոյ ամէն յարմարութիւններով օժտուել էր՝ 1961 Մայիսի 7-ին կատարուեցաւ Ա. Օծումն ու առաջին Սուրբ Պատարագը:
Սուրբ Սարգիս Եկեղեցւոյ ծառայած են հովիւներ՝ հոգեւոյն Ս. Գուրգէն Բճնյ. Գուտուկեան, Ս. Թորգոմ Բճնյ. Սարայտարեան, Ս. Տիրայր Ծայրագոյն Վրդ. Տերվիշեան, Ս. Վարդան Աւագ Բճնյ. Տիւրքեան:
1995 Մարտ 1-էն ի վեր Սուրբ Սարգիս Եկեղեցւոյ հովուութիւնը ստանձնած է Արթ. Ս. Նարեկ Աւագ Բճնյ. Մատարեան:
Տէր Հայրը մեծ աշխատանք տարաւ Եկեղեցւոյ շուրջ համախմբելու հայ հաւատացեալները: Ենթոյն Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդին, Ատենապետութեամբ Բրշ. Յակոբ Սրկ. Ծերունեանի և Եկեղեցւոյ ժրջան Հովիւ՝ Ս. Նարեկ Աւագ Բաճնյանին, 2000 թուականին Եկեղեցին կրկին բարենորոգուեցաւ, մարտարեպետ Սուրբ Խորան, Խաչքարեր, Եկեղեցւոյ կից սրահը և գրասենեակները ամբողջովին վերանորոգուեցան, Ծուխը աշխրջացաւ, վերակապուեցան Տիկնանց Միութիւնը, Երիտասարդաց ACYO Միութիւնը, աշխատանք մը...որ արդիւնքն է Եկեղեցւոյ շուրջ համախմբուած բոլոր կազմակերպութիւններուն, որուն գլխաւորը կը հանդիսանայ Խաչատուրեան Դպրոց Դաս Երգչախումբը՝ ղեկավարութեամբ Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կէօպիւմեանի, որոնք երկա՛ր տարիներ անսակարկօրէն և սիրով սպասարկեցին Սուրբ Սարգիս Եկեղեցւոյ:
Տարիներու ընթացքին հայութեան թիւը նօսրացաւ Իսթ Լոս Անճելըսի մէջ և հաւատացեալներուն մեծամասնութիւնը տեղափոխուեցաւ դէպի Նորթ Հոլիուոս:
2008 Հոկտեմբերին, Սուրբ Սարգիս Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդը գումարեց արտակարգ անդամական ժողով, և ժողովուրդին փափաքին համաձայն առաջարկուեցաւ Ծուխը տեղափոխել Նորթ Հոլիուոս:
Առաջարկը անմիջապէս ներկայացուեցաւ Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ՝ Գերշ. Ս. Յովնան Արք. Տէրտերեանին և Թեմական Խորհուրդին, որոնք քննելէ ետք հարցը, վաւերացուցին Ծուխի տեղափոխումը Նորթ Հոլիուոս, հասնելու համար հայ հաւատացեալներու հոգևոր կարիքներուն:
Սուրբ Սարգիս Եկեղեցւոյ վերջին Սուրբ Պատարագը պիտի մատուցուի Կիրակի, Մայիս 31-ին, Հոգեգալուստի Տօնին: Սիրով կը հրաւիրենք բարեպաշտ ժողովուրդը, միանաբար փառաւորելու Սուրբ Երրորդութիւնը, աղօթելու և բարեխօսութիւնը հայցելու Եկեղեցւոյ անունը կրող Սուրբ Սարգիս Զօրավարին, և շուտով աւելի նոր թափով շարունակելու Եկեղեցւոյ առաքելութիւնը Նորթ Հոլիուոսի մէջ՝ միշտ ծառայելով մեր բարեպաշտ ժողովուրդին:

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՒ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԳԺՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՋԵՆՈՐ ՔԶՆՅ. ՆԱԼ ՊԱՆՏԵԱՆ

Էր ժամանակ, երբ Հայ Եկեղեցին կը համարուէր սրբազնատուրբ վայր, եւ բնակավայր Աստուծոյ: Այնտեղ կը տարուէին մարդկային աղերաներ, կը մատուցուէին սրտաբուխ աղօթքներ, կը կատարուէին սրբազան ուխտեր, կ'ընծայուէին նուէրներ ու կ'ըլլային ինքնամատոյց գոհաբերութիւններ: Այլ բանիւ, հաւատացեալը եկեղեցի կը յաճախէր սրբազան նպատակի համար, վասնզի հոգեւոր պարտականութիւն մը գոհունակութեամբ կատարած ըլլալու պահանջն ու մարմաջը ունէր: Կ'երթար հաղորդակից դառնալու աստուածային պատգամին եւ հաղորդուելու մեր նախնեաց հաւատքով: Հետեւաբար, եկեղեցին հայոց համար նուիրական տեղ էր, ուր »սկիհին մէջ կ'իջնէր ինքը Աստուած«, պիտի ըսէր բանաստեղծ Վահան Թէքէեան:

Ներկայիս, ինչքան փոխուած են ժամանակները եւ ըմբռնումները: Ինչքան փոխուած է մանաւանդ մարդը՝ իր նուիրականութիւնները եւ սրբութիւնները յարգելու տեսակէտէ: Այս արագավազ ու խելացոր կեանքէն ներս, ըստ երեւոյթին, ամէն օր բան մը կը շիջի մեր իրականութենէն ներս: Այս սրբութեանց պահպանման համար չէ՞ր, որ մեր նախնիք յօժարեցան գոհուիլ: Այսօր, տարօրինակօրէն, եկեղեցին դարձած է ոմանց համար ժամադրավայր, ուրիշներու համար՝ լոկ հանդիպավայր կամ բամբասավայր, նոյնիսկ՝ կուռավայր, եսասիրութեան կամ ինքնասիրութեան մրցասպարէզ, ուր կը տարուին ամէն տեսակի ներքին հարցեր՝ լուծուելու եւ իրենց վերջնական դարմանը եւ գոհացումը գտնելու:

Ցաւալի է հաստատել, որ այս նոյն հոգեբանութեամբ գործող անձինք, Հայ Եկեղեցին շատ յաճախ թատերաբեմ կը դարձնեն իրենց քմահաճոյքին ու բիւրաւոր ինդիւրներուն: Այլ խօսքով, ոմանք իրենց անձնական, ընտանեկան, գերդաստանային, քաղաքական, կուսակցական, երկրիմի ու դժուարալոյծ հարցերը, ինչպէս նաեւ՝ անցեալի ոխերն ու քինախնդրութիւնները կը փոխադրեն Հայոց Եկեղեցին: Թէ՛ բարոյական ի՞նչ իրաւունքով կը կատարեն այս, եւ թէ՛ անոր մշտատեւ հետեւանքները ի՞նչ կ'ըլլան, այդ մասին ոչ ոք կը մտածէ կամ կ'անդրադառնայ: Բաւ է որ գոտուած ընտանիքներու անդամներ հոն գան դէմ յանդիման, վիճաբանին, գիրար անուանարկեն, իրենց անասհման եսի ցուցադրութիւնը կատարեն ու հեռանան: Այստեղ ինդրոյ առարկան այլեւս եկեղեցու է հանրութեան շահը չէ, այլ միայն ու միայն՝ գոհունակութիւնը իրենց անգուսպ ու անյագ եսին եւ անձնական հպարտութեան:

Հարց կուտանք այդ ընտանիքներու անպատկառ ու անպատաս-

խանատու անձերուն՝ այդ ո՞ր օրուրն է հայ եկեղեցին դարձած է ձեր վիճաբանութեանց, ասելութեանց ու կոխներուն թատերաբեմը եւ կեդրոնատեղին: Ինչո՞ւ կարելի չէ ձեր ընտանեկան կամ գերդաստանային տարակարծութիւնները եւ գոտուածութիւնները հարթել եկեղեցիէն դուրս: Ինչո՞ւ եկեղեցին գործածել իբրեւ միջոց ու կեդրոն գիրար նշաւակելու եւ հարուածելու, եւ բովանդակ գաղութահայութիւնը յուզելու եւ ալեկոծելու:

Հոգեւոր Հովիւներս, մշտապէս դժբախտ ականատեսները կ'ըլլանք ընտանեկան անհարկի ու աղիտաբեր գոտուածութիւններու, որոնք կը կորսնցնեն իրենց ասանանազիծը եւ չափի զգացումը եւ կը դառնան հանրութեան սեփականութիւն: Չկայ աւելի ատելի ու խղճալի երեւոյթ, քան՝ ականատես ըլլալ մարդկային ախտի համատարածման: Այս ոչ միայն անհանդուրժելի է, այլեւ՝ աններելի: Նկատելի է, որ խռոված ու գոտուած կողմեր նոյնիսկ հոգեկան որոշ գոհունակութիւն կը ստանան որ իրենց հարցը բարձրացած է գաղութային մակարդակի եւ ամէն մարդ դիտէ ու կը խօսի այդ մասին: Այդ արգահատելի մարդուկները կը խորհին, որ այսպիսով կը դառնան նաեւ կարեւոր, ազդեցիկ դէմքեր համայնքէն ներս՝ առանց անդրադառնալու, որ առողջ գիտակցութեամբ մարդիկ ոչ միայն կը ծիծաղին անոնց վրայ, այլեւ կ'անտեսեն ու կ'արհամարհեն զանոնք:

Խնդրալարոյց մարդկանց հետ գործելը եկեղեցականին մեծագոյն գլխացաւն է ու կոչման յուսախաբութիւնը: Երբ մարդիկ կորսնցնեն իրենց խպնելու զգացումը, անտեսմէ կարելի է ակնկալել ամէն վատ արարք: Ողջմտութեան, ինչպէս նաեւ յարգանքի պակասի պատճառով, մարդիկ հոգեպէս կը կուրնան ու կը դառնան քմահաճոյքի ձեռքին խաղալիք:

Այս տղեղ երեւոյթները ուղղակի արդիւնք են տգիտութեան, եսասիրութեան եւ տարրական զգացումի պակասի: Մարդկային տիրական եսը գեր ի վեր է, քան զամենայն: Մարդիկ կը տառապին ինքնասիրութենէ, կը կործանին այդ զգուշի ախտէն, եւ իրենց հետ եւս կը խորտակեն անմեղ ու բիւրեղ հոգիները:

Մարդկային հաւաք ու քանդիչ մեղքերէն է բամբասանքը, զրպարտութիւնը, ամբաստանութիւնը: Մարդս աւելի ծանր յանցանք կը գործածէ երբ զանտնք կը գործադրէ եկեղեցիէն ներս, եկեղեցու պաշտօնէութեան դէմ, իր հարագատ ազգակիցներուն դէմ: Խղճի ու գիտակցութեան բացակայութիւնն է, որ մարդս կը մղեն նման յանցագործութեանց ու անվայել ընթացքի:

Այսուհետեւ, այդպիսիները թող բարի ըլլան ընտրելու տարբեր վայրեր, բայց ոչ երբեք՝ հայոց սուրբ եկեղեցին:

ՆՈՐ ԳԻՐՔԵՐ

«ՀՈՒՆՎՈՅԹ»

Լոյս է տեսել Գարիկ Միրզայեանի «Հոյովոյթ» անուանուածով բանաստեղծութիւնների ժողովածուն, 100 էջից բաղկացած: Գրքի մէջ ամփոփուած են հեղինակի վերջին տարիներին գրուած քերթուածները, որոնք հերթականօրէն կոչուած են «Միրային», «Խոհական» եւ «Որդիական» անուանումներով: «Հոյովոյթ» հեղինակի երկրորդ գիրքն է, որտեղ ամփոփուած բանաստեղծութիւնները սոգորուած են սիրային, հայրենասիրական ազնիւ եւ մարդկային զգացումներով: Գիրքը խմբագրել եւ առաջաբանը գրել է կրթական վաստակաւոր գործիչ Օննիկ Հայրապետեանը: Գրքի վերջում տպագրուած է բանաստեղծ Գրիշ Գալթեանի «Գրական ակնարկը» որտեղ վերլուծուած են հեղինակի ոճը, գրելաձեւը եւ բանաստեղծական շնորհն ու տաղանդը: Շնորհաւորելով Գարիկ Միրզայեանին, մաղթում ենք նորանոր նուաճումներ եւ շաջողութիւններ գրական ասպարէզում: Ի դէպ նշենք որ Գարիկ Միրզայեանը ծնուել է Թեհ-

րանում: Գրել է պատանի տարիքից եւ մինչեւ Մ. Նահանգներ հաստատուելը անդամակցել է Իրանահայ գրողների միութեանը: Ն.

ՊԱՏՐԻԿԻՆ ԳԱՐԻԿ ՄԻՐԶԱՅԵԱՆ

Սուրբ հոգու նման մարմին ստացար,
Մարմին ստացար՝ հողածին դարձար,
Մասնակից դառար հողային կեանքին
Ու շունչ տուցիր քո շրջակայքին

Հրեշտակային քո անմեղ դէմքով
Դու սեր սփռեցիր քո մաքուր հոգով.

Բաբախող սիրտդ դու բաժանցիր
Ու մեր սրտերում սեր առաջացիր:

Բայց, աւա՛ղ, միայն հիւր եղար կեանքին,
Ո՛վ աստուածային անմահ հողածին.
Սուրբ, մաքուր հոգիդ, ո՛վ դու երկնային
Թող փարոս դառնայ մեր հոգիներին:

ՃԱՄՊՐՈՒԿ ԳԱՐԻԿ ՄԻՐԶԱՅԵԱՆ

Ես ճամպրուկ եմ պանդոկ-նրում լքուած,
Այս սին կեանքում հանգրուան-ներ օթեւանած,
Լաւն եմ ես ձեզ հրամցնում Կեանքի դառն փորձից ելած:
Շատ անգամներ ի սպառ կորած,
Նկուղներում միշտ մոռաց-

ուած,
Որոնողս միշտ ինձ կարօտ,
Իսկ ես նրա համար նարօտ:
Թէկուզ կորած, սակայն առ-կայ,
Որոնողիս համար միշտ կամ.
Ինձ փնտրողին յաւերժ ծառայ,
Իսկ գտնողը՝ իրօք իշխան...

YOUR DREAM WEDDING

Make your Wedding Celebration stress free and enjoyable. Spectacular Grand Ballroom accommodates up to 1,000 guests.

Cuisine of Your Choice.
Express your culinary preference through Menus by Marriott, crafted for you, or bring your own caterer.

SUITE Gifts on Your Wedding Day!
3 sweet ways to celebrate:

CELEBRATE with a Luxury Suite for 2 nights, and Premium Champagne in your room.
CELEBRATE with Suites for your parents.
CELEBRATE with a Double Marriott Reward points.

Special packages and more sweet ways of making your wedding a memory of JOY are available.
Ask us about our 5 Value-Added Offers.

Call Yvette Minassian At (213) 617-6030, or via email at Yvette.Minassian@ihcco.com
You can also go online to our website at www.LADREAMWedding.com

MARRIOTT DOWNTOWN LOS ANGELES
345 South Figueroa Street
Los Angeles, CA 90071
Phone 213.617.1133
www.LADREAMWedding.com

©2009 Marriott International, Inc.
Centrally located. Surrounded by over 20 communities at a distance of less than 20 minutes.

825 W. Glenoaks Blvd.
Glendale, CA 91202
(818) 242-0683
Open Monday—Saturday
9 am - 8 pm

1785 E. Washington Blvd.
Pasadena, CA 91104
(626) 794-7026
Open Monday—Saturday
9 am - 8 pm

<p>GREY GOOSE —VODKA— 21⁹⁹</p> 	<p>CAZADORES REPOSADO 19⁹⁹</p> 	<p>JOHNNIE WALKER BLACK LABEL 19⁹⁹</p> 	<p>PATRÓN SILVER 29⁹⁹</p> 	<p>Hennessy COGNAC VS 22⁹⁹</p>
<p>RUSSIAN STANDARD VODKA 9⁹⁹</p> 	<p>Don Julio 1942 79⁹⁹</p> 	<p>JOHNNIE WALKER BLUE LABEL 129⁹⁹</p> 	<p>El Masaya AUTHENTIC ARAK LIBANON 19⁹⁹</p> 	<p>Hennessy COGNAC VSOP 33⁹⁹</p>
<p>IMPERIA VODKA 17⁹⁹</p> 	<p>Jose Cuervo TEQUILA ESPECIAL 10⁹⁹</p> 	<p>JOHNNIE WALKER GOLD LABEL 49⁹⁹</p> 	<p>BACARDI RUM 8⁹⁹</p> 	<p>Hennessy COGNAC XO 109⁹⁹</p>
<p>PRAVDA VODKA 19⁹⁹</p> 	<p>Crown Royal CANADIAN WHISKY 14⁹⁹</p> 	<p>JOHNNIE WALKER RED LABEL 15⁹⁹</p> 	<p>Captain Morgan SPICED RUM 10⁹⁹</p> 	<p>ABSOLUT VODKA 14⁹⁹</p>
<p>SKYY VODKA 8⁹⁹</p> 	<p>JACQUES CARDIN COGNAC VSOP 15⁹⁹</p> 	<p>JOHNNIE WALKER GREEN LABEL 39⁹⁹</p> 	<p>SMIRNOFF VODKA 9⁹⁹</p> 	<p>1800 TEQUILA SILVER 100 PROOF 17⁹⁹</p>
<p>CHIVAS REGAL 12 16⁹⁹</p> 	<p>COURVOISIER Cognac VS 18⁹⁹</p> 	<p>Dewar's 12 Yr Old Whisky 16⁹⁹</p> 	<p>BACARDI RUM 15⁹⁹ 1.75L</p> 	<p>PATRÓN XO Cafe 17⁹⁹</p>
<p>Stoli ELIT VODKA 44⁹⁹</p> 	<p>ROSKOV VODKA 4⁹⁹</p> 	<p>Dewar's 18 Yr Old Whisky 44⁹⁹</p> 	<p>Three Olives VODKA 17⁹⁹ 1.75L</p> 	<p>roberto cavalli VODKA 38⁹⁹</p>
<p>NOY 5 Yr Armenian Brandy 16⁹⁹</p> 	<p>Gantous & Abou Raad Arak 11⁹⁹</p> 	<p>TOUMA ARAK 12⁹⁹</p> 	<p>Corona Extra 12 PACK 11⁹⁹</p> 	<p>Heineken 24 PACK 22⁹⁹</p>

• Minimum 12 Bottle Mix & Match • This ad expires on 06/07/09 • We reserve the right to limit quantities • Sales tax excluded
Prices subject to change without notice • No CCs • All items are 750ml in size unless specified.

ՍԱՐԳԻՍ ՎԱՅԱԳՆԻ «ԳՐԱԿԱՆ ԶԱՍԱՍՏԵՂՈՒԹԻՒՆ» ԶԱՏՈՐԸ

Շարունակում է էջ 13-էն

քիզները» քրոնիկներու կալուածին կը պատկանին, բայց առանց անոնց, կարելոր երես մը պիտի պակսէր Պետրոսեանի դիմաստուերէն» կը գրէ Ս. Վահագն:

Օտար, բայց հայու սրտին մօտ եղաւ Անտոն Չեխով, որ հայուհիի մըն ալ գովքը հիւսնց պատմութեամբ մը: «Անտոն Չեխով ռուս հանճարեղ գրողը, համաշխարհային համբաւի տիրացած պատմութեամբ գիրքը կարողաւ անկնկալ մտածումի պահի մը կ'անդրադառնանք յանկարծ, թէ բան մը փոխուած է մեր մէջ: Իր գրականութիւնը կեանքի եւ մարդոց սէրն է խտացեալ»:

«Մեր անգիտութեան պատճառով» չենք ճանչցած Ռեյմոնտ Քարվըրը (1938-1988), որ ամերիկեան պատմութեամբ վարպետն է: «Ըստ քննադատներուն, նա եղած է հիմնադիր-տեսաբանը անուղապաշտ (minimalist) նոր դպրոցին»:

Վ. Ա. Նայփոլը 2001-ի Նոպելեան Գրական մրցանակի դափնեկիրն է, հնդիկ ծագումով: Կը պատկանի անգլիական գրականութեան: «Իր գէնքն է անպաճոճ ոճը, յաճախ խածան ու անխնայ՝ միշտ թաքուն երգիծանքով կամ նուրբ գուարթախոս-հիւմըրով կենդանացած, կարծէք կը խոյանայ դէպի նպատակալացութիւն»:

Հայկական Պէյքոյթ անցած, ապա Փարիզ հաստատուած արձակագիրն է Մովսէս Պչաքեանը, որ վերջերս հանդէս եկաւ ծաւալուն վէպով մը՝ «Անցողիկը եւ Անժամանցելին», երկու հատորներով: «Ինքնատուրութեան բարիքներով օժտուած եւ արուեստով յագեցած իրագործում ստեղծագործութիւն մը՝ որ պիտուքի արդի գրականութեան լաւագոյն գրողներու շարքին կը դասէ գինք»:

Այժմ խօսքը Գրիգոր Քէօսէեանի կազմած «Շահնուրեան Նամականներ»ուն մասին է, զորս խմբագրած եւ ծանօթագրած է արուեստի նրբութեանց խուզարկու Քէօսէեանը: «Գնահատելի վաստակ մը գոր ան սրտառուչ յարատեւութեամբ եւ խնամքով կը շարունակէ մշակել յիսնամեակէ ի վեր»:

Սարգիս Վահագնը կը խօսի նաեւ Կարպիս Սուրէնեանի «Հին Պատմութիւն» վիպակին մասին. «հեռու չոր ու ցամաք ծանծաղութիւններէ, Կարպիս Սուրէնեան յաջողած է հետաքրքրական դարձնել իր նիւթը եւ հիւթեղ՝ վայելչագեղ իր լեզուով եւ շունչով»:

Վահագն անդրադարձած է նաեւ Պերճ Զէյթունցեանի «Վերջին Արեւազալը» վէպին. «Այս վէպով, Զէյթունցեան, որպէս մեր արձակի վարպետներէն, կու տայ հաւատաստիքը իր տաղանդի լրիւ պսակումին: Ան ատակ է մեծ ընդգրկումներու եւ տիրական սեւեռումներու»:

Շոս ներկայ է նաեւ Վաչէ Սեմերճեանը իր «Ապրուած Սփիւռքը» ընտիր յօդուածներու շարքով. այս գիրքը «մաքուր հայերէնով եւ վայելչագեղ բայց պարզ ու յստակ ոճով՝ կը կարդացուի հաճոյքով եւ հետաքրքրութեամբ եւ իր բազմաձայն բովանդակութեամբ եւ այժմէականութեամբ մեզ կը մղէ լուրջ հարցադրումներու եւ խորհրդածութեան»:

Յակոբ Ասատուրեանի «Սերունդները Միացող» հատորը Զայնատարն է յետ եղեռնեան սերունդներուն, իր ամբողջ գրականութեամբ: «Իր էջերուն հոգեկան կշիռը ծանր է ու սրտառուչ: Հոն առկայ են արմատախիլ հայութեան ճեղքները՝ իր կորսնցուցած հողին ու տունին անպարփակ վիշտով ու կարօտով շրկացած: Խորթ ու օտար, համայնակու այս ակերտուն մէջ ցեղին ինքնութեան կառնքելու հերոսական կամքն ու գոհաբերումը՝ սեւեռուած են գիրի մեր անմոռաց մշակներուն դիմանկարներու ընդմէջէն»:

Անթոնիա Արսլանի «Արտոյտներու Ազարակը» վէպը գրուած է իտալերէնով եւ ապա թարգմանուած անգլերէնի եւ հրատարակուած Նիւ Եորքի մէջ: «Հայոց մեծ տանթէականը ամբողջովին չնուաճուեցաւ մեր արձակին մէջ: Իսկ տարօրինակը այն է, որ հայերէնէն աւելի օտար լեզուներուն վիճակուեցաւ մասամբ բառնալու այս մեծ բացը»: «Վէպին ընթացքը սահուն է, հակառակ նիւթին ծանրութեան, որովհետեւ Արսլան երկարապատում շարադրանքներէ խուսափած է եւ ջանացած տալ միայն անհրաժեշտ ու հիմնականը»:

Սարգիս Վահագն իր գրած այս հատորին Դ. բաժնին մէջ, «Այլագանք» խորագրի տակ կը խօսի Սարուխանի նկարագրած «Ընկեր Փանջուհի»ի մասին, զոր սիրանք կը կոչէ:

Վերջապէս, «Մտաւորականը եւ իր Դերը» խիստ կարեւոր նիւթէն ետք կը խօսի «Արշիլ Կորքի-Ոստանիկ Ատոյեանի մասին, անոր ծննդեան հարիւրամեակին առիթով եւ իրապէս խիստ այժմէական գիրքը իր աւարտին կը հասցնէ Բիւզանդ Մէյմարեանի քանդակներուն վրայ նոր լոյս սփռելով:

Յիրաւի պաշտամունքի հասնող սիրով գրուած այս էջերը մեզ կը տանին վերացումի, բոլորիս փոխանցելով գորովանքի այն զգացումը զոր մենք տածելու ենք հանդէպ հայ գրողին, հայոց գրականութեան:

Ջերմացնող յոյգերու բազմապատկումն է այս գիրքը, որուն ընթերցումէն ետք կ'ուզենք վարուժանին պէս գոչել. «Կ'երթամ աղիւրը լոյսին»:

Լուսաւոր մնայ ճամբադ, Սարգիս Վահագն, սիրելի գրչեղբայր:

ԱՐԵՒԻ ԶՈՏԸ...

Շարունակում է էջ 15-էն

- Աբի, բույուր բիզէ բիրաբերեմէք եմիչէ:

Ի հարկէ անմիջապէս չհամաձայնուեց գաղտնի ոստիկանը՝ Արշակի հետ հաց կիսելու համար: Արշակը քիչ ջանք չգործածեց նրան համոզելու համար.

- Եղբայր, ես գիտեմ, որ դու ինձ հետեւում ես: Էլի՛ հետեւիր, միեւնոյնն է, ես որեւէ տեղ գնալու մտադրութիւն չունեմ: Ես էլ մարդ եմ փնտռում, որ ինձ հետ հաց կիսի իմ օճախից ներս ու մի բաժակ էլ գինի խմի ինձ հետ:

Ընչաքաղց լրտեսը լաւագոյնս ուտել-խմելու հեռանկարով արբեցած, Արշակի հետ մտաւ տուն: Երեկոն իսկական գինարբուքի վերածեց Արշակը թուրքի համար, իսկ ինքը արթուն մտքով էր ու գիտէր իր անելիքը: Վերջապէս գինովցած թուրքը ընկաւ խրախճանքի աստուած Բաքոսի գիրկը: Հենց դրան էլ սպասում էր Արշակը:

Հարկաւոր էր շտապել: Շուտով լոյսը կը բացուէր: Մի փոքր ճամպրուկի մէջ տեղաւորելով ամենահրաժեշտ իրերն ու պարագաները, Արշակը նետուեց փողոց:

... Բաւական գրկանքներ կրելուց ու կորած-մոլորած գիւղերի միջով անցնելուց յետոյ երեք օր անց Արշակը յայտնուեց Թիֆլիսում:

Մէկ տասնեակի համող հայ

արհեստաւորների համար մեծ ուրախութիւն էր Արշակի երեւալը Պեսկի թաղամասում: Նրանց համար լրատու մի նոր աղբիւր էր յայտնուել, որի միջոցով կարող էին թարմ տեղեկութիւններ ստանալ հայրենի աւաններից, չէ՞ որ բոլորն էլ եկուորներ էին թուրք-խաչի այս կամ այն շրջաններից, ի հարկէ, հիմնականում սահմանամերձ գաւառներից՝ Մուշից, Վանից, Ղարսից: Բոլոր էլ, ազգականներ, բարեկամներ էին թողել թուրքիայում:

Իսկ այնտեղից տագնապալի լուրեր էին հասնում:

Եկաւ եւ 1915-ի Ապրիլի 24ը, քսաներորդ դարի առաջին ցեղասպանութեան օրը, որին զոհ գնաց մէկուկէս միլիոն հայ:

Սարսափելի լուրեր էին հասնում Հայաստանից: Հազարաւոր փախստականներ փորձում էին տաքուկ անկիւններ գտնել հազիւ քսաներեսուն հազար բնակչութիւն ունեցող Երեւանում եւ նրա շրջակայ գիւղերում:

Արշակը իր նման մի քանի խենթ հայրենասէր մտաւորակների եւ ձեռներէց արհեստաւորների հետ մէկտեղ, ստեղծեց Հայաստանի որբերի օգնութեան մի յանձնախումբ: Այդ խմբի նպատակն էր լինելու դրամահաւաքի միջոցով ձեռք մեկնել հայրենիքի սովեալներին ու անօթեւան ընտանիքներին:

(Շարունակելի)

ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԴ
ՀԵՌՈՒՍՏՍԵՍԻԼԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐԻ
ԺԱՍՆԱԿԱՅՈՅՅԸ
 CHARTER CABLE 280-ՐԳ ԿԱՅԱՆ
 (ԿԼԵՆՏԵՅԼ, ՊԵՐՊԵՆՔ, ԼԱ ՔՐԵՍԵՆՏԱ)
 GLOABCAST SATELLITE
 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 10:00-11:00

ՔԱՉ ՆԱԶԱՐ
ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇՕ
Ամէն Կիրակի երեկոյեան
Ժամը 10:00-ից 12:30
Կլէմտէյի 280-րդ կայանից

ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ
Palm Springs
 PALM SPRINGS ԱՐՉԱԿՈՒՐԴԻ ԳՆԱՅՈՂ
 ԶԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Փալմ Սփրինգս գեղատեսիլ եւ կից լեռնային շրջանին, վարձու է տրուում լրիւ կահաւորուած մէկ անշարան, մեծ նստասենեակ, խոհանոց՝ բոլոր յարմարութիւններով, մինչեւ 5-6 հոգի գիշերելու տարողութեամբ Condo: Ունի մեծ լողաւազան, քարուղի, թենիսի խաղաղաշտ, կանաչազարդ փիքնիքի տարածք, իր յատուկ կրակարաններով եւ 24-ժամեայ ապահովութեան սիստեմ:

Մանրամասների համար հեռաձայնել՝
(818) 246-0125

Վարձման գներն են՝	
Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի՝	\$ 400
Long Weekend-ների համար՝	\$ 500
Մէկ շաբաթուայ համար՝	\$ 675
Մէկ ամսուայ համար՝	\$ 1450

Չեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
 T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
 massis2@earthlink.net
 www.massisweekly.com

ԱՄՆ ՈՒ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ՏԱՊԱԼՈՒՄՆԵՐԸ

Շարունակում է 8-էջ

«Հատուկ թիվ» ՆԱԹՕ-ի եւ եւրոպական ուժերի խնդիրների ու դերի համադրութեան առումով: ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականութեան մէջ առաւել կարեւոր ու սկզբունքային էր Եւրատլանտեան համագործակցութեան շրջանակներում համախմբումն Աֆղանստանի շուրջ, ինչը սերտ առնչութիւն ունի արեւմտեան ուժերի տեղակայման հետ Հարաւային եւ կենտրոնական Ասիայում, Չինաստանի ուղղութեամբ: Թէկոզ եւ դա համարուում է լուրջ ձեռքբերում, սակայն ծրագիրը միայն սկսուել է եւ յայտնի չէ՝ ինչով կը վերջանայ: Ընդհանուր առմամբ, չնայած մի շարք խնդիրների շուրջ ԱՄՆ-Եւրամիութիւն համաձայնութիւններին, Ուաշինգթոնն այդպէս էլ չստացաւ եւրոպացիների սկզբունքային հաւանութիւնը ամերիկեան արտաքին քաղաքականութեան կարեւորագոյն ուղղութիւնների հետ կապուած: Տնտեսական ճգնաժամն իր ողջ խորութեամբ հանդերձ, շատ կողմերով, այնուամենայնիւ, ամերիկեան կամ անգլոսաքսոնական տնտեսական գաղափարախօսութեան ճգնաժամ է: Դա, իհարկէ, չի կարող չազդել ԱՄՆ-ի դերի վրայ աշխարհում, տարածաշրջանային քաղաքականութեան մէջ ամերիկացիների ինքնավատահոլութեան վրայ: ԱՄՆ-ն արդէն հիմա, իսկ ժամանակի ընթացքում աւելի ու աւելի կարիք է ունենալու նոր դաշնակիցների ու գործընկերների՝ իրենց բնոյթով, նշանակութեամբ ու ներուժով տարբեր:

ԱՄՆ-ի անյաջողութիւնների խորապատկերի վրայ հագիւ թէ կարելի է Ռուսաստանի տարածաշրջանային քաղաքականութիւնը գնահատել յաջողուած: Գլխաւորը, ինչ չի յաջողուել Մոսկուային, յետխորհրդային տարածքում գերակայ դիրքերի ամրագրումն է: ՀԱՊԿ-ն, Եւրասիական տնտեսական համագործակցութիւնը, առաւել եւս ԱՊՀ-ն, պետութիւնների բոլորովին էլ ոչ ամուր միաւորումներ են, ուր ժամանակ առ ժամանակ լուրջ քաղաքական «ճաքեր» են առաջանում: Ռուսաստանը բախուում է գործընթացների հետ, երբ նրա տնտեսական ու ռազմական դաշնակիցների տարածքում յայտնուում են ԱՄՆ-ի ռազմական բազաները: Գործնականում բոլոր յետխորհրդային պետութիւններն արագացում են ինտեգրացում են ՆԱԹՕ եւ Եւրամիութիւն՝ նախընտրելով համագործակցութեան բոլոր ձեւերը, որ առաջարկում է արեւմտեան հանրութիւնը:

Ռուսաստանը չկարողացաւ կանխել կենտրոնական եւ Հարաւարեւելեան Եւրոպայի երկրների ընդգրկումը ՆԱԹՕ, կորցրեց ազդեցութիւնն իր «պատմական դաշնակիցներ» Պուկարիայի ու Սերբիայի վրայ, չկարողացաւ խանգարել որոշակի լեհ-ուքրանական եւ արեւելեւերոպական պետութիւնների հակառուսական միաւորման ստեղծմանը, որոնք պատրաստ են ցանկացած սադրանքի ընդդէմ Ռուսաստանի: Այնպիսի նախագծերի տապալումը, ինչպիսին, սասնք, ՎՈՒԱՄ-ն էր, տեղի ունեցաւ ոչ թէ ռուսական ջանքերով, այլ այդ միաւորումը

կազմող պետութիւնների միջեւ եղած խնդիրների պատճառով: Նախապատմական բուժումը, որ տեղի ունեցաւ Ռուսաստանում՝ անխաղաղութիւնների բարձր գնների հետ կապուած, հանգեցրեց ոչ թէ երկրի մոդերնացմանը, այլ օլիգարխիական կառավարման ձեւի ու կանոնների ձեւաւորմանը, իսկ արտաքին քաղաքականութեան մէջ՝ լրացուցիչ համարտութիւնների եւ մրցակցութեան համաշխարհային ուժային կենտրոնների ու տարածաշրջանային սուբիեկտների հետ:

Ռուսաստանի գլխաւոր տարածաշրջանային հիմնախնդիրը հարաւարեւմուտքն է, Ուքրանիան ու Սեւծովեան աւազանը, ուր որոշուում է Ռուսաստանի ճակատագիրն իբրեւ Եւրոպական ու համաշխարհային տէրութեան: Առայժմ յուսադրող քիչ բան կայ: Հարաւային ռազմավարական ուղղութեան մեջ՝ Սեւծովեան-Կովկասեան-Կասպիական տարածաշրջաններում ամէն ինչ անկայուն է, ռիսկայնութիւնը շարունակուում է աճել: Ընդ որում, այստեղ ձեւաւորուել է ռիսկերի ու վտանգների որոշակի համակարգ, երբ մի մարտահրաւէրի մարումը հանգեցնում է նորերի առաջացման: Ռուսաստանը կարողացաւ ճշտել չէզնչական դիմադրութիւնը, եւ միեւնոյն ժամանակ տարածաշրջանում արմատականութեան եւ թշնամական ռազմավարութեան կենտրոնների ուղղակի ներկայութիւնը պահպանուում է, շարունակուում է իրագործուել ապակայունացման, այլընտրանքային նախագիծը Դադատանում եւ Հիւսիսային Կովկասի արեւմտեան մասում: Ռուս-վրացական պատերազմը հանգեցրեց Հայաստանի շրջափակմանը եւ վրացական կոմունիկացիոն «միջանցքի» օտարմանը Ռուսաստանից, ամերիկեան ներկայութեան անխոչընդոտ ամրագրմանն այդ «միջանցքում»:

ԱՄՆ-ի ու Ռուսաստանի քաղաքականութիւնը Սեւծովեան-Կովկասեան-Կասպեան տարածաշրջանում սերտ կապուած է երկու պետութիւնների ռազմավարական նպատակների ու խնդիրների հետ եւ այդ քաղաքականութեան տապալումները նոյնպէս պայմանաւորուած են ռազմավարութեան եւ ոչ թէ մասնաւոր նախաձեռնութիւնների կամ առանձին ծրագրերի տապալումով:

2008-ի աշնանը Ռուսաստանը չկարողացաւ ճնշումով անցկացնել դարաբաղեան նախագիծը, թէպէտ գործ ունէր ոչ թէ արեւելաեւրոպական երկրների, այլ իր «առաջնահերթ» գործընկեր ու դաշնակից Հայաստանի հետ: Ռուսական քաղաքական գործիչների «ամենայնուայի» գործընկեր Հայաստանի ղեկավարները չցանկացան վտանգել իրենց դրութիւնը եւ բացատրեցին Մոսկուային, որ այդ խնդիրը հնարաւոր չէ լուծել նոյնիսկ ռուսական զազային եւ աշխարհաքաղաքական շահերից շեղելով: Դարաբաղի հարցում «ռուսական նախագիծ» տապալումը հանգեցրեց Հայաստանի արտաքին քաղաքական կողմնորոշման նկատելի վերաբերման, թէկոզ եւ հռչակագրային ձեւաչափում ամէն ինչ, կարծես, նոյնն է:

Ռուսաստանին գուզահեռ ԱՄՆ-ը նոյնպէս նախաձեռնութիւններ դրսեւորեց դարաբաղեան հիմ-

նախնդրի, միաժամանակ նաեւ հայ-թուրքական յարաբերութիւնների «կարգաւորման» առումով: Թէկոզ այդ գործընթացը նոր է թափ հաւաքում, արդէն հիմա յայտնաբերուում են ստորջրեայ խութեր, մտադրութիւնների կեղծ ու կասկածելի լինելը եւ իրական ռեսուրսների բացակայութիւնը: Մեր հաշուով այդ խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ է կիրառել ուժային, կոնկրետ ռազմական հարկադրանքի միջոցներ, ինչն ամէնից առաջ ենթադրուում է Հայաստանի քաղաքական կամ քի ճնշում եւ Դարաբաղում հայ բնակչութեան վերացում:

Այլ ճանապարհ գոյութիւն չունի, եթէ նկատի ունենանք ուժերի իրական յարաբերակցութիւնը տարածաշրջանում, ինչպէս նաեւ, այսպէս կոչուած, միջազգային իրաւունքի ու յարաբերութիւնների սկզբունքները: Դարաբաղեան եւ հայ-թուրքական յարաբերութիւնների պրոբլեմը, ինչպէս նաեւ 1915-ի Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչումը, աշխարհաքաղաքական բաւականին մեծ խաղի տարրերն են եւ ինչ-որ մէկի կողմից արմատական որոշումների կայացումը տեսանելի հեռանկարում քիչ հաւանական է:

Սեւծովեան-Կովկասեան-Կասպեան տարածաշրջանը շատ փխրուն, վտանգաւոր, մարզինալ գօտի է, որտեղ աւելորդ շարժումները հանգեցնում են տհաճ սպառնալիքների ձեւաւորման, ինչը ոչ մէկին պէտք չէ: Առնուազն երկու տարածաշրջանային տէրութիւններ՝ Թուրքիան ու Իրանը, բաւական համոզիչ կերպով ցոյց են տալիս, որ շահագրգռուած են տարածաշրջանում ստատուս-քվոյի պահպանմամբ: Ինչ վերաբերում է ԱՄՆ-ին ու Ռուսաստանին, ապա նրանց խաղը կառուցուած է տեղական անլիարժէք քաղաքական էլիտաների վրայ կամ էլ միմեանց յարմարուելու քաղաքականութեան՝ ուշադրութեան առնելով Եւրոպայի կարծիքն ու գնահատականները: Հենց ամերիկեան ու ռուսա-

կան, նաեւ այլ տէրութիւնների էլիտաները «ժամանակաւոր» են եւ վատ են համադրուում աւանդական վերնախաւի ու քաղաքական դասակարգի շրջանակներում: Երկու միջուկային տէրութիւններն էլ կարիք ունեն նոր, ըստ էութեան, մարզինալ կառավարող խմբաւորումների, քանի որ աշխարհում գնալով աւելի շատ են առաջանում ոչ ստանդարտ մարտահրաւէրներ ու սպառնալիքներ, որոնց պէտք է համարժէք պատասխան տալ: Նէոպահպանողականների եւ ձախ-լիբերալների թիմերն ԱՄՆ-ում, չնայած սկզբունքային տարբերութիւններին, միանգամայն համադրուում են մարտահրաւէրների ընկալմանն ու էութեանը: Ռուսաստանում այդպիսի էլիտայի ձեւաւորումը միայն սկսուել է:

Բայց մի՞թէ ամէն ինչ այդքան բացասական է ու տապալման դատաւարտուած ամերիկեան ու ռուսական տարածաշրջանային քաղաքականութեան մէջ, եւ ո՞րն է յաջողութիւնը: ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի քաղաքականութիւնը չի հանգեցրել բացարձակ քառսի ու արմատական անկառավարելի գործընթացների: Երկու տէրութիւններն էլ կարողացան հետ պահել աշխարհը բացարձակ համակարգային փլուզումից միջազգային յարաբերութիւններում՝ ստեղծելով նոր կանոններ ու պայմաններ քաղաքական յարաբերութիւնների կառուցման համար՝ իրողութիւնների դիմադրի փոփոխութեան իրավիճակում: Վերջին երկու տասնամեակում ԱՄՆ-ը, Ռուսաստանը, Եւրամիութիւնը եւ որոշ այլ ուժային կենտրոններ միջազգային յարաբերութիւններում ներդրեցին բոլորովին նոր կանոններ, այդ թւում՝ սկսելով նոր պետութիւնների ձեւաւորման եւ պետական սահմանների վերանայման գործընթաց: Եւ մեզ համար այդ շատ նպաստաւոր արտաքին քաղաքական պայմաններում արժէ՛ կատարել ժամանակաւոր մարզկանց «խնդրանքները» եւ զոհաբերել մեր հայրենիքը:

ՊՐՆ. ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ
ԸՆԴ
ՏՕԲԹ. ԱԼԻՆ ԳԹԸՖԵԱՆ
ԱՄՈՒՄՆԱՅԵԱԼՔ
 23 Մայիս, 2009 Փաստաթիւն

Մեր ջերմ շնորհակալութիւններն երջանիկ նոր կեանքի բարեմաղթութիւնները ամուսնացեալ զոյգին, Գարագաշեան եւ Գթըֆեան ընտանիքներուն, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. Սահակ եւ Անահիտ Գթըֆեանին:

GENERAL CONTRACTOR
BID REQUEST

Qualified "A" licensed Contractors are invited to submit sealed bids by 2:05 PM, June 24, 2009 to the Burbank-Glendale-Pasadena Airport Authority for Project Number E09-06, Runway Guard Lights project. The Work in general consists of, but is not limited to, installation of runway guard lights at 21 runway intersections, replacement of existing runway guard lights with LED fixtures at six locations and modifications and installation of regulators in the airfield lighting vault at the Bob Hope Airport. Plans and specifications can be obtained directly from the Bob Hope Airport Web site at bobhopeairport.com under Business Opportunities. All bidders shall register with the Airport Engineering Department either via web site or in person. Bids submitted by firms who have not registered with Airport Engineering will be considered non-responsive. Call Bobbi Greenspahn at (818) 565-1305 for more information. A pre-bid conference will be conducted on June 10, 2009, at 10:00 A.M. at the Bob Hope Airport Engineering Office, 2800 Clybourn, Burbank, California, 91505. Located at the corner of Sherman Way and Clybourn.

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Ֆուտբոլի Հայաստանի առաջնության 9-րդ տուրի «Կիլիկիա»-«Արարատ» հանդիպումը սկանդալային աւարտ ունեցաւ:

«Կիլիկիա»-ն այս խաղում յաղթեց 3:2 հաշուով: Տանտէրերը 1:2 հաշուով պարտուում էին մրցակցին, սակայն խաղավերջում մրցավարի նշանակած 2 11 մետրանոցների շնորհիւ «Կիլիկիա»-ն յաղթանակ կորցեց, ինչը մեծ դժգոհութիւն առաջացրեց «Արարատ»-ի խաղացողների եւ ներկայացուցիչների մօտ: Հիւրերը ստացան մեծ թուով դեղին քարտեր, իսկ խաղից յետոյ մրցավարը դիմեց նաեւ կարմիր քարտի օգնութեանը:

Առաջատար «Փիւնիկ»ը դժուարին յաղթանակ տօնեց «Ուլիս»-ի հետ մրցավէճում: Ախոյեանը առաւելութեան հասաւ 3:2 հաշուով: 90-րդ րոպէին յաղթական գնդակը խփեց Հենրիխ Մխիթարեանը:

20 միաւորով 2-րդ հորիզոնական բարձրացաւ «Միկա»-ն, որը Գիւմրիում 4 անպատասխան գնդակ ուղարկեց «Շիրակ»-ի դարպասը: Այս խաղում 2 գոլի հեղինակ դարձաւ Բոտի Դեմելը:

2-րդ անընդմէջ պարտութիւնը կրեց «Բանանց»ը, որը Կապանում 1:2 հաշուով պարտուեց «Գանձասար»-ին: Մրցավարի աւելացրած ժամանակահատուածում գոլի հեղինակ դարձաւ Հայրապետ Աւագեանը, որի շնորհիւ էլ կապանցիները առաջին յաղթանակը տօնեցին սեփական յարկի տակ:

Մրցաշարային աղիւսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փիւնիկ	9	8	1	0	24-5	25
2. Միկա	9	6	2	1	19-8	20
3. Բանանց	9	6	0	3	13-10	18
4. Ուլիս	9	5	1	3	10-8	14
5. Շիրակ	9	3	1	5	10-18	10
6. Կիլիկիա	9	3	0	6	9-14	9
7. Գանձասար	9	2	1	6	6-14	7
8. Արարատ	9	0	0	9	3-17	0

ԳՐՈՍՄԱՅՍԵՐ ԳԱՐԻԷԼ ՍԱՐԳՍԵԱՆԸ ՅԱՂԹԵՑ «ՉԻԿԱԳՕ ՕՓԵՆ» ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐՈՒՄ

Մայիսի 22-26-ին ԱՄՆ-ում անցկացուեց «Չիկագո օփեն» շախմատի միջազգային մրցաշարը: Գաբրիէլ Սարգսեանը (Հայաստան) 7 հնարաւորից վաստակեց 5,5 միաւոր եւ Եան Էլվեստի հետ (ԱՄՆ) բաժանեց 1-2 տեղերը: Գործակիցներով առաջինը ճանաչուեց Գ. Սարգսեանը: Իսկ Հայաստանցի մէկ այլ գրոսմայստեր Տիգրան Պետրոսեանը 4,5 միաւորով գրաւեց իններորդ տեղը:

Մրցաշարում հանդէս եկան 800 շախմատիստներ:

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆՈՒՄ ՍՄԲԱՏ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆԸ ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԵՂԸ

Մայիսի 20-ին Թայլանդում մեկնարկել է ծանրամարտի աշխարհի պատանեկան առաջնութիւնը: Հայաստանից մրցումներին մասնակցում են 8 մարզիկներ:

Սմբատ Յակոբեանը (56 կգ) պոկեց 100 կգ, հրեց 138 կգ եւ երկամարտի 238 կգ արդիւնքով գրաւեց երկրորդ տեղը ու արժանացաւ արծաթէ մետալի: 50 կգ քաշային կարգում օլիմպիական արծաթեան իսրայէլ Միլիտոսեանի որդին՝ Վարդանը, 176 կգ (81+95) արդիւնքով գրաւեց 12-րդ տեղը:

ԱՐՇԱԿ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԸ ՊՐՈՆՁԷ ՄԵՏԱԼ ՆՈՒԱՃԵՑ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՆԵՏԱԶԳՈՒԹԵԱՆ ԳԱԻԱԹԻ ԽԱՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆՈՒՄ

Մայիսի 24-ին Սոֆիայում անցկացուեց նետաձգութեան Եւրոպայի գաւաթի խաղարկութեան «Գրան Պրի» մրցաշարը (Մ-1 վարժութիւնից): Հայաստանի ներկայացուցիչ Արշակ Պետրոսեանը վաստակեց 104 միաւոր, գրաւեց երրորդ տեղը եւ արժանացաւ պրոնզէ մետալի: Իսկ 140 միաւորով յաղթող ճանաչուեց Գլորի Լորենցոն (Իտալիա):

Նշենք, որ Ա. Պետրոսեանը Հայաստանի անկախացումից յետոյ առաջին նետաձիգն է, որ մետալի արժանացաւ Եւրոպայի պաշտօնական մրցումներում:

Հայաստանի հաւաքականը Սոֆիայից մեկնեց Պաթում, որտեղ կ'անցկացնի ութօրեայ ուսումնամարզական հաւաք: Աճարիայից Հայաստանի նետաձիգները կ'ուղևորուեն Թուրքիա՝ Անթալիա, մասնակցելու Յունիսի 3-ին մեկնարկելիք Եւրոպայի առաջնութեանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՆԸ ԲՈՆՑՔԱՄԱՐՏԻԿՆԵՐ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՄ ԵՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆՈՒՄ

Երեւանում շարունակուում է աշխարհի բռնցքամարտի պատանեկան առաջնութիւնը: Եւրոպայի պայքարից յետոյ Հայաստանի 13 մասնակիցներից ինը յաղթահարել են նախնական փուլերի արգելքները: Մետալների համար շարունակում են պայքարել Կորիւն Սողոմոնեանը (46 կգ), Ճոնիկ Տօնոյեանը (54 կգ), Արթուր Քաջոյեանը (60 կգ), Վոլոդիա Հայրապետեանը (63 կգ), Գոռիկ Թովմասեանը (66 կգ), Հայկ Խաչատրեանը (70 կգ), Սամուէլ Ոսկանեանը (75 կգ), Ալեքսան Կապանեանը (80 կգ) եւ Գոռ Մարգարեանը (+80 կգ): Նրանցից վեցը ռինգ կ'ելնեն Մայիսի 26-ի երեկոյեան մրցահերթում:

ՀՈԿԵՅԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅԱՆ ԵՐՐՈՐԴ ԽՄԲԻ ՄՐՑԱՇԱՐԸ Կ'ԱՆՑԿԱՑՈՒԻ ԵՐԵՒԱՆՈՒՄ

Տաիօղակով հոկեյի աշխարհի առաջնութեան երրորդ խմբի մրցաշարը կ'անցկացուի Երեւանում՝ 2010թ Ապրիլին: Այդ մասին որոշումն ընդունուել է Մայիսի 9-ին Շուկոյեանի մարզաձեւի միջազգային ֆեդերացիայի կոնգրեսում:

Նման մրցաշար նախկին ԽՍՀՄ հանրապետութիւններից միայն Ռուսաստանում եւ Ուկրաինայում է անցկացուել: Երրորդ խմբի մրցաշարում Հայաստանի հաւաքականի մրցակիցներն են լիւնդոն Մոնդրիայի, Հիւսիսային Գորիայի եւ Հարաւափրիկեան Հանրապետութեան ընտրանիները: Յաղթողը իրաւունք կը ստանայ երրորդից անցնել երկրորդ խումբ:

ՀԱՄԲԱՐՉՈՒՄ ՏՈՆՈՅԵԱՆԸ ԵՒՄՈՅԻ «ԵՒՐԱՍԻԱ-2009» ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐԻ ՈՍԿԷ ՄԵՏԱԼԱԿԻՐ

Օրենբուրգում աւարտուել է «Եւրասիա-2009» ճիւղային միջազգային մրցաշարը, որին մասնակցել է նաեւ Հայաստանի ազգային հաւաքականը:

Հայաստանի հաւաքականը Ռուսաստան էր մեկնել 7 հոգանոց կազմով: Մեր ընտրանու կազմում յաջող է ելուցթ ունեցել միայն Համբարձում Տօնոյեանը, որը 66 կգ քաշայինների պայքարում յաղթելով բոլոր մրցակիցներին՝ դուրս է եկել եւ եզրափակիչ, ապա դարձել ոսկէ մետալակիր: 90 կգ քաշային Յակոբ Առաքելեանը մօտ է եղել պրոնզէ մետալին, բայց ի վերջոյ հանգրուանել է 5-րդ հորիզոնականում:

Թիմային հաշուարկով Հայաստանը զբաղեցրել է 2-րդ հորիզոնականը՝ գիջելով միայն Ռուսաստանի հաւաքականին: Լաւագոյն եռեակը եզրափակել է Ֆրանսան: Մրցաշարին մասնակցել են 10 հաւաքականներ:

Այժմ Հայաստանի ազգային հաւաքականը նախապատրաստուում է Մայիսի 30-31-ը Մոսկուայում կայանալիք «Մեծ սաղաւարտի» մրցաշարին: Հաւաքականի գլխաւոր մարզիչ Արթուր Գեորգեանը հիմնական կազմում է ընդգրկել 60 կգ Յովհաննէս Դաւթեանին եւ Արթուր Սրապեանին, 66 կգ Արմէն Կապանեանին եւ Համբարձում Տօնոյեանին: Կանանց պայքարում ելուցթ կ'ունենայ 52 կգ Անուշ Յակոբեանը:

Հայ Ինֆուքեան Հուսնձի Armenian Identity Harvest
Վիթրրի Հանրապարտային միջ At Victory Park
 Second Annual Festival

ԵՎ՝ Ռ՝ ՅԵՏՅԱՅԻՄԻՔ՝ ՁԻՐ ԻՆՎԻՔՈՒԹԻՒՆ
 COME AND DISCOVER YOUR IDENTITY!

Կիրակի, Յուլիս 7, 2009
 Sunday, June 7, 2009
 Կեսցը 12:00 - Ժամը 12-8
 Victory Park: 2575 Paloma St., Pasadena
 12 PM - 8 PM

For more information, call: 626-399-1799

Food - Ֆուջ
 Youth Activities - Երիտասարդաց
 Games - Բուլբո
 Arts and Crafts - Ձեռագիծ աշխատանք
 Live Music - Երաժշտութիւն
 Մուտքը Ազատ - Admission Free